

Programmarekening 2012

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Indeling	5
1.2	Rekeningresultaat	6
2	Samenvatting	7
2.1	Inleiding	7
2.2	Wat hebben we gedaan in 2012?	7
3	Programmaverantwoording	11
3.1	Algemeen bestuur	13
3.2	Openbare orde en veiligheid	19
3.3	Verkeer, vervoer en waterstaat	23
3.4	Economische zaken	27
3.5	Onderwijs	29
3.6	Cultuur, sport en recreatie	33
3.7	Sociale voorzieningen en maatschappelijk dienstverlening	41
3.8	Volksgezondheid en milieu	53
3.9	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	61
3.10	Financiering en dekkingsmiddelen	67
4	Paragrafen	71
4.1	Lokale heffingen	71
4.2	Weerstandsvermogen	75
4.3	Onderhoud kapitaalgoederen	80
4.4	Financiering	93
4.5	Bedrijfsvoering	97
4.6	Verbonden partijen	104
4.7	Grondbeleid	109
4.8	Woningbedrijf	118
5	Financiële positie en overzichten	127
5.1	Inleiding	127
5.2	Loonkosten 2012	127
5.3	Kapitaallasten 2012	128
5.4	Rekeningresultaat	129
5.5	Resultatenanalyse	129
5.6	Bezuinigingen	131
5.7	Subsidieplafond	131
5.8	Reserves en voorzieningen	132
5.9	Overzicht algemene dekkingsmiddelen	133
5.10	Overzicht incidentele baten en lasten	134

6	Balans	137
6.1	Balans per 31 december 2012	137
6.2	Toelichting op de balans	140
6.3	Grondslagen van waardering	149
7	Single information single audit (SISA)	155
8	Burgerjaarverslag	159
9	Verklaring van de accountant	165

1 Inleiding

1.1 Indeling

In deze programmarekening leggen wij verantwoording af over de uitvoering van het (financieel) beheer en beleid over het jaar 2012. De indeling van deze programmarekening wijkt af van voorgaande jaren. Het jaaroverzicht, zoals we dit in de programmarekening opnemen, is geen verplicht onderdeel meer en is vervallen.

Daarnaast hebben we de indeling logischer gemaakt. In elk programma kijken we naar:

- de beoogde doelstellingen en de verantwoording over de realisatie
- de lasten en de baten
- de financiële verantwoording
- de investeringen en de daaruit voortvloeiende lasten

Uiteraard is de programmarekening opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en gemeenten, het BBV. De indeling van deze programmarekening is nu als volgt:

➤ **jaarverslag**

- inleiding
- programmaverantwoording, waarin we aangeven of de gestelde doelen zijn bereikt, wat het heeft gekost en de financiële verantwoording

➤ **paragrafen**

- in de paragrafen gaan we nader in op de beleidslijnen van de beheersmatige aspecten en de lokale heffingen. De gebruikelijke, voorgeschreven paragrafen komen aan de orde.

Daarnaast wijden we een paragraaf aan het gemeentelijk woningbedrijf. Daar gaan we in op het behaalde resultaat, geven we een overzicht van de (mutaties in de) verhuur, de leegstand van huurwoningen, het uitgevoerde onderhoud en de balans per 31 december 2012. Ook geven we de ontwikkeling van het eigen en het vreemd vermogen weer, de (opbrengst van de) verkoop van huurwoningen en tenslotte de bedrijfslasten en de opbrengsten.

➤ **jaarrekening**

- gerealiseerde baten en lasten per programma, waaronder:
 - het resultaat voor bestemming
 - toevoegingen en onttrekkingen aan en van de reserves
 - het resultaat na bestemming
 - resultatenanalyse
 - overzicht van incidentele baten en lasten

- balans en toelichting, waaronder:
 - grondslagen voor de waardering
 - toelichting per post
- overzicht "single information & single audit" (sisa)
- verklaring van de accountant

Ten slotte: deze programmarekening is geen statisch document. Aanbevelingen om deze rekening nog overzichtelijker en logischer te maken zijn dan ook van harte welkom.

1.2 Rekeningresultaat

Deze jaarrekening sluit met een positief resultaat van € 1.918.863. Dit resultaat is als volgt opgebouwd:

resultaat woningbedrijf	€	394.365-
resultaat grondexploitatie	€	24.483-
resultaat algemene dienst na bestemming	€	1.500.015-
totaal resultaat 2012	€	1.918.863-

Het resultaat is zo op het eerste gezicht prima. Toch moet daar enige nuancering in worden aangebracht. Er zijn enkele elementen die een positieve invloed op dit resultaat hebben, namelijk:

- incidentele baten en lasten, waarvan het saldo positief is, maar dus niet structureel doorwerken
- bijdragen van de reserves in de kosten van regulier onderhoud, die we, volgens de richtlijnen, eigenlijk in de reguliere exploitatie moeten opnemen en daar dus ook dekking voor moeten hebben
- bijdragen van diverse reserves aan de reguliere exploitatie voor de dekking van specifieke kosten

Houden we rekening met deze elementen dan komt het resultaat er anders uit te zien. Het is dan niet zo positief als nu gepresenteerd wordt. In de kadernota voor de begroting 2014 en volgende jaren komen we daar uitgebreid op terug.

Ook de ontwikkeling van de reserves staat onder druk. We verwachten voor de komende jaren een vermindering in de dotaties aan de reserves. Daardoor neemt het saldo van reserves af of zullen in sommige gevallen in het geheel geen saldo meer hebben. In de notitie reserves en voorzieningen die we nog dit jaar uitbrengen, komen we uitgebreid op deze ontwikkelingen terug.

2 Samenvatting

2.1 Inleiding

Deze programmarekening geeft verantwoording over het gevoerde beleid en beheer over het jaar 2012. De jaarrekening 2012 sluit met een positief resultaat van € 1,9 miljoen. In 2012 is daarnaast onze reservepositie aangesproken voor diverse projecten. We hebben in 2012 daardoor met elkaar veel gerealiseerd. Hieronder treft u een overzicht van de meest in het oog springende resultaten.

2.2 Wat hebben we gedaan in 2012?

Dienstverlening

Uit de in 2012 uitgevoerde klantmonitor blijkt dat de inwoners van onze gemeente de dienstverlening hoger waarderen dan in 2010. Het rapportcijfer is gestegen van 7,8 naar 7,9. Landelijk ligt het rapportcijfer op 7,6.

LINK

Sinds we in 2011 gestart zijn met LINK (Lean inspireert natuurlijk Koggenland) zijn er twaalf processen bekeken. Deze processen zijn aangepast. Dit resulteert in een kortere doorlooptijd. In 2013 gaan we door met LINK

Brandweer(zorg)

In 2012 zijn we verder gegaan met het beleidsplan voor de vrijwillige brandweer. Dit heeft o.a. gevolgen voor het aantal kazernes, het materieel en het aantal manschappen. Daarin houden we ook rekening met de aankomende regionalisering, een verplichting uit de Wet veiligheidsregio's. In 2013 gaan we hier mee verder.

Onderhoud wegen

In 2012 hebben we besloten het niveau van het wegonderhoud naar beneden bij te stellen. We onderhouden de wegen op een landelijk gemiddelde kwaliteitsnorm. Dit is verwerkt in het MOP Wegen 2013 – 2016. In 2012 is er wederom voor ca. € 1 miljoen geïnvesteerd in het onderhoud van de diverse wegen.

Onderwijshuisvesting

Voor de realisatie van de Brede School is Ursem is krediet verleend en de bouw aanbesteed. Op 21 december 2012 is de eerste paal geslagen. De oplevering staat gepland voor eind 2013.

Voor de kern Avenhorn/De Goorn is een haalbaarheidsonderzoek naar een Brede School afgerond. Besluitvorming hierover zal in 2013 plaatsvinden.

Bibliotheek

De bibliotheek heeft een nieuw beleidsplan in concept opgesteld, waarin voor een deel de bezuinigingen worden ingelost. Voor de zomer 2013 zal besloten moeten worden hoe het bibliotheekwerk in de toekomst wordt uitgevoerd met minder middelen.

Subsidies

Er is in 2012 een bezuiniging doorgevoerd op de verstrekking van subsidies. Deze bezuiniging is gerealiseerd, waarbij de ouderen en de jeugd zijn ontzien.

Sportaccommodaties

In 2012 is er op het sportcomplex van Obdam een nieuwe atletiekbaan en een nieuw handbalveld aangelegd. Ook is het huidige handbalveld gerenoveerd. Verder is er een akkoord over de uitbreiding van de kleedaccommodatie. Deze effectueren we in 2013.

Sociale voorzieningen

Op dit terrein is er veel gebeurd of staat op stapel. Verlaging van rijksbijdragen, toename van het aantal uitkeringsgerechtigden en de stijging van uitkeringslasten.

De Wet Werk naar Vermogen gaat niet door. Daarvoor in de plaats komt een nieuw wetsvoorstel (Participatiewet) die in hoofdlijnen gelijk is aan de Wet werk naar vermogen. Meer doelgroepen zullen worden overgeheveld naar de gemeente, zonder (voldoende) financiële compensatie.

Nieuwe en grote uitdagingen staan ons te wachten op het terrein van werk en inkomen. In West-Friesland is het initiatief genomen om deze gezamenlijk het hoofd te bieden door een "Werkorganisatie West-Friesland" op te richten. Voordelen daarvan zijn meer expertise, continuïteit in de dienstverlening en vooral verhoging van arbeidsparticipatie tegen lagere kosten. De vastgestelde kaders worden uitgewerkt. De besluitvorming is voorzien na de zomer.

Jeugd en jongeren

Sinds 2008 hebben we een Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Dit is sinds 2012 verplicht. De jeugdzorg decentraliseert het rijk verder en dit komt onder de vlag van de gemeenten. Onze lokale opzet van het CJG biedt goede kansen voor een adequate invoering.

De aanpak van het jongerenwerk in Obdam is succesvol. Het aantal meldingen van overlast is sterk afgenomen.

Dorpshuizen

Het Dorpshuis "De Oude School" in Hensbroek is verbouwd en in gebruik genomen. De gebruikers zijn heel tevreden met het resultaat.

Daarnaast is er in 2012 ook in financiële zin meegewerkt aan de opwaardering van de kerk in Oudendijk.

Eind 2012 heeft het bestuur van de Ridder St. Joris een verzoek ingediend voor renovatie van het dorpshuis in Berkhout.

Asbestverwijdering

In 2012 is een vervolg gegeven aan de subsidieregeling asbestverwijdering. Op grond van deze regeling geven we ook in 2012 een bijdrage aan elke m2 verwijderd asbest.

Bouwgrondexploitaties

Als gevolg van de crisis hebben we voor € 2,4 miljoen gronden moeten afwaarderen. Deze brengen we ten laste van de reserves Grondbedrijf.

RUD

De regering wil met de vorming van een Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) de kwaliteit van de gemeentelijke vergunningverlening, het toezicht en de handhaving verbeteren. De voorbereiding van een RUD voor Noord-Holland Noord vordert gestaag. Begin 2013 is besluitvorming over de gemeenschappelijke regeling gepland. De RUD start dan per 1 juli 2013.

3 Programmaverantwoording

In de programmaverantwoording gaan we nader in op de uitvoering van de programmabegroting van 2012. De rekening staat daarbij in het teken van de verantwoording:

- hebben we gedaan wat we wilden doen
- hebben we daarbij de gewenste effecten bereikt
- hoe is de inzet van de middelen verlopen

Bij de inzet van de middelen kijken we hoofdzakelijk naar de financiële inzet. We vermelden wat er in de primaire begroting 2012 is opgenomen, wat de budgetten zijn na wijziging van de begroting en wat de werkelijke inkomsten en uitgaven zijn geweest. In de programma's gaan we, in het kader van de rechtmatigheid, nader in op de verschillen tussen de begrote en werkelijke lasten en baten. Indien nodig geven we een toelichting op de verschillen en leggen daarover verantwoording af.

In de begroting zijn diverse investeringen opgenomen voor de periode 2012 tot en met 2015. In de rekening geven we aan welke investeringen we voor 2012 hebben begroot en of deze ook daadwerkelijk in dit jaar zijn opgepakt. We geven aan wanneer dat is gebeurd en in hoeverre er op het krediet uitgaven zijn gedaan. Ook geven we inzicht in de daaruit voortvloeiende structurele lasten.

3.1 Algemeen bestuur

Inleiding

Onder dit programma verstaan we het bestuur en het besturen van de gemeente, zoals de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders, bestuursondersteuning, voorlichting, representatie, burgerzaken en intergemeentelijke samenwerking. Ook de ondersteuning aan de gemeenteraad door de griffie en de rekenkamer(functie) rekenen we tot het algemeen bestuur.

Algemeen

Wethouder Jan Vriend maakte eind november 2012 bekend te stoppen als wethouder van Koggenland. Eerder had hij aangegeven dat dit zijn laatste periode als wethouder zou zijn. Hij kreeg onverwachts een nieuwe baan aangeboden die niet te combineren was met zijn wethouderschap. Hij stopte per 1 januari 2013 en is bijna 14 jaar wethouder geweest.

Beoogde doelen en verantwoording realisatie

Modernisering GBA

De Gemeentelijke Basisadministratie persoonsgegevens (GBA) bevat persoonsgegevens van iedereen die in Nederland woont of gewoond heeft. De huidige administratie staat aan de vooravond van een modernisering. Deze modernisering kan gevolgen hebben, zowel in technische, personele en financiële zin. De financiële gevolgen hebben te maken met de mogelijke modulaire opbouw van het nieuwe GBA. Elke module heeft zijn eigen kosten. De afnemers willen echter de huidige opbouw, waarbij er sprake is van één softwarepakket en geen aparte modules, behouden.

Op het gebied van de modernisering van de basisregistratie Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) heeft de landelijke overheid de randvoorwaarden voor het systeem inzichtelijk. De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft getracht een landelijke aanbesteding te organiseren voor de nieuwe software. Dit ging niet door wegens een gebrek aan aanmeldingen. Uitvoering wordt verwacht eind 2014. In het I&A-plan is na het jaar 2013 jaarlijks € 10.000 opgenomen.

Verbeterde dienstverlening

We constateren dat het aantal bezoekers aan het gemeentehuis vermindert. Dit vloeit voort uit de toename van de digitale dienstverlening en de veranderende vraag van de klant, onze inwoners. Het is minder vaak nodig om naar het gemeentehuis te komen voor informatie, voorlichting en aanvragen. De verminderende vraag van de klant aan de balie leidt er toe dat wij met ingang van 1 oktober 2011 de openingstijden van de balies wijzigden. Hierdoor zijn wij in staat

om de personele inzet efficiënter te organiseren. Dit leidt ook tot besparing op de kosten van de formatie bij Burgerzaken.

Half 2012 hebben we een nieuwe Klantmonitor uitgevoerd. De Klantmonitor peilt onder andere de klanttevredenheid van onze inwoners over onze dienstverlening. De monitor geeft aan dat onze inwoners de dienstverlening nu waarderen met een 7,9 (in 2010: 7,8). Landelijk is het meest recente cijfer een 7,6.

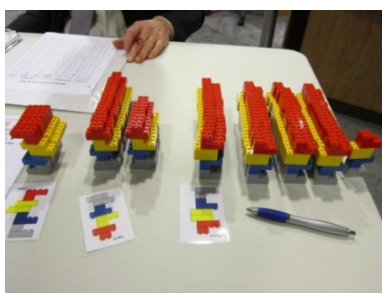
In het oog springen de scores op de afhandeltijd van producten, alsmede de bejegening van de klant. Onze burgers zijn zeer tevreden over de balimedewerkers of het nu gaat over vriendelijkheid, inlevingsvermogen of deskundigheid. Gemiddeld komen de scores boven de 8,5. Ook onze informatievoorziening via onze website en Koggenieuws zijn onderzocht in de klantmonitor. De gemiddelde waardering komt uit op een 7,1 voor beiden. Ook op de andere burgerrollen (o.a. wijkbewoner en partner) die onderzocht zijn, is in zijn algemeenheid een verbetering te constateren ten opzichte van twee jaar geleden. De burger geeft hoge scores voor ons voorzieningsniveau en de leefbaarheid in zijn of haar omgeving.

In de commissie Burger en Bestuur van november 2012 zijn de resultaten besproken. Via het Koggenieuws en de website hebben we de resultaten teruggekoppeld naar onze inwoners.

De klantmonitor is betaald uit het budget Verbetering Dienstverlening. Op deze post hebben we € 20.000 overgehouden.

Resultaat gericht werken

In onze dienstverlening staat de kwaliteit, professionaliteit, transparantie en doorlooptijd centraal. We willen graag onze blik op de klant blijven richten. De basis om onze klanten goed van dienst te zijn, is het efficiënt vormgeven van processen.

De lego-workshop

Om blijvend te werken aan een goede dienstverlening, hebben we geïnvesteerd in het project LINK (Lean Inspireert Natuurlijk Koggenland). Om dit mogelijk te maken is bij de start van dit project een krediet beschikbaar gesteld van € 53.000.

Sinds de start van LINK in 2011 zijn de volgende processen Lean gemaakt:

Nr.	Proces	Afdeling
1	Wabo	Bouwen & milieu
2	Wmo	Sociale zaken
3	Werving en selectie	P&O en Facilitaire zaken
4	Muzieklesgeldbijdrageregeling	Welzijn
5	Uitvaartzorg	Burgerzaken
6	Schadeclaims	Financiën en Juridische zaken
7	Evenementenvergunning	Bouwen & Milieu en brandweer
8	Subsidies	Welzijn
9	Inkoop en aanbesteding	Wonen & Groen
10	WOZ-bezwaarschriften	Financiën
11	Bezwaarschriften	Advies & Ondersteuning
12	Verhuur van openbaar groen	Wonen & Groen

Voor de invoering van LINK hebben we subsidie aangevraagd bij het Europees Sociaal Fonds (ESF). Deze subsidie is door het ESF toegekend. We hebben € 16.000 ontvangen. Dit bedrag willen we inzetten om de planning & control-cyclus te leanen. We hebben deze subsidie in 2012 ontvangen. De kosten voor het leanen van de planning & control-cyclus betalen we echter in 2013. We bestemmen daarom € 16.000 van het rekeningsaldo voor het leanen van de cyclus in 2013.

Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT)

Topografie beschrijft de fysieke werkelijkheid, de dingen die in een terrein aanwezig zijn. De BGT geeft deze werkelijkheid digitaal weer in de vorm van kaarten. Het doel van de BGT is dat de hele overheid gebruik maakt van dezelfde basis-set grootschalige topografie. Het BGT is een onderdeel van het Nationaal Uitvoeringsprogramma (NUP). Op basis van dit programma worden bouwstenen voor een elektronische overheid gemaakt en toegepast. De BGT is één van deze bouwstenen en zelfs een noodzakelijke. Omdat de BGT in het NUP is opgenomen, krijgt de realisatie van het BGT prioriteit. In het I&A-plan van 2012 is € 40.000 opgenomen voor de kosten van de BGT.

De BGT is een gedetailleerde digitale kaart van heel Nederland, waarin alle objecten als gebouwen, wegen, water, spoorlijnen en groen op een eenduidige manier worden vastgelegd. Om deze basisregistratie goed en kostenbewust op te zetten is samenwerking gezocht met de West-Friese gemeenten. In 2012 is software aangeschaft voor de opbouw van de BGT. De kosten van aanschaf en implementatie waren € 26.000 en zijn ten laste zijn gekomen van het I&A plan 2011 en 2012.

Wat heeft het gekost?

Exploitatieoverzicht

Het programma "algemeen bestuur" is onderverdeeld in zes beleidstaken. De baten en lasten van deze beleidstaken onder het programma zijn als volgt:

Omschrijving	Rek. 2011	Begr. 2012	Na wijz.	Rek. 2012	Saldo
Lasten:					
Bestuursorganen	€ 733.736	€ 762.754	€ 777.254	€ 756.401	€ 20.853-
Bestuursondersteuning B&W	€ 1.290.809	€ 1.400.365	€ 1.422.765	€ 1.245.082	€ 177.683-
Burgerzaken	€ 572.533	€ 524.408	€ 549.408	€ 545.370	€ 4.038-
Baten secretarieleges burgerzaken	€ 164.064	€ 130.800	€ 130.800	€ 126.067	€ 4.733-
Bestuurlijke samenwerking	€ 147.001	€ 168.620	€ 146.550	€ 145.329	€ 1.221-
Bestuursondersteuning raad c.a.	€ 515.292	€ 511.671	€ 506.671	€ 499.564	€ 7.107-
	<u>€ 3.423.435</u>	<u>€ 3.498.618</u>	<u>€ 3.533.448</u>	<u>€ 3.317.813</u>	<u>€ 215.635-</u>
Baten:					
Bestuursorganen	€ 12	€ -	€ -	€ 12-	€ 12
Bestuursondersteuning B&W	€ 38.018	€ 36.675	€ 36.675	€ 38.423	€ 1.748-
Burgerzaken	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Baten secretarieleges burgerzaken	€ 324.016	€ 392.200	€ 392.200	€ 345.586	€ 46.614
Bestuurlijke samenwerking	€ 14.563	€ 1.000	€ 1.000	€ -	€ 1.000
Bestuursondersteuning raad c.a.	€ -	€ -	€ -	€ 3	€ 3-
	<u>€ 376.609</u>	<u>€ 429.875</u>	<u>€ 429.875</u>	<u>€ 384.000</u>	<u>€ 45.875</u>
Saldo programma	€ 3.046.826	€ 3.068.743	€ 3.103.573	€ 2.933.813	€ 169.760-

Financiële verantwoording

Totaal zijn er in dit programma € 169.760 minder lasten dan begroot. De opvallende verschillen verklaren we hieronder.

De onderschijding aan de lasten komt hoofdzakelijk door:

- ruim € 66.000 minder loonkosten bestuursondersteuning B&W door vertrek gemeentesecretaris in mei 2012 en aanpassing van het organisatie model
- een kleine € 91.000 minder loonkosten van voormalig personeel door pensionering

De onderschijding aan de baten komt hoofdzakelijk door:

- € 46.416 minder leges burgerzaken ontvangen door tegenvallende ontvangst leges rijbewijzen. In 2012 zijn er 1.456 rijbewijzen aangevraagd, in 2011 waren dit er 2.267

Investerings en investeringslasten

In onderstaand overzicht zijn de investeringen opgenomen volgens het meerjaren investeringsoverzicht uit de programmabegroting 2012. Dit is aangevuld met de daadwerkelijke investeringen die dit jaar hebben plaatsgevonden. Het overzicht ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Meerjaren- begroting	Raadsbe- sluit dd.	Vastgesteld krediet	Uitgegeven	Bijzonderheden
Automatiseringsplan 2012	€ 295.000	16-1-2012	€ 295.000	€ 146.540	Dekking kap. lasten uit reserves
Materieel buitendienst	€ 78.500	11-6-2012	€ 114.900	€ 112.291	Vervanging 2 zoutstrooiers i.p.v. 1
Onderhoud gemeentehuis		29-10-2012	€ 8.700	€ 9.199	Dekking uit res. Nw Investeringen
Verbouw gem.huis ivm reorganisatie		29-10-2012	€ 49.200	€ 23.929	Dekking uit res. Nw Investeringen
	<u>€ 373.500</u>		<u>€ 467.800</u>	<u>€ 291.959</u>	

De structurele lasten uit het krediet voor het Automatiseringsplan (€ 73.750) zijn gedekt door respectievelijk een bijdrage uit de reserve Automatisering (€ 32.000) en Nieuwe Investeringen (€ 41.750).

Het uiteindelijke krediet voor het materieel voor de buitendienst lag € 36.400 hoger dan begroot. Dit komt omdat is ingestemd met de aanschaf van twee zoutstrooiers in plaats van één. De kapitaallasten van de investering waren dan ook € 4.548 hoger dan begroot. Echter, er was ook een incidentele baat wegens de inruil van oud materieel van € 4.250. In 2013 is rekening gehouden met de hogere kapitaallast.

3.2 Openbare orde en veiligheid

Inleiding

In het programma wordt het beleid voor de openbare orde en veiligheid, het voorkomen en terugdringen van schade aan eigendommen door vandalisme, voorbereid en gerealiseerd. Ook de brand- en rampenbestrijding en hulp- en dienstverlening aan mensen, dieren, goederen en milieu maken deel uit van het programma.

Beoogde doelen en verantwoording realisatie

Vervanging TAS blusgroep Berkhout

Brandweerkazerne blusgroep Berkhout

Omdat een betrouwbaar voertuig een must is voor de blusgroep Berkhout en voor de uitvoering van de taken van de blusgroep is in de raadsvergadering van 10 april 2012 een krediet verleend van € 390.000 voor de vervanging van de TAS. De TAS wordt in 2013 aan de blusgroep overgedragen.

Drank- en horecawet

Per 1 januari 2013 is de gewijzigde Drank- en Horecawet in werking getreden. Een van de belangrijkste redenen voor een wetwijziging is het effectiever tegengaan van schadelijk alcoholgebruik onder jongeren. De belangrijkste redenen voor de wijziging zijn:

- het effectiever tegengaan van schadelijk alcoholgebruik onder jongeren. De burgemeester wordt verantwoordelijk voor de vergunningverlening en toezicht op de naleving van de Drank- en Horecawet. Ook krijgt de burgemeester meer handhavende taken. Hierdoor krijgt de gemeente meer mogelijkheden om op lokaal niveau op te treden tegen negatieve aspecten van alcoholverstrekking
- het terugdringen van administratieve lasten door een vereenvoudigde vergunningverlening
- het terugdringen van alcohol gerelateerde overlast en verstoring van de openbare orde. De gewijzigde wet verbiedt jongeren onder de 16 jaar om alcoholhoudende drank bij zich te hebben op voor publiek toegankelijke plaatsen, zoals op straat

- de gemeente is verplicht om in 2013 een verordening op te stellen om de drankverstrekking binnen de paracommercie (zoals sportkantines en buurthuizen) te reguleren. Dit onder andere om ongewenste concurrentie te voorkomen met commerciële horecabedrijven

In regionaal verband wordt nagegaan hoe het beleid vorm moet krijgen. Eind 2013 is hier meer duidelijkheid over.

Licenties BOS

In de raadsvergadering van 31 januari 2011 is een krediet beschikbaar gesteld voor de aanschaf van BOS, het Brandweer Ondersteuningssysteem. Op grond van het "normenboek NHN" moet de brandweer een dergelijk systeem hebben. De alarmcentrale zendt essentiële en de meest actuele informatie naar het voertuig. Daardoor kan een incident zo veilig mogelijk worden bestreden. De kosten van licenties en onderhoud bedragen per jaar € 12.200 voor vier auto's.

De licenties zijn opgenomen en worden periodiek geüpdatet. Het systeem werkt naar behoren. Het geeft de manschappen een gevoel van veiligheid en daarnaast kunnen zij de burgers goed bedienen met de juiste tactiek.

Ontwikkelingen brandweezorg

Wij staan aan de vooravond van besluitvorming over de regionalisering van de brandweer. De gemeenteraad zal daarover nog uitgebreid worden geïnformeerd. Het gaat dan niet alleen om de organisatorische gevolgen maar uiteraard ook over de financiële gevolgen. Naast de regionale ontwikkelingen dienen we ons ook op lokaal niveau voor te bereiden op aanpassingen van de brandweezorg.

De veiligheidsregio Noord-Holland-Noord

Belangrijk bij dit besluit is de (ver)bouw van de nieuwe kazerne in Avenhorn, waartoe in februari 2013 een krediet van € 1.435.000 beschikbaar is gesteld. De uitwerking van het beleidsplan brandweer implementeren we in het nieuwe meerjarenplan 2013 – 2016, een verplichting vanuit de wet veiligheidsregio's. Hier wordt tevens de regionalisering in verwerkt, eveneens sinds 25 september 2012 een verplichting.

Studie- en opleidingskosten brandweer

In de budgetten van de brandweer hebben we een scheiding aangebracht in de studie- en opleidingskosten. We hebben dit gedaan om een beter inzicht te krijgen in enerzijds de kosten van opleiding van de (nieuw aangestelde) brandweerlieden en anderzijds de lasten van (bij)scholing en oefening. Overigens ontwikkelen deze kosten zich explosief. Deze stijging komt door de steeds hogere eisen die aan de brandweerman en –vrouw gesteld worden. Deze zijn o.a. opgenomen in het “normenboek NHN” van de veiligheidsregio. De stijging van de studie-, opleidings- en oefenkosten hadden we niet in de begroting 2012 opgenomen.

Het gevolg is dat het beschikbare budget van € 151.140 met € 12.960 is overschreden.

Lokaal Integraal Veiligheidsplan

In 2012 hebben we uitvoering gegeven aan het Lokaal Integraal Veiligheidsplan 2012-2015. Binnen de thema's (veilige woon- en leefomgeving, bedrijvigheid en veiligheid, jeugd en veiligheid, fysieke veiligheid, integriteit en veiligheid) hebben we de projecten volgens schema opgepakt. In het bijzonder noemen we de voorbereiding op de nationalisering van de politie, de inbraakpreventieavonden en de gezamenlijk aanpak tegen jeugdoverlast. De projecten die we nog niet konden oppakken, maken onderdeel uit van het jaarplan 2013.

Wat heeft het gekost?

Exploitatieoverzicht

Het programma “openbare orde en veiligheid” is onderverdeeld in twee beleidstaken. De baten en lasten van deze beleidstaken onder het programma zijn als volgt:

Nr. Omschrijving	Rek. 2011	Begr. 2012	Na wijz.	Rek. 2012	Saldo
Lasten:					
120 Brandweer en rampenbestrijding	€ 1.574.022	€ 1.562.960	€ 1.601.829	€ 1.545.166	€ 56.663-
140 Openbare orde en veiligheid	€ 295.843	€ 372.495	€ 381.850	€ 349.953	€ 31.897-
	€ 1.869.865	€ 1.935.455	€ 1.983.679	€ 1.895.119	€ 88.560-
Baten:					
120 Brandweer en rampenbestrijding	€ 61.217	€ 59.789	€ 67.789	€ 102.148	€ 34.359-
140 Openbare orde en veiligheid	€ 4.569	€ 500	€ 500	€ 630	€ 130-
	€ 65.786	€ 60.289	€ 68.289	€ 102.778	€ 34.489-
Saldo programma	€ 1.804.079	€ 1.875.166	€ 1.915.390	€ 1.792.341	€ 123.049-

Financiële verantwoording

Op het programma "openbare orde en veiligheid" is er een totale onderschrijding van € 123.049.

De opvallende posten die de onderschrijding veroorzaken beschrijven we hieronder.

- lagere kapitaallasten ten opzichte van de begroting. Deze zijn ruim € 35.000 lager doordat er divers brandweermateriaal 2012 meegenomen was in de begroting. Op 1-1-2012 hadden deze nog geen boekwaarde, dus in werkelijkheid is hier nog geen kapitaallast in 2012
- de bijdrage aan de veiligheidsregio is ruim € 22.000 lager, door de gerealiseerde bezuinigingstaakstelling
- er is voor € 19.000 minder diensten van derden afgenomen op openbare orde en veiligheid. Dit komt door de overgang naar een ander bedrijf en een andere opzet

De overschrijding bij de baten wordt veroorzaakt door:

- hogere inkomsten uit detachering van personeel. De brandweercommandant werkte naast de gemeente Opmeer ook voor de nieuwe gemeente Hollands Kroon. De vergoeding voor de piketdiensten van de Veiligheidsregio is ook hoger.

Investerings en investeringslasten

In onderstaand overzicht zijn de investeringen opgenomen volgens het meerjaren investeringsoverzicht uit de programmabegroting 2012. Dit is aangevuld met de daadwerkelijke investeringen die dit jaar hebben plaatsgevonden. Het overzicht ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Meerjaren- begroting	Raadsbe- sluit dd.	Vastgesteld krediet	Uitgegeven	Bijzonderheden
Aanschaf apparatuur ca. brandweer	€ 182.200	13-2-2012	€ 165.200	€ 155.551	Kap.lasten t.l.v. budgettaire ruimte
Handhaving Drank- & horecawet	€ 25.000				Geen krediet beschikbaar gesteld
Vervanging TAS blusgroep Berkhout	€ 390.000	10-4-2012	€ 390.000	€ 14.240	Kap.lasten t.l.v. budgettaire ruimte
Implementatie burgernet		24-10-2011	€ 3.500	€ -	In exploitatie, geen lasten in 2012
Aanschaf systeem C 2000 brandweer		11-6-2012	€ 65.000	€ 65.000	Kap.lasten t.l.v. budgettaire ruimte
	<u>€ 597.200</u>		<u>€ 623.700</u>	<u>€ 234.791</u>	

De dekking van de kapitaallasten van de investeringen voor de brandweer kwam uit de budgettaire ruimte. De begrote kosten van de implementatie burgernet vond eveneens dekking uit de budgettaire ruimte. In 2012 zijn er geen uitgaven geweest.

3.3 Verkeer, vervoer en waterstaat

Inleiding

Met het programma verkeer, vervoer en waterstaat zorgt de gemeente er voor dat personen en voertuigen zich op de openbare weg en over (vaar)water kunnen verplaatsen. Het programma verkeer, vervoer en waterstaat biedt hiervoor basisvoorwaarden, zoals wegen, verlichting en verkeersmaatregelen.

Beoogde doelen en verantwoording realisatie

Asfalt- en klinkerwegen

We hebben ruim 37 km asfaltwegen en ruim 51 km klinkerwegen in beheer en onderhoud, totaal bijna 89 km. Het veilig en kwalitatief goed beheren en onderhouden van deze wegen kost veel geld. Geld dat we jaarlijks, op basis van een Meerjaren Onderhoudsplan wegen (MOP wegen), verdelen over de wegen die daar op dat moment het meest voor in aanmerking komen.

In de commissie Grondgebied is een discussie gevoerd over een wenselijk of noodzakelijk kwaliteitsniveau van onze wegen. Vooruitlopend op de uitkomst van deze discussie bezuinigen we op het onderhoud van de wegen in de komende jaren. In de begroting van 2012 was er een bezuiniging opgenomen van € 100.000. Aan de commissie is op 6 februari 2012 via beeldmateriaal gepresenteerd wat het in de praktijk betekent als we voor een bepaald kwaliteitsniveau kiezen. Op basis daarvan hebben we de kwaliteitsnorm aangepast naar het landelijk gemiddelde. Dit is verwerkt in het MOP Wegen en in de begroting 2013. Het groot onderhoud wordt hiermee over een langere periode uitgesmeerd. Het budget 'klein onderhoud' is opgehoogd omdat uiteraard de veiligheid wel gewaarborgd moet blijven.

Ook maken we de komende jaren voor de dekking van de kosten van het onderhoud gebruik van de bestaande reserves. De reserve asfaltwegen en elementverharding hebben een zodanig saldo dat deze wezenlijk kunnen bijdragen in de kosten. Gevolg daarvan is wel dat het saldo van deze reserves medio 2016 sterk terugloopt.

Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP)

In de vergadering van de raad van 10 april 2012 is € 22.000 beschikbaar gesteld voor de samenstelling van het GVVP. In de loop van 2012 is er hard aan het plan gewerkt en de verwachting is dat het in juni 2013 aan de raad kan worden aangeboden.

Wat heeft het gekost?

Exploitatieoverzicht

Het programma "verkeer, vervoer en waterstaat" is onderverdeeld in drie beleidstaken. De baten en lasten van deze beleidstaken onder het programma zijn als volgt:

Omschrijving	Rek. 2011	Begr. 2012	Na wijz.	Rek. 2012	Saldo
Lasten:					
Wegen, straten en pleinen	€ 2.758.438	€ 1.899.302	€ 2.905.802	€ 2.661.543	€ 244.259-
Verkeersmaatregelen te land	€ 158.065	€ 118.640	€ 140.640	€ 117.226	€ 23.414-
Waterkering, afwatering c.a.	€ 180.737	€ 239.484	€ 239.484	€ 168.991	€ 70.493-
	€ 3.097.240	€ 2.257.426	€ 3.285.926	€ 2.947.759	€ 338.167-
Baten:					
Wegen, straten en pleinen	€ 97.954	€ 27.000	€ 37.000	€ 43.506	€ 6.506-
Verkeersmaatregelen te land	€ 43.099	€ -	€ 4.000	€ 5.372	€ 1.372-
Waterkering, afwatering c.a.	€ 45.706	€ -	€ -	€ -	€ -
	€ 186.759	€ 27.000	€ 41.000	€ 48.878	€ 7.878-
Saldo programma	€ 2.910.481	€ 2.230.426	€ 3.244.926	€ 2.898.881	€ 346.045-

Financiële verantwoording

Er is in dit programma een onderschrijving van € 346.045.

De opvallende posten die de onderschrijving veroorzaken beschrijven we hieronder.

Wegen, straten en pleinen

Lasten (onderschrijving):

- het verschil tussen de begroting en de werkelijke uitgaven op onderhoud wegen (asfalt en elementen) storten we in de reserves. In 2012 is dit bedrag € 376.926. Daarnaast worden onderhoudsprojecten ten laste van de reserve gebracht. In 2012 is € 91.000 meer geïnvesteerd dan begroot
- er is een doorrekening van € 46.500 aan ambtelijke uren begroot bij het grondbedrijf. Deze zijn in werkelijkheid ingezet voor onderhoud wegen en openbare verlichting

Baten (overschrijding):

- de extra bijdragen zijn het gevolg van een niet geraamde ontvangst van de provincie voor het onderhoud van de Wogmeer ad € 21.000.

Verkeersmaatregelen te land**Lasten (onderschrijding):**

- de lasten zijn lager als gevolg van minder vandalisme, ongevallen en geconstateerde gebreken
- in 2012 is minder uitgegeven aan het GVVP, dit krediet loopt door in 2013 en wordt gedekt uit de reserve nieuwe investeringen

Waterkering, afwatering c.a.**Lasten (onderschrijding):**

- in 2012 is een plan opgesteld voor grootschalig baggeren. De uitvoering van dit plan zal in 2013 plaatsvinden. Daardoor is er een onderschrijding op het baggeren van ruim € 79.000
- de investeringen in afwatering zijn gedekt uit reserves. Er is ruim € 10.000 meer uitgegeven dan begroot in 2012

Investeringen en investeringslasten

In onderstaand overzicht zijn de investeringen opgenomen volgens het meerjaren investeringsoverzicht uit de programmabegroting 2012. Dit is aangevuld met de daadwerkelijke investeringen die dit jaar hebben plaatsgevonden. Het overzicht ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Meerjaren- begroting	Raadsbe- sluit dd.	Vastgesteld krediet	Uitgegeven	Bijzonderheden
Kaderrichtlijn water	€ 5.500				Geen krediet aangevraagd
(Groot) onderhoud wegen	€ 1.240.000				Deelkredieten, zie onderstaand
Fiets- en voetgangersvoorzieningen	€ 100.000				Geen krediet aangevraagd
Verkeersmaatregelen buiten kom	€ 65.000				Geen krediet aangevraagd
Verkeersmaatregelen binnen kom	€ 150.000				Geen krediet aangevraagd
Inspectie verkeersborden	€ 10.000				Geen krediet aangevraagd
Onderhoud beschoeiingen	€ 37.275				Geen krediet aangevraagd
Herinrichting Boeier en Kloet		13-2-2012	€ 125.000	€ 88.638	T.l.v. Res. elementverh. & Nw Invester.
Verkeersplateaus Ln v. Meerweijde		10-4-2012	€ 45.000	€ 40.336	T.l.v. Res. Nw Investeringen
Gem. verkeers- & vervoersplan		10-4-2012	€ 22.000	€ 13.896	T.l.v. Res. Nw Investeringen
Plan openbare verlichting		7-5-2012	€ 14.500	€ 12.240	T.l.v. Res. Nw Investeringen
Groot onderh. asfaltwegen Spierdijk		7-5-2012	€ 670.000	€ 441.450	T.l.v. Res.asfaltwegen & Nw Invester.
Reconstructie parkeerterr. Kwiek		3-12-2012	€ 72.000		T.l.v. Reserve asfaltwegen
Onderhoud wandelpaden Obdam		3-12-2012	€ 50.000		T.l.v. Reserve asfaltwegen
	<u>€ 1.607.775</u>		<u>€ 998.500</u>	<u>€ 596.560</u>	

De verleende kredieten in het onderhoud van de wegen, opstellen verkeers- en vervoersplan en een plan voor de openbare verlichting werden gedekt uit de reserves. De uitgaven leidden dus niet tot een lastenverzwaring binnen de reguliere exploitatie.

3.4 Economische zaken

Inleiding

In het programma Economische zaken geeft de gemeente aan welke (financiële) voorzieningen nodig zijn voor de handel en het (agrarisch) bedrijfsleven van en in de gemeente.

Beoogde doelen en verantwoording realisatie

Midden- en kleinbedrijf

Algemeen

De samenwerking tussen bedrijfsleven, relevante organisaties en de gemeente blijft van groot belang voor de positie van het midden- en kleinbedrijf. We willen deze samenwerking voortzetten en verder stimuleren door in te zetten op duurzaamheid, deel te nemen in projecten en subsidiemogelijkheden aan te spreken. Mede door de lage gemeentelijke lasten in onze gemeente houden we een goed vestigingsklimaat voor de bedrijven.

Zonnepanelen

Aan de projectgroep PV-West-Friesland is voor het project "Zonnepanelen op boerenschuren" zogenaamde POP2-subsidie toegekend voor veertien agrarische bedrijven in de regio, waarvan zeven uit Koggenland. Koggenland heeft een rol in dit project (coördinatie, rapportage en verantwoording subsidie). De uitvoering vindt gaandeweg plaats. Communicatie rond dit project zal in 2013 plaatsvinden als er na declaratie van de eerste kosten gelden beschikbaar zijn. Bij het project is, waar mogelijk, de link gelegd met asbestverwijdering. Bij een aantal bedrijven in Koggenland was dit ook het geval.

Wethouder Wijnker deelt flyers uit voor de veiling van PV-panelen

Naast genoemd project houdt een werkgroep uit West-Friesland, genaamd de Stichting bevordering asbestsanering agro- en mkb-bedrijfsgebouwen, zich bezig met het uitvoeren van een pré-pilot en het voorbereiden van een landelijke pilot asbestsanering. Waar mogelijk wordt daarbij ook de link gelegd met PV. Koggenland is deelnemer van de raad van advies. Om deze werkgroepen te laten stroomlijnen heeft de gemeente hierin dus een rol.

Subsidies

Er is uitstel ontvangen tot 1 juni 2013 voor de inzet van de ontvangen subsidie in het kader van de Regeling Excellente gebieden voor Distriport. Daarmee dient de € 200.000 subsidie te worden ingezet voor onderzoek en begeleiding. Het betreft vooral ook het opdoen en verspreiden van kennis en monitoring.

Wat heeft het gekost?

Exploitatieoverzicht

Het programma "economische zaken" is onderverdeeld in drie beleidstaken. De baten en lasten van deze beleidstaken onder het programma zijn als volgt:

Omschrijving	Rek. 2011	Begr. 2012	Na wijz.	Rek. 2012	Saldo
Lasten:					
Handel en ambacht	€ 55.026	€ 56.708	€ 56.608	€ 55.218	€ 1.390-
Nutsbedrijven	€ 15.207	€ 15.271	€ 15.271	€ 15.271	€ -
	<u>€ 70.233</u>	<u>€ 71.979</u>	<u>€ 71.879</u>	<u>€ 70.489</u>	<u>€ 1.390-</u>
Baten:					
Handel en ambacht	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Baten marktgeden	€ 3.473	€ 4.150	€ 4.150	€ 4.160	€ 10-
Nutsbedrijven	€ 1.625.335	€ 221.750	€ 266.732	€ 268.349	€ 1.617-
	<u>€ 1.628.808</u>	<u>€ 225.900</u>	<u>€ 270.882</u>	<u>€ 272.509</u>	<u>€ 1.627-</u>
Saldo programma	<u>€ 1.558.575-</u>	<u>€ 153.921-</u>	<u>€ 199.003-</u>	<u>€ 202.020-</u>	<u>€ 3.017-</u>

Financiële verantwoording

De werkelijke lasten en baten wijken in lichte mate af van de begrote bedragen. De werkelijke lasten zijn iets lager dan begroot en de werkelijke inkomsten iets hoger. Gelet op de geringe afwijking voegt een nadere toelichting en verantwoording niets toe.

Investerings en investeringslasten

In 2012 zijn er geen investeringen onder dit programma geweest.

3.5 Onderwijs

Inleiding

Binnen het programma "onderwijs" geven we aan welke inspanningen de gemeente verricht op het gebied van onderwijs en educatie. Onze rol daarbij is primair. De gemeente richt zich op de (basis)voorwaarden voor het geven van onderwijs, zoals huisvesting, onderwijsbegeleiding, leerlingenvervoer, onderwijsachterstanden, leerplicht en de organisatie en/of facilitering van diverse onderwijs gerelateerde activiteiten. Dit geldt zowel voor het openbaar als het bijzonder onderwijs.

Beoogde doelen en verantwoording realisatie

Brede school Ursem

In 2011 is er een krediet beschikbaar gesteld van € 300.000 voor de kosten van een voorlopig en definitief ontwerp van de school. Na de voltooiing van de bouw van de school betrekken we deze kosten in de activering van de totale investering in de school.

Impressie van de brede school

Het jaar 2012 stond in het teken van de start van de verdere voorbereiding op de daadwerkelijke realisatie van de school. Op 7 mei 2012 is een krediet beschikbaar gesteld van € 5.865.000 voor de bouw van de brede school. In de zomer is de bouw nationaal aanbesteed, waaruit opdrachten voor Mulder Obdam en Klaver Technisch Bedrijf volgden (beide uit Obdam). Op 21 december 2012 is op feestelijke wijze de "eerste" paal geslagen. Planning is dat de school in 2014 in gebruik genomen wordt.

Onderwijshuisvesting Avenhorn/De Goorn

Op 16 januari 2012 is een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld van € 50.000 voor een nader onderzoek naar de toekomstige huisvesting van het onderwijs in de kern Avenhorn/De Goorn. We hebben overleg gehad met de besturen van de drie basisscholen in Avenhorn/De Goorn en overige partners. Tussentijds hebben we informatie verstrekt over grondposities die van belang zijn voor een mogelijke verdere ontwikkeling.

Eind 2012 is het haalbaarheidsonderzoek brede school Avenhorn/De Goorn afgerond. De conclusie uit het rapport is dat alle opties forse investeringen vragen. Gelet op het gewijzigde financieel perspectief van onze gemeente, de onzekerheid rond de transitie en diens financiële effecten, de gewijzigde geldstromen en verantwoordelijkheden bij de onderwijshuisvesting, zal verdere besluitvorming gezien moeten worden in relatie met onze meerjarenbegroting en ambitieniveau.

Kunst op Maat

Het Kunstenplan van de voormalige gemeente Obdam liep na het schooljaar 2011/2012 af. Het Kunstenplan Koggenland loopt af na het schooljaar 2013/2014.

In het schooljaar 2011/2012 hebben onze 12 basisscholen gezamenlijk het door de Kunstcompagnie voorbereide kunstenplan kunnen uitvoeren. Het kunstenplan, waarin kinderen in de groepen 1 t/m 8 in aanraking komen met alle kunst disciplines (theater, beeldende kunst, dans, muziek, literatuur, film), kende drie financieringsbronnen: de gemeente, de provincie en de scholen.

Het wegvallen van de Kunstcompagnie, omdat de provincie deze instelling niet meer financiert, had als gevolg dat voor het nieuwe schooljaar een andere aanbieder gezocht moest worden. Voor het schooljaar 2012/2013 heeft de Blauwe Schuit het kunstenplan voorbereid. De diensten van de Blauwe Schuit worden door de scholen betaald.

Onderwijs

In 2012 hebben wij kwartaalrapportages en de begroting 2013 van Allure, de stichting voor openbaar onderwijs, ontvangen. De gemeente houdt volgens afspraak toezicht op de financiën via de financiële commissie. Deze bestaat uit drie personen, van elke gemeente een ambtenaar van de afdeling financiën.

De financiële resultaten worden beter en het overleg met de directie verloopt goed. De trend van tekorten lijkt vanaf begroting 2013 definitief omgedraaid en voor de jaren 2013 t/m 2016 is het resultaat in evenwicht. Dit ondanks het feit dat Allure te maken heeft met dalende vergoedingen vanuit het rijk.

Wat heeft het gekost?

Exploitatieoverzicht

Het programma "onderwijs" is onderverdeeld in vier beleidstaken. De baten en lasten van deze beleidstaken onder het programma zijn als volgt:

Omschrijving	Rek. 2011	Begr. 2012	Na wijz.	Rek. 2012	Saldo
Lasten:					
Openb.basisonderwijs, schoolbest.taken	€ 1.412	€ 1.378	€ 1.378	€ 1.378	€ -
Openb.basisonderwijs, huisvesting	€ 2.119.838	€ 399.317	€ 443.660	€ 428.025	€ 15.635-
Bijz. basisonderwijs, huisvesting	€ 2.749.408	€ 493.335	€ 496.235	€ 508.762	€ 12.527
Openb.spec.onderwijs, excl. huisvesting	€ 5.487	€ 5.945	€ 5.945	€ 5.760	€ 185-
Gem. baten en lasten van onderwijs	€ 796.731	€ 868.792	€ 878.592	€ 767.626	€ 110.966-
	€ 5.672.876	€ 1.768.767	€ 1.825.810	€ 1.711.551	€ 114.259-
Baten:					
Openb.basisonderwijs, schoolbest.taken	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Openb.basisonderwijs, huisvesting	€ -	€ -	€ 5.000	€ 8.785	€ 3.785-
Bijz. basisonderwijs, huisvesting	€ 14.914	€ -	€ -	€ 436	€ 436-
Openb.spec.onderwijs, excl. huisvesting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gem. baten en lasten van onderwijs	€ 13.192	€ 9.500	€ 9.500	€ 19.682	€ 10.182-
	€ 28.106	€ 9.500	€ 14.500	€ 28.903	€ 14.403-
Saldo programma	€ 5.644.770	€ 1.759.267	€ 1.811.310	€ 1.682.648	€ 128.662-

Financiële verantwoording

Er is in dit programma een onderschrijding van € 128.662, opvallende posten zijn:

Openbaar basisonderwijs, huisvesting

Lasten (onderschrijding):

- op de post investeringen is er € 14.825 minder uitgegeven dan begroot. De dekking van de investeringen komt uit de reserves.

Bijzonder basisonderwijs, huisvesting

Lasten (overschrijding):

- op de post investeringen is er € 30.163 minder uitgegeven dan begroot. De dekking van de investeringen komt uit de reserve nieuwe investeringen.
- er zijn geen gemeentelijke heffingen geboekt, maar wel geraamd € 6.500. Deze kosten zijn verantwoord op openbaar onderwijs gebouwen.
- lagere kosten op kapitaallasten. Het verschil ten opzichte van de begroting is € 6.153. Dit verschil komt door het ontbreken van een boekwaarde aan het begin van het jaar.

Gemeenschappelijke baten en lasten onderwijs

Lasten (onderschrijding):

- op de post investeringen is er € 36.570 minder uitgegeven dan begroot. De dekking van de investeringen komt uit de reserve nieuwe investeringen
- werkelijke lasten uitvoering leerplicht is ruim € 10.000 lager dan begroot. Dit is een bijdrage die we betalen aan de gemeente Hoorn. Door verdere automatisering is een

formatieplaats in de gemeente Hoorn vervallen. De doorrekening naar de regio is daardoor afgenomen

- de werkelijke uitgaven voor het leerlingenvervoer zijn € 30.995 lager dan begroot. Het is lastig om vooraf te bepalen hoeveel leerlingen gebruik maken van dit vervoer

Baten (overschrijding):

- we hebben € 10.182 meer inkomsten ontvangen dan begroot. Dit komt door de afrekening van de schoolbegeleiding (€ 6.167) en de bijdragen van de scholen aan "Kunst op Maat". Die was € 4.015 hoger dan begroot

Investerings en investeringslasten

In onderstaand overzicht zijn de investeringen opgenomen volgens het meerjaren investeringsoverzicht uit de programmabegroting 2012. Dit is aangevuld met de daadwerkelijke investeringen die dit jaar hebben plaatsgevonden. Het overzicht ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Meerjaren- begroting	Raadsbe- sluit dd.	Vastgesteld krediet	Uitgegeven	Bijzonderheden
Huisvestingsprogramma 2012	€ 475.000	6-12-2011	€ 172.725		T.l.v. onderh.voorziening en res. Nw Inv
Huisv. Basisonderwijs De Goorn/A'horn		16-1-2012	€ 50.000	€ 2.375	Dekking uit reserve Nw Inv
Ontwikkeling Brede School Ursem		7-5-2012	€ 6.165.000	€ 368.233	Kap.lasten t.l.v. budgettaire ruimte
15e lokaal Jozefschool De Goorn		7-5-2012	€ 13.000	€ 11.784	Kap.lasten t.l.v. budgettaire ruimte
	<u>€ 475.000</u>		<u>€ 6.400.725</u>	<u>€ 382.392</u>	

Van het huisvestingsprogramma onderwijs 2012 komt € 157.950 ten laste van de voorziening onderhoud scholen basisonderwijs, € 2.675 ten laste van de voorziening onderhoud peuterspeelzalen en het overige (€ 12.100) ten laste van de reserve nieuwe investeringen. Het onderwijsprogramma geeft dus geen last in de exploitatie.

De investering in de ontwikkeling van de Brede School in Ursem stond gepland voor het jaar 2013. Deze was niet in 2012 in het meerjaren investeringsoverzicht opgenomen. De kapitaallasten komen ten laste van de budgettaire ruimte. Omdat de school naar verwachting in 2014 in gebruik wordt genomen, drukken er in 2012 geen kapitaallasten op de exploitatie.

De kapitaallasten van het 15^e lokaal van de Jozefschool drukt op de budgettaire ruimte en betekent een last in de exploitatie.

3.6 Cultuur, sport en recreatie

Inleiding

Met het programma recreatie, cultuur en sport geeft de gemeente aan op welke wijze vorm en inhoud wordt gegeven aan haar taken op deze terreinen. Ook het jeugdbeleid maakt deel uit van dit programma. Het jeugdbeleid heeft als doel de kansen en mogelijkheden van alle kinderen, jongeren en hun opvoeders te vergroten en heeft vele raakvlakken met de sectoren onderwijs, gezondheid, sport, cultuur en openbare orde en veiligheid. De gemeente is verantwoordelijk voor de regie over het lokale jeugdbeleid.

Beoogde doelen en verantwoording realisatie

Bibliotheken

In de kadernota is door ons gesteld dat ook het bibliotheekwerk onderdeel uitmaakt van de concretisering van de aangekondigde bezuinigingstaakstelling. Wij hebben daarbij aangegeven dat echter eerst meer inzicht nodig is om de omvang ervan vast te kunnen stellen. Dit vanwege het traject om de toekomstige rol en betekenis (en dus ook de financiële bijdrage) van het bibliotheekwerk vast te stellen.

Bibliotheek in De Goorn

Hierbij is het naar onze mening nodig dat er meer inzicht is in de financiële gevolgen van de te maken keuze. Hiervoor is maximale financiële transparantie nodig over het huidige dienstverleningsaanbod van de bibliotheek.

Het is noodzakelijk om meer inzicht te krijgen in de financiën en de behoefte van de klant. Het afgelopen jaar is op basis van twee onderzoeken (Financiële transparantie en Behoeftesonderzoek) door de bibliotheek een nieuw bedrijfsplan voor de periode 2013-2016 in concept opgesteld. In deze plannen wordt een deel van de bezuinigingen door de bibliotheek ingelost. De gemeenteraad heeft op 5 november 2012 een extra taakstelling opgelegd aan de bibliotheek: € 100.000 in vier stappen van elk € 25.000, startend vanaf 2013. Daarover is momenteel het gesprek gaande met de bibliotheek om te zoeken naar een passende invulling daarvan.

Muziekonderwijs

Mede in het licht van de aangekondigde en noodzakelijke bezuinigingen wilden we komen met een voorstel om de individuele lesgeldbijdrage te beëindigen. Een deel van de besparing wilden wij inzetten voor versterking van de Algemeen Muzikale Vorming (AMV) binnen het basisonderwijs. Dit

door dit budget toe te voegen aan het budget voor het Kunstenplan om daarmee een impuls te geven aan verdere cultuureducatie voor de jeugd.

De muzieklesgeldbijdrageregeling is niet afgeschaft, maar enigszins versoerd. Dit vanwege het belang om muzieklessen te (blijven) stimuleren. Er is wel besloten tot een verlaging van de toe te kennen lesgeldbijdragen.

De beleidswijziging heeft geleid tot een aantal bezwaarschriften. De reden daarvan is dat de muzieklesgeldbijdrage lager uitvalt dan men had verwacht. Het budget is weliswaar gelijk gebleven, maar er zijn meer aanvragers, waardoor de bijdrage lager is. De afhandeling volgt in 2013.

Subsidies

Bij de vaststelling van de programmabegroting 2011 en de kennisname van de meerjarenbegroting 2012 – 2014 is een bezuiniging doorgevoerd op de subsidies. Dit is onderdeel van een breed pakket van bezuinigingsmaatregelen om het meerjarenperspectief te verbeteren.

De bezuinigingen zijn structureel gerealiseerd, waarbij de ouderen en de jeugd zijn ontzien. Voor wat betreft de gerealiseerde bezuinigingen, leidde het niet tot bezwaarschriften, behoudens bij de lesgeldbijdrageregeling. Dit is mede toe te schrijven aan de inspraak- en informatieavonden die van te voren voor de verschillende beleidsvelden hebben plaats gevonden.

Ontwikkelingen Koggenbad en Koggenhal

Logo Koggenbad en Koggenhal

In maart 2012 is een voorbereidingskrediet van € 75.000 beschikbaar gesteld. Begin 2013 is een krediet beschikbaar gesteld van € 748.700 voor het opwaarderen van de Koggenhal en het Koggenbad. In de zomer van 2013 zal de realisatie plaats vinden. Vanwege een ernstige chloorlekage nemen we in dit krediet ook sanering- en reparatiekosten daarvan mee. Verder is er geïnvesteerd in een chloorbleeksysteem voor het Koggenbad.

Recreatieve activiteiten

Fiets-/voetpad Grosthuisen – Oudendijk

Na jarenlange voorbereiding en met veel uitdagingen tijdens de uitvoering, is het fiets- en voetpad Oudendijk-Grosthuisen in 2012 gereed gekomen.

Wandelroutenetwerk

Er is verder gewerkt aan de voorbereiding voor de 1^e fase van het wandelroutenetwerk. Helaas heeft de provincie het subsidieverzoek hiervoor afgewezen, maar lichtpuntje is wel dat er geld voor Koggenland blijft "gereserveerd". Hiervoor is nodig dat de buurgemeenten en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) medewerking verlenen voor de bruggen benodigde omgevingsvergunningen. Op zich is de opstelling van deze instanties positief, maar de procedures vergen nog al wat tijd.

We hebben bij de provincie subsidie aangevraagd voor de aanleg van de voorzieningen. De subsidie bedraagt 50% van de kosten en komt uit op € 177.000. Alle subsidies in het kader van de ILG zijn echter geblokkeerd. We weten niet of de subsidie ook daadwerkelijk toegekend wordt.

In december 2012 is de subsidie opnieuw aangevraagd bij de provincie. De criteria voor de subsidieverstrekking is dat er onherroepelijke vergunningen zijn. Deze zijn afgegeven, waardoor we verwachten dat de provincie de subsidie zal beschikken. Aan de hoogte van de subsidie is niets gewijzigd. Mocht dit een afwijzing opleveren, dan komt de keuze aan de orde om al dan niet zelf de gehele investering te bekostigen.

De aanleg van het onverhard wandelpad in de Achterkogge voert het HHNK uit. De voorbereiding is gestart en met de aanleg is in het voorjaar 2013 begonnen.

Overige activiteiten

Voor de derde keer is het evenement "de West-Friese Waterweken" georganiseerd. Dit jaar met een actieve bijdrage door lokale ondernemers. De rol van de gemeente is dit jaar beperkt tot coördinatie en communicatie. Een nieuwe activiteit was de succesvolle "drijf in bios" in Berkhout. Er waren veel deelnemers aan de fakkelvaartocht en de triatlon is uitgebreid met de Tri-Triatlon.

Groeiende regionale activiteiten deels binnen Koggenland zijn de Fiets4Daagse Hoorn en de Wandel4Daagse Alkmaar. De regionale samenwerking aan het programma de West-Friese Omringdijk is voortgezet. De dijk als symbolische drager en "paraplu" om West-Friesland te promoten en het cultuurtoeristische aanbod binnen het gebied zichtbaar en herkenbaar te maken.

Sportaccommodaties

De wensen van ARO'88 over hun accommodatie werden in kaart gebracht en omgezet in een investeringsprogramma. Daarbij hielden we ook rekening met de wensen van Victoria-O over de kledingaccommodatie van de handbal.

In 2012 is uitvoering gegeven aan het raadsbesluit om in Obdam medewerking te verlenen aan de realisatie van een:

- nieuwe natuuratletiekbaan ARO 88 (op het Victoria-O complex)
- nieuw handbalveld
- renovatie huidige handbalveld.

Daarvoor werd een krediet beschikbaar gesteld van € 205.004. Zowel de ARO'88 als de handbalvereniging zijn zeer tevreden en verwelkomen veel nieuwe leden door de update van het complex.

De planvorming rond een uitbreiding van de kledingaccommodatie voor de voetbaltak van Victoria O in Obdam vroeg meer tijd dan was voorzien. Tussen partijen is inmiddels een akkoord over een plan dat voorziet in het verstrekken van een eenmalige subsidie van € 212.250. Daarmee geven we in voldoende mate uiting aan de afspraken die er op dit deel van het accommodatiebeleid van toepassing zijn.

In april 2011 is er een krediet verleend van ruim € 2 miljoen voor de sportvoorzieningen in de kern Ursem. In 2012 zijn deze voorzieningen opgeleverd binnen de beschikbare budgetten. De gebruikers zijn zeer tevreden.

Wat heeft het gekost?

Exploitatieoverzicht

Het programma "cultuur, sport en recreatie" is onderverdeeld in acht beleidstaken. De baten en lasten van deze beleidstaken onder het programma zijn als volgt:

Omschrijving	Rek. 2011	Begr. 2012	Na wijz.	Rek. 2012	Saldo
Lasten:					
Openbaar bibliotheekwerk	€ 594.570	€ 595.427	€ 564.645	€ 563.819	€ 826-
Vormings- en ontwikkelingswerk	€ 213.349	€ 208.710	€ 203.835	€ 232.539	€ 28.704
Sport	€ 2.572.638	€ 1.252.012	€ 1.355.338	€ 1.310.004	€ 45.334-
Groene velden en terreinen	€ 464.797	€ 419.920	€ 452.088	€ 575.032	€ 122.944
Kunst	€ 45.450	€ 32.695	€ 37.995	€ 36.914	€ 1.081-
Oudheidkunde / musea	€ 304.781	€ 51.855	€ 78.730	€ 77.336	€ 1.394-
Openb.groen en openluchtrecreatie	€ 1.494.331	€ 1.516.812	€ 3.014.197	€ 1.700.277	€ 1.313.920-
Overige recreatieve voorzieningen	€ 90.684	€ 118.287	€ 118.287	€ 107.549	€ 10.738-
	€ 5.780.600	€ 4.195.718	€ 5.825.115	€ 4.603.470	€ 1.221.645-
Baten:					
Openbaar bibliotheekwerk	€ 9.954	€ 9.850	€ 9.850	€ 9.980	€ 130-
Vormings- en ontwikkelingswerk	€ 14.445	€ 17.500	€ 17.500	€ 10.248	€ 7.252
Sport	€ 645.931	€ 725.250	€ 725.250	€ 706.161	€ 19.089
Groene velden en terreinen	€ 75.044	€ 86.154	€ 88.322	€ 93.715	€ 5.393-
Kunst	€ 158	€ 300	€ 300	€ 193	€ 107
Oudheidkunde / musea	€ 17.254	€ -	€ -	€ -	€ -
Openb.groen en openluchtrecreatie	€ 72.272	€ 55.900	€ 55.900	€ 45.875	€ 10.025
Overige recreatieve voorzieningen	€ 26.569	€ -	€ -	€ 803	€ 803-
	€ 861.627	€ 894.954	€ 897.122	€ 866.975	€ 30.147
Saldo programma	€ 4.918.973	€ 3.300.764	€ 4.927.993	€ 3.736.495	€ 1.191.498-

Financiële verantwoording

Er is in dit programma een onderschrijving van € 1.191.498.

De opvallende posten die de onderschrijving veroorzaken beschrijven we hieronder.

Vormings- en ontwikkelingswerk

Lasten (overschrijding):

- er is een overschrijding van € 29.341 op de post subsidies die was begroot op € 87.640. Dit komt vooral voor rekening van de bijdrageregeling muziekonderwijs, die niet gelijk loopt met het kalenderjaar maar met het schooljaar. Omdat in 2011 er meer aanmeldingen waren dan verwacht is in het cursusjaar 2011 – 2012 meer is uitgegeven. Met ingang van het cursusjaar 2012 – 2013 is er een maximaal budget. Als er meer aanmeldingen zijn dan geraamd, wordt de bijdrage per cursist lager. Dit moet er toe leiden dat de begrote lasten niet meer worden overschreden.

Sport

Lasten (onderschrijving):

- op de post investeringen is er € 41.663 minder uitgegeven dan begroot. De dekking van de investering komt uit de reserves.

- de energiekosten van zwembad en sporthal zijn in 2012 € 17.000 hoger dan begroot. Het verbruik is afhankelijk van het weer en de buitentemperatuur. Verder zijn de energieprijzen in 2012 gestegen.
- tenslotte zijn de verleende subsidies aan de sportverenigingen € 11.737 lager geweest dan begroot. Dit komt o.a. omdat van enkele verenigingen geen of niet tijdig een subsidieaanvraag werd ontvangen.

Groene velden en terreinen (sportcomplexen)

Lasten (overschrijding):

- op de post investeringen is er € 74.610 meer uitgegeven dan begroot. De dekking komt uit de reserves.
- de lasten van energie zijn hoger dan begroot, namelijk € 53.597 tegen een budget van € 5.150. In het kader van gelegenheid geven tot sportbeoefening is de gemeente verantwoordelijk voor de energielasten. Dit wordt deels gecompenseerd door de opbrengsten. We vragen een gebruikersvergoeding aan de sportverenigingen.

Openbaar groen en openluchtrecreatie

Lasten (onderschrijding):

- op de post investeringen is er € 1.251.298 minder uitgegeven dan begroot. De dekking komt uit de reserves.
- in de post "diversen" is o.a. de raming van € 75.000 opgenomen van lasten die voor rekening van het leefbaarheidsfonds komen. In 2012 is er een jeu de boulesbaan en een hekwerk bij de Willibordustuin aangelegd. De totale uitgaven hiervan zijn € 8.149. Dit geeft een onderschrijding van € 66.851. Nu de werkelijke lasten veel lager zijn, wordt de uitname uit het leefbaarheidsfonds ook beperkt tot dit bedrag van € 8.149.

Baten (onderschrijding):

- dit komt door de tegenvallende inkomsten uit de verhuur van stukjes grond en de verkoop van openbaar groen. Er werd in totaal € 13.134 minder ontvangen dan begroot.

Overige recreatieve voorzieningen

Lasten (onderschrijding)

- bij de lasten is er een onderschrijding van € 10.738. Dit komt door minder vandalisme, minder ongevallen en minder geconstateerde gebreken.

Investerings en investeringslasten

In onderstaand overzicht zijn de investeringen opgenomen volgens het meerjaren investeringsoverzicht uit de programmabegroting 2012. Dit is aangevuld met de daadwerkelijke investeringen die dit jaar hebben plaatsgevonden. Het overzicht ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Meerjaren- begroting	Raadsbe- sluit dd.	Vastgesteld krediet	Uitgegeven	Bijzonderheden
Aanpassing Koggenbad & Koggenhal	p.m.	12-3-2012	€ 75.000	€ 33.337	Dekking uit res. Nw Investerings
Aanpassingen sportaccommodaties	p.m.				
Uitvoeringprog. Structuurvisie	€ 500.000	16-1-2012	€ 354.000	€ 2.854	Dekking uit res. Nw Investerings
Accommodatiebeleid	€ 20.000				Geen krediet aangevraagd
Groot onderhoud sportvelden	€ 20.000	3-12-2012	€ 30.000	€ 30.000	Dekking uit res. Nw Investerings
Verhoging Trompesbrug Berkmeerdijk		16-1-2012	€ 4.300	€ 3.597	In exploitatie; dekking Nw Invest.
Opwaardering sportcomplex Obdam		10-4-2012	€ 205.004	€ 224.797	Dekking kap.lasten budgett.e ruimte
Inrichting openbaar gebied Ursem		7-5-2012	€ 1.100.000	€ 206.220	Dekking uit res. Nw Investerings
Onderhoud toren NH Kerk Berkhout		29-10-2012	€ 27.275	€ 37.189	Dekking uit res. Nw Investerings
	<u>€ 540.000</u>		<u>€ 1.720.579</u>	<u>€ 504.657</u>	

De aanpassing van de Koggenhal en het Koggenbad betreft een voorbereidingskrediet.

Het aanvullende krediet voor groot onderhoud van de sportvelden is toegekend na instemming met de najaarsrapportage 2012 in de raadsvergadering van 3 december 2012.

De overschrijding van het krediet voor de opwaardering van het sportcomplex in Obdam is besproken in de vergadering van de raad van 6 mei 2013. Na deze verantwoording is ingestemd met de verhoging van het budget.

De niet verwachte overschrijding van het onderhoud NH Kerk Berkhout is een gevolg van het stralen en nieuw voegen van de gevels in 1994. Dat werk zorgde ervoor dat vocht en vorstschade in het metselwerk is ontstaan, met extra onderhoud tot gevolg.

3.7 Sociale voorzieningen en maatschappelijk dienstverlening

Inleiding

Met "sociale voorzieningen" bedoelen we het door de gemeente uitgevoerde stelsel van overheidsmaatregelen, die een al dan niet geldelijke voorziening beogen bij invaliditeit, werkloosheid of om andere redenen. Maatschappelijke dienstverlening staat voor het verlenen van diensten voor en ten behoeve van de gemeenschap.

Beoogde doelen en verantwoording realisatie

Participatiebudget

Dit budget is opgebouwd uit drie geldstromen en wel voor:

- educatie
- re-integratie
- inburgering

Er wordt behoorlijk bezuinigd op dit budget. Bedroeg de rijksbijdrage in 2010 nog ruim € 496.000, in 2011 daalde de bijdrage naar € 457.000. We gingen er van uit dat er een verdere daling in 2012 werd doorgevoerd naar ca. € 400.000. De verlaging van de rijksbijdrage betekende dat we minder budget hebben voor de inburgeraars, het re-integreren van uitkeringsgerechtigden en personen met een uitkering op grond van de Algemene nabestaandenwet.

Wel zijn we verplicht inburgeraars in te burgeren en voorzieningen te treffen en te betalen. We kunnen daar dus niet op bezuinigen. Deze kosten lopen juist op. Er is wel een wetsvoorstel in voorbereiding om te komen tot een ander stelsel van inburgering. Wanneer dit in werking treedt is nu nog niet bekend.

De rijksbijdrage participatiebudget is vanwege aangescherpt kabinetsbeleid meer verlaagd dan verwacht. In 2012 heeft Koggenland een rijksbijdrage toegekend gekregen van € 262.736. Dit is in de najaarsrapportage 2012 aangepast in de begroting. Wij hebben daarop ingespeeld door zuinig om te gaan met re-integratie trajecten. Dit betreft een besparing op re-integratie uitgaven van € 86.681.

Verder is de nieuwe wet inburgering aangenomen. Deze wet, die per 1 januari 2013 is ingegaan, regelt dat inburgeraars zelf verantwoordelijk zijn voor hun inburgeringstraject. De uitvoering van de inburgering komt in handen van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Inburgeraars kunnen bij DUO hun inburgeringstraject regelen en, indien nodig, hiervoor een lening aanvragen om dit traject te bekostigen indien ze daartoe niet zelf in staat zijn. Ook heeft de gemeente geen handhavingstaak meer. Gemeenten hebben nog wel een taak voor de inburgeraars die vóór 1 januari 2013 inburgeringsplichtig zijn geworden. De rijksbijdrage voor inburgering aan gemeenten (een onderdeel van het participatiebudget) vervalt daarmee en wordt met dit onderdeel verlaagd.

Wet werken naar vermogen / Participatiewet

Het wetsvoorstel Wet werken naar vermogen (WWnV) is door de val van het kabinet in het voorjaar van 2012 niet in behandeling gekomen. Echter, een nieuw wetsvoorstel is wel in de maak. Dit betreft de Participatiewet. De contouren van het wetsontwerp van deze Participatiewet zijn op hoofdlijnen gelijk aan die van de WWnV. Dit betekent één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt. Ook om die reden is door ons besloten om door te gaan met het onderzoek naar samenwerking op het gebied van werk en inkomen. De beleidskaders zijn inmiddels vastgesteld.

De voorbereidingen voor deze majeure operatie zijn zoals bekend al in volle gang. In regionaal verband wordt vanaf juni 2011 samengewerkt naar een optimaal mogelijke uitvoering van de nieuwe wet. Hierbij geldt voor ons dat wij nadrukkelijk onze eigen werkwijze via het Loket Zorg & Welzijn blijven hanteren.

Uitvoering Wet Werk en Bijstand (WWB)

In 2012 hebben we te maken gehad met een stijging van 17,8% van het aantal personen met een WWB-uitkering, namelijk van 95 op 1 januari 2012 naar 112 personen met een WWB-uitkering op 31 december 2012. De hogere instroom van uitkeringsgerechtigden en de lagere uitstroom is een gevolg van de economische crisis. Helaas moeten meer inwoners een beroep doen op inkomensondersteunende regelingen. Daarnaast hebben we te maken met bezuinigingen op de rijksbudgetten. Wij zijn een zogeheten nadeelgemeente: we ontvangen minder budget voor de uitkeringen dan dat we moeten uitgeven.

Het budget dat wij van het Ministerie ontvangen voor het inkomensdeel WWB, IOAW en IOAZ is al sinds 2004 (invoering WWB) voor onze gemeente erg laag. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat in de samenstelling van de hoogte van het budget rekening is gehouden met historische cijfers van het aantal bijstandsgerechtigden, dat in het verleden in Koggenland verhoudingsgewijs erg laag was. De huidige toename van het aantal bijstandsgerechtigden (waarmee de lasten dus stijgen) wordt echter niet voldoende opgevangen door een evenredige toename van het inkomensdeel. Het budget wordt mede berekend over de uitgaven die we twee jaar daarvoor hebben gedaan. Het budget wordt hiermee dus wel hoger met de jaren, alleen het tempo loopt dus niet synchroon met de actuele ontwikkeling.

Een compensatie hiervoor kunnen wij ontvangen wanneer er sprake is van een minimaal verschil van 10% tussen inkomsten en uitgaven op het inkomensdeel. Deze compensatie kan echter pas ná

afloop van het rekeningjaar worden ingediend bij het Ministerie. Bij toekenning hiervan betekent dit dat het financiële risico zich beperkt tot 10 % van het budget.

Over het jaar 2011 hebben wij een aanvullende uitkering aangevraagd. De aangevraagde incidentele aanvullende uitkering over 2011 van ruim € 34.000 is toegekend en ontvangen in 2012.

Ook voor het jaar 2012 vragen we een incidentele aanvullende uitkering aan. We gaan er van uit dat deze wordt toegekend, ook kijkend naar de beslissing op de aanvraag over het jaar 2011. In de baten hebben we een vordering opgevoerd van € 176.000.

Onderzoek werkorganisatie West-Friesland

De komende jaren krijgen gemeenten te maken met nieuwe en grote uitdagingen op het terrein van werk en inkomen. De colleges van de gemeenten in West-Friesland hebben op basis daarvan het initiatief genomen om deze uitdagingen gezamenlijk het hoofd te bieden en te komen tot een 'Werkorganisatie West-Friesland' (verder: werkorganisatie). Om de besluitvorming te ondersteunen is een "blauwdruk" voor de nieuwe organisatie opgesteld. Deze blauwdruk geeft antwoord op de vraag: 'Wat levert de werkorganisatie op voor de zeven West-Friese gemeenten?'

De blauwdruk laat zien dat de werkorganisatie naar verwachting een belangrijke bijdrage kan leveren aan het verhogen van de arbeidsparticipatie in West-Friesland en daarmee het verlagen van de uitkeringslasten voor gemeenten. Daarnaast vernieuwt en versterkt de werkorganisatie de professionaliteit en de continuïteit in de dienstverlening aan werkgevers en werkzoekenden. De denkrichting van de blauwdruk is ter toetsing voorgelegd aan cliëntenorganisaties, partnerorganisaties en werkgevers. Deze hebben positief gereageerd op de denkrichting en input meegegeven voor de voorbereidingsfase. De werkorganisatie verwacht hiermee een structurele besparing te realiseren door goedkoper te werken dan de acht afzonderlijke organisaties. Het concept blauwdruk is eind 2012 opgeleverd.

Het besluitvormingstraject richting colleges van burgemeester en wethouders en de gemeenteraden zal in 2013 worden gestart. Hierbij wordt uitgegaan van besluitvorming in drie stappen:

- besluitvorming over kaders en beleidsuitgangspunten februari/maart 2013
- definitieve besluitvorming op basis van nadere financiële onderbouwing september 2013
- vaststelling nieuwe gemeenschappelijke regeling en begroting 2014 december 2013

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

De gemeente Koggenland is voor de uitvoering van de Wmo een nadeelgemeente. De vergoeding van het rijk is lager dan de kosten die de gemeente maakt. Dit zal de komende jaren niet veranderen.

Per 1 januari 2012 is de kanteling van de Wmo in onze gemeente ingevoerd. De nieuwe verordening WMO is per 1 januari 2012 in werking getreden. Tevens zijn nieuwe beleidsregels Wmo en het Wmo-besluit per 1 januari 2012 vernieuwd.

De kanteling zal niet direct tot een omvangrijke kostenbesparing leiden. Bij de kanteling van de Wmo wil men het claim- en aanbodgericht werken omzetten naar vraag- en resultaatgericht werken. Het verstrekken van hulpmiddelen en voorzieningen zetten we om naar participatie en zelfredzaamheid. Voor de gemeente en de burger betekent dit een omslag in het denken en geeft ingrijpende wijzigingen in de relatie naar de burgers en organisaties.

De kanteling van de WMO is een omslag voor zowel klanten als medewerkers. Vanaf 2012 doet iedere burger die voorzieningen wil aanvragen, eerst een aanmelding bij ons Loket Zorg & Welzijn. Na deze aanmelding volgt een afspraak voor het zgn. keukentafelgesprek. De Wmo-consulent gaat op huisbezoek en voert een gesprek met de belanghebbende, waarbij zijn gehele situatie wordt geïnventariseerd ten aanzien van de beperkingen en de gevolgen daarvan, de te bereiken resultaten, de te kiezen oplossingen via eigen mogelijkheden of via mogelijkheden van het netwerk dan wel via algemene, algemeen gebruikelijke, collectieve, (wettelijk) voorliggende en individuele voorzieningen.

Alle medewerkers zijn getraind om deze gesprekken te kunnen voeren. De reacties van klanten zijn over het algemeen positief. Ze vinden het erg prettig dat er een gesprek plaatsvindt zodat de totaalsituatie kan worden besproken.

In 2012 heeft de gemeente Koggenland besloten om per 1 januari 2012 eigen bijdragen in te voeren voor de WMO-voorzieningen, namelijk de vervoersvoorzieningen en woonvoorzieningen (m.u.v. rolstoelen). Voor de voorziening huishoudelijke hulp werd al een eigen bijdrage opgelegd. Hiermee is ook vormgegeven aan de eigen financiële mogelijkheden van de klant aan de ene kant en om de kosten in de hand te houden voor de gemeente aan de andere kant.

De ontvangen eigen bijdragen die het CAK voor ons heeft geïnd over 2012 heeft een totaalbedrag van € 305.000. In 2011 was dit € 230.000. Dit betekent dat er € 75.000 meer inkomsten zijn gegenereerd over 2012 door de invoering van de eigen bijdragen voor woonvoorzieningen en vervoersvoorzieningen.

De transitie AWBZ-WMO is de volgende stap waarmee we te maken krijgen. Door de invoering van de Kanteling van de WMO is de basis gelegd om deze transitie verder vorm te geven.

Decentralisatie jeugdzorg

Om de grote druk op gespecialiseerde zorg terug te dringen en de verkokerde manier van werken binnen jeugdhulp aan te pakken, kiest het kabinet voor een stelselwijziging. De jeugdhulp gaat per 1 januari 2015 over naar gemeenten. Gemeenten krijgen de regie over alle jeugdhulp, waaronder:

- de jeugd-GGZ (zowel AWBZ als Zorgverzekeringswet);
- provinciale jeugdzorg (waaronder Toegang, Advies- en Meldpunt Kindermishandeling, kindertelefoon, ambulante en residentiële zorg en pleegzorg), waaronder:
 - gesloten jeugdzorg;
 - jeugdreclassering;
 - jeugdbescherming;
 - de zorg voor licht verstandelijk beperkten (jeugd-LVB).

Gemeenten blijven ook de taken uitvoeren die zij al binnen het CJG Koggenland uitvoeren:

- jeugdgezondheidszorg;
- preventief jeugdbeleid (incl. informatie, advies en signalering);
- licht ambulante hulpverlening;
- toeleiding naar zorg;
- coördinatie van zorg.

In 2012 zijn de eerste voorbereidingen voor deze transitie gestart. Voor deze voorbereidingen is voor 2012 een budget begroot van € 19.000. Van dit budget is een gedeelte besteed aan het uitvoeren van een regionaal onderzoek naar het gebruik van de jeugdzorg binnen West-Friesland uitgevoerd door I&O Research.

Doorontwikkeling Loket/CJG

In 2012 moet elke gemeente beschikken over een Centrum voor Jeugd & Gezin (CJG). Wij hebben een dergelijk centrum al sinds 2008. Het centrum is nog steeds volop in ontwikkeling. De centrale overheid heeft het plan om, mede in het kader van de bezuinigingen, de jeugdzorg verder te decentraliseren en onder de verantwoordelijkheid van de gemeente te brengen. De voorbereidingen voor de overdracht van deze taak is opgestart.

Ons CJG, dat onderdeel uitmaakt van het Loket Zorg & Welzijn, is volop in ontwikkeling. Mede gelet op de diverse transitie's in het sociale domein die op de gemeenten afkomen, is de periode aangebroken voor een tweede professionaliseringsslag. In 2012 heeft een promotietour langs alle samenwerkingsorganisaties plaatsgevonden.

Verder is een uitvoeringsnotitie ontwikkeld. Het doel van deze notitie is om alle professionals werkzaam in het Loket/CJG te informeren over waar we staan, maar nog belangrijker waar we naar toe willen.

We gaan in op de landelijke ontwikkelingen en vervolgens zoomen we in op de werkwijze van het Loket/ CJG. Met deze notitie willen we duidelijkheid verschaffen over onder andere ieder zijn/haar verantwoordelijkheid binnen het Loket/CJG, voor welke zaken je bij het Loket/ CJG terecht kunt en wat het Loket/ CJG precies kan bieden.

Belangrijk onderdeel van de notitie is het protocol kindermishandeling en de meldcode huiselijk geweld. Deze informatie is gedeeld met alle professionals werkzaam binnen ons Loket/ CJG.

Met de komst van het Loket/ Centrum voor Jeugd en Gezin Koggenland heeft de gemeente ervoor gezorgd dat de ondersteuning, hulp en zorg aan alle inwoners integraal en op laagdrempelige wijze worden aangeboden. Hierbij wordt uitgegaan van de eigen kracht en het sociale netwerk van betrokken inwoner(s). Binnen het Loket/ CJG wordt hierbij gewerkt met de uitgangspunten "1 gezin, 1 plan".

Het Loket/CJG Koggenland zal met de invoering van de transitie's verantwoordelijk worden voor alle niet-medische ondersteuning aan onze inwoners. Om deze reden zet de gemeente in op de doorontwikkeling dan wel inhoudelijke professionalisering van het Loket/ CJG. Hierbij ligt de nadruk

op wat de professionals werkzaam binnen het Loket/ CJG nodig hebben om jongeren en ouders vanuit het Loket/ CJG nu en straks, in het licht van de transities, effectief en efficiënt te ondersteunen.

Jeugd en jongeren

Aanpak jongeren Obdam

De aanpak in Obdam vanuit het jongerenwerk volgt drie sporen:

1. gerichte interventie op de twee jongerengroepen in Obdam door middel van de inzet van jongerencoaches;
2. uitbreiding van het aantal uren ambulante jongerenwerk (voor geheel Koggenland), waarbij specifiek ingezet wordt op sportopbouwwerk;
3. aanbod van activiteiten in de kern Obdam.

Met betrekking tot spoor 1 zijn jongerencoaches ingekocht via de organisatie Kern8, in eerste instantie voor de periode van één jaar.

Jongerencoaches

De jongerencoach maakt contact met jongeren die problemen hebben en/of veroorzaken. In Obdam is er sprake van een kleine kern en een groep 'meelopers' er omheen. Opdracht is het terugbrengen van de ervaren overlast van deze groep en jongeren een ander perspectief bieden en hen daarbij te begeleiden. Hierbij wordt intensief samengewerkt met de ambulante jongerenwerker en het CJG.

Contacten met de jeugdgroepen

De jongerencoaches hebben eerst tijd geïnvesteerd om zich bekend te maken bij de jeugd en bij de samenwerkingspartners. Door de straat op te gaan, gesprekken te voeren, deel te nemen aan overleggen en een stukje in de krant, hebben zij dit gerealiseerd.

Daarna is de aandacht gegaan naar de groepen overlast gevende jongeren. Beide jongerencoaches hebben contact met hen gelegd en met hen besproken wat de risico's zijn van hun gedrag. Doel is om de vicieuze cirkel (verveling bij jongeren – overlast – bewoners bellen politie – politie komt – jongeren gaan ervandoor) te doorbreken. Jongeren ervaren dit kat-en-muis-spel als een leuk tijdverdrijf. Aanwezigheid van de jongerencoach bij de hangplekken had eind juni 2012 al een positieve invloed op het gedrag van de groep.

Regulier jongerenwerk

Er is een zeer nauwe samenwerking tussen de beide jongerencoaches en de ambulante jongerenwerker.

CJG

Het gezamenlijk optrekken van het reguliere jongerenwerk, de coaches, politie en het CJG maakt het tot een sluitend geheel.

Hangplek

De jeugd wil graag hangen en samenkomen op een plek die dicht bij het centrum ligt, die droog en beschermt is en waar ze enige privacy hebben. Om die redenen wordt de Jop aan de Braken niet tot nauwelijks gebruikt en zoekt de jeugd hun heil elders. Dan komen ze op plekken terecht als de Willibrordustuin, de Caegh en in het verleden het Weerepark en achter de Horstenburgh. Zolang er in Obdam geen plek/accommodatie is waar de jeugd zich, zonder overlast te geven, kan ophouden en zich thuis voelt, blijft er extra inzet nodig vanuit deze integrale aanpak!

Dorpshuis "De Oude School" in Hensbroek

In de vergadering van 16 januari 2012 is een krediet beschikbaar gesteld van € 465.000, waarvan € 450.000 voor de verbouw van het dorpshuis en € 15.000 voor de huisvesting van de peuterspeelzaal.

De verbouw van "De Oude School" in volle gang

De verbouwing van het dorpshuis is afgerond. Peuterspeelzaal 't Hummeltje is met ingang van schooljaar 2012/2013 in haar nieuwe onderkomen bij kinderopvang Olleke Bolleke te vinden. Zowel Olleke Bolleke als de peuterspeelzaal zijn hier tevreden over. De stichting, maar ook de gebruikers, zijn heel tevreden met het resultaat.

Inspecties GGD

Voor de inspecties van de gastouders is er in 2010 een krediet beschikbaar gesteld van ca. € 56.000. De inspecties vonden plaats in 2010 en 2011. Mogelijk komt er een vervolg op in de jaren 2012 en 2013. We zijn van mening dat deze inspecties kort op elkaar plaatsvinden en daardoor minder noodzakelijk zijn. Over de inspecties komen nog nadere voorstellen.

Op 6 december 2011 heeft u besloten om met ingang van 1 januari 2012 legesheffing binnen de kinderopvang in te voeren. Het gaat hierbij om het in behandeling nemen van (nieuwe) aanvragen tot het in exploitatie mogen nemen van een kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang, gastouderbureau of het bieden van gastouderopvang. De legesheffing zal alleen van toepassing zijn bij een eerste nieuwe aanvraag. Voor verzoeken om wijzigingen en kosten van reguliere inspecties zijn geen leges verschuldigd.

De legestarieven luiden als volgt:

- > aanvraag voor het in exploitatie mogen nemen van gastouderopvang: € 220,-
- > aanvraag voor het in exploitatie mogen nemen van een kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang of gastouderbureau € 550,-

Vanaf 2012 hebben we acht nieuwe aanvragen ontvangen voor gastouders. De onderzoeken worden uitgevoerd door de GGD Hollands Noorden.

De kosten van toezicht en inspectie zijn niet via legesheffing te verhalen. Hier staat het individuele belang van de houder niet voorop. Het moet worden gezien als algemene bestuurs- en/of uitvoeringskosten.

Opwaardering Kerkebuurtje Oudendijk

In de vergadering van de raad van 10 april 2012 en van 9 juli 2012 werd respectievelijk € 125.000 en € 113.000 krediet verleend voor de kosten van de opwaardering van het Kerkebuurtje in Oudendijk. Met de werkzaamheden is gestart en oplevering staat gepland voor begin 2013. Voor dit project is een ILG-subsidie verkregen van € 95.000

Kerkebuurtje in Oudendijk

Er vinden verbouwingen plaats in de kerk waardoor er een extra toiletvoorziening, een vergaderruimte met pantry en een archiefruimte worden gerealiseerd voor de verenigingen in het dorp en de nieuwbouw van een berging voor de verenigingen

Wat heeft het gekost?

Exploitatieoverzicht

Het programma "sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening" is onderverdeeld in tien beleidstaken. De baten en lasten van deze beleidstaken onder het programma zijn als volgt:

Omschrijving	Rek. 2011	Begr. 2012	Na wijz.	Rek. 2012	Saldo
Lasten:					
Bijstandsverlening	€ 1.825.943	€ 2.006.841	€ 2.296.841	€ 2.150.501	€ 146.340-
Wet Sociale Werkvoorziening (Op/maat)	€ 874.135	€ 925.000	€ 925.000	€ 987.201	€ 62.201
Uitkeringen echte minima	€ 16.991	€ 25.000	€ 25.000	€ 20.852	€ 4.148-
Gemeentelijk minimabeleid	€ 380.830	€ 354.110	€ 429.110	€ 429.262	€ 152
Maatsch. begeleiding en advies	€ 506.819	€ 562.469	€ 546.809	€ 493.870	€ 52.939-
WMO: huishoudelijke verzorging	€ 2.033.380	€ 2.032.935	€ 2.095.985	€ 2.263.153	€ 167.168
Participatiebudget	€ 789.526	€ 826.091	€ 776.091	€ 689.411	€ 86.680-
Sociaal - cultureel werk	€ 829.757	€ 373.824	€ 1.005.574	€ 1.237.401	€ 231.827
Kinderdagopvang	€ 326.372	€ 357.555	€ 410.455	€ 310.945	€ 99.510-
Voorzieningen gehandicapten	€ 1.151.104	€ 1.201.463	€ 1.201.463	€ 1.112.093	€ 89.370-
	€ 8.734.857	€ 8.665.288	€ 9.712.328	€ 9.694.689	€ 17.639-
Baten:					
Bijstandsverlening	€ 1.477.431	€ 1.617.750	€ 1.777.750	€ 1.950.495	€ 172.745-
Werkgelegenheid	€ 873.727	€ 925.000	€ 925.000	€ 985.549	€ 60.549-
Uitkeringen echte minima	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gemeentelijk minimabeleid	€ 70.565	€ 45.000	€ 45.000	€ 64.023	€ 19.023-
Maatsch. begeleiding en advies	€ 16.478	€ 9.000	€ -	€ 3.984	€ 3.984-
WMO: huishoudelijke verzorging	€ 283.477	€ 208.000	€ 293.000	€ 313.224	€ 20.224-
Participatiebudget	€ 610.961	€ 400.000	€ 264.226	€ 262.736	€ 1.490
Sociaal - cultureel werk	€ 9.295	€ 8.340	€ 8.340	€ 98.583	€ 90.243-
Kinderdagopvang	€ 32.201	€ 10.700	€ 31.233	€ 20.915	€ 10.318
Voorzieningen gehandicapten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
	€ 3.374.135	€ 3.223.790	€ 3.344.549	€ 3.699.509	€ 354.960-
Saldo programma	€ 5.360.722	€ 5.441.498	€ 6.367.779	€ 5.995.180	€ 372.599-

Financiële verantwoording

Er is in dit programma een onderschrijding van € 372.599.

De opvallende posten die de onderschrijding veroorzaken beschrijven we hieronder.

Bijstandsverlening

Lasten (onderschrijding):

- minder uitgaven aan leenbijstand (BBZ) op grond van minder goedgekeurde aanvragen. Hierdoor is de bijdrage van het rijk ook lager

Baten (overschrijding):

- incidentele uitkering van het rijk van € 175.762, dit is in "de beoogde doelen en verantwoording realisatie" al toegelicht.
- incidentele uitkering over 2011 van € 34.622, verantwoord in 2012.

Maatschappelijke begeleiding en advies

Lasten (onderschrijding):

- de onderschrijding van de lasten komt hoofdzakelijk doordat er geen uitgaven zijn geweest op de post "overige bijdragen". Geraamd is € 58.600, er is € 3.478 uitgegeven. Dit komt doordat er minder waarderings- en budgetsubsidies zijn afgegeven dan verwacht

Wmo:

Lasten (overschrijding):

- doordat er steeds meer een beroep gedaan wordt op WMO voorzieningen stijgen de lasten
- in de begroting was ervan uitgegaan dat er 13 termijnen geboekt worden per jaar. In werkelijkheid zijn er ook nog 2 termijnen geboekt met betrekking op 2011. Vanaf 2013 loopt het weer goed
- de raming voor de maaltijdvoorziening ad € 29.900 is amper aangesproken. Dit komt omdat de regeling per 1 juli 2012 is gestopt
- ook op de overige subsidies en de promotie van de mantelzorg is minder uitgegeven dan begroot. De werkelijke last is € 81.948, begroot was € 103.550. Dit komt voort uit de bezuinigingstaakstelling op de subsidies

Baten (overschrijding):

- tegenover de gestegen uitgaven van de Wmo staat ook een hogere bijdrage van het CAK. Een groter beroep op ondersteuning betekent ook meer eigen bijdragen

Participatiebudget

- door de bezuinigingen vanuit het rijk op het participatiebudget is er ook een bezuiniging doorgevoerd op de uitgaven. Dit is verantwoord in "de beoogde doelen en verantwoording realisatie"

Kinderdagopvang

Lasten (onderschrijding):

- op de post investeringen is er € 76.528 minder uitgegeven dan begroot. De dekking komt uit de reserves
- er is een kleine € 14.000 minder uitgegeven op het budget kinderopvang Het doel van dit budget is om een invulling te geven aan de wet Oké (wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie). De gemeente ontvangt hier middelen voor via het gemeentefonds. In 2012 hebben diverse activiteiten plaatsgevonden, maar is niet het gehele budget gebruikt

Voorziening gehandicapten

Lasten (onderschrijding):

- door goedkoper ingekocht vervoer. Het vervoer gaat nu via Regiotaxi West Friesland.

Investingen en investeringslasten

In onderstaand overzicht zijn de investeringen opgenomen volgens het meerjaren investeringsoverzicht uit de programmabegroting 2012. Dit is aangevuld met de daadwerkelijke investeringen die dit jaar hebben plaatsgevonden. Het overzicht ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Meerjaren- begroting	Raadsbe- sluit dd.	Vastgesteld krediet	Uitgegeven	Bijzonderheden
Vervanging/onderhoud kinderopvang	€ 10.000				Geen krediet aangevraagd
Opwaardering kerkebuurt Oudendijk		10-4-2012	€ 125.000		Dekking uit res. Nw Investerings
		9-7-2012	€ 113.000	€ 102.141	Dekking provinciale bijdrage
Rijksbijdr. Inspectie dagopvang BSO	€ 8.200-				Geen krediet aangevraagd
Inspecties gastouderopvang	p.m.				Geen krediet aangevraagd
De Oude School in Hensbroek	p.m.	16-1-2012	€ 465.000	€ 449.070	Dekking uit res. Nw Investerings
Plan aanpak jongeren in Obdam		13-2-2012	€ 64.750	€ 35.041	Dekking "onvoorzien" & res. Dorpsuitl.
	<u>€ 1.800</u>		<u>€ 767.750</u>	<u>€ 586.252</u>	

De dekking van de opwaardering van het Kerkebuurtje in Oudendijk komt uit de reserve en uit de bijdrage van de provincie. De verbouw van het Dorpshuis "De Oude School" in Hensbroek is gedekt door een bijdrage uit de reserve Nieuwe Investerings. Deze geven geen lasten in de exploitatie.

Het krediet voor de aanpak van de jongeren in Obdam is gedekt door een bijdrage uit de reserve dorpsuitleg van € 47.250 en door vermindering van de post "onvoorzien uitgaven" van € 17.500.

3.8 Volksgezondheid en milieu

Inleiding

In het programma "volksgezondheid en milieu" geeft de gemeente aan hoe zij mogelijkheden wil creëren en voorzieningen wil (aan)bieden die de gezondheid kunnen bevorderen en het leefmilieu kunnen verbeteren.

Beoogde doelen en verantwoording realisatie

Consultatiebureaus

Het algemeen bestuur van de GGD heeft bepaald dat bezuinigd moet worden op (ondermeer) de huisvestingskosten van de JGZ locaties. Daardoor werd het consultatiebureau in Avenhorn gesloten en resteerde slechts de locatie in Obdam. Wij wilden echter ook een consultatiebureau in De Goorn/Avenhorn in stand te houden.

In de vergadering van 3 december 2012 is voor het jaar 2013 een krediet beschikbaar gesteld van € 29.400 om een consultatiebureau te vestigen in het pand van de buitenschoolse opvang "De Krekel" aan de Buitenroede in Avenhorn en daarvoor het pand aan te passen. Dekking komt uit de reserve nieuwe investeringen. Daarnaast is er jaarlijks € 2.500 beschikbaar voor structurele kosten.

Asbestverwijdering

In de vergadering van 11 februari 2013 is de werkingsduur van de bijdrageregeling asbestverwijdering verlengd tot 1 juli 2013.

Asbestinventarisatie

Gemeentelijke gebouwen

In de voorjaarsrapportage 2011 maakten we melding gemaakt van een visuele inspectie naar de aanwezigheid van asbest in gemeentelijke gebouwen. Deze inspectie leidde in een aantal gevallen tot verwijdering van kleine hoeveelheden asbest. De kosten zijn binnen de reguliere budgetten opgevangen.

Ook is een breed opgezet (regionaal) inventarisatieonderzoek uitgevoerd. Het inventarisatieonderzoek is dit jaar uitgevoerd. Daarbij zijn de gemeentelijke gebouwen en huurwoningen onderzocht. De onderzoeken zijn positief: er vloeien geen nadere acties uit voort.

Scholen

Elf van de twaalf scholen zijn onderzocht op aanwezigheid van asbesthoudende materialen. Eén school is van een recentelijk bouwjaar, dus niet asbestverdacht. Bij twee scholen is een enkel plaatje asbesthoudend materiaal aangetroffen. Hierbij zijn geen risicovolle situaties vastgesteld. Het is de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen om te bepalen of en wanneer tot verwijdering moet worden overgegaan.

Duurzaamheid

Het beleid in duurzaamheid is en blijft "ambitieuw". Aan de hand van vier thema's zijn doelen en maatregelen vastgesteld, die uiterlijk in 2012 in gang zijn gezet. De uitvoering vindt plaats via het Uitvoeringsprogramma "Duurzaam klimaatbeleid Koggenland". De vier thema's zijn:

- gemeentelijke gebouwen en installaties
- utiliteitsgebouwen
- woningbouw
- bedrijven

De lokale aanpak is onvoldoende om de uitstoot van CO₂ te verminderen. We streven daarbij naar samenwerking. Daarbij moeten de (financiële) middelen om het gestelde doel te bereiken haalbaar en betaalbaar zijn. Een budget voor de realisering van de doelen is nodig. Ook de inzet van nieuwe, innoverende technieken is mogelijk. We staan daar positief tegenover.

Energiezuinige woningen in Berkhout

Dit betekent dat we ook de woningen van het woningbedrijf willen betrekken in en voorzien van duurzaamheidsmaatregelen. In 2012 is fors geïnvesteerd in energiezuinige nieuwbouwwoningen in Zuidermeer, Berkhout en Ursem. Maar ook in de bestaande bouw wordt gekeken waar via ketelvervanging en/of toepassing van zonneboilers, duurzaamheidswinst te halen is. Dat geldt ook voor mutatiwoningen waar – als vervanging van sanitair en keuken aan de orde is – direct gekeken wordt naar isolatie en ventilatie van de woningen.

Versnippering van het woningbezit belemmert het investeren in duurzaamheidsmaatregelen. Wij pleiten daarom voor behoud van woningen in clusters, het projectmatig renoveren van die clusters en verkoop van verspreid liggende woningen.

De effecten van al onze inspanningen maken we zichtbaar. We meten elke twee jaar waar we staan.

Kosten

Uit het Uitvoeringsprogramma blijkt, dat voor het bereiken van de ambitie tot en met het jaar 2020 € 4.109.000 aan financiële middelen nodig zijn. Van deze kosten zijn € 1.649.000 (40%) toe te schrijven aan extra activiteiten voor het bereiken van de ambitie "Ambitieuw".

Daarnaast gaat het plan uit van € 1.300.000 aan revolverende middelen. Op termijn komen deze middelen weer beschikbaar voor andere doeleinden. Ook gaat het plan uit van een fonds voor

nieuwe gemeentelijke gebouwen ter grootte van € 500.000. Deze middelen worden ingezet om de uitvoering van het beleid te ondersteunen. De revolverende middelen voor de ambitie "Ambitieuus" zijn nog niet bepaald.

Voor wat betreft de revolverende middelen heeft de raad ten aanzien van bestaande bouw voor particulieren met betrekking tot de stimuleringsregeling voor duurzaamheidsleningen in 2013 € 350.000 extra beschikbaar gesteld.

Begroting en Energiefonds

Jaarlijks staat een bedrag van € 50.000 in de begroting. De projecten, die voorheen opgenomen stonden in de inmiddels afgelopen SLOK-aanvraagperiode, zijn dus niet de enige projecten die op stapel staan of worden uitgevoerd. De ontwikkelingen op dit gebied gaan zeer snel. In 2012 is hiervan een bedrag van € 41.146 besteed. De gelden die zijn overgebleven zijn gestort in het Energiefonds.

Regeling Stimuleringsregelingen duurzaamheid

Door de raad is een aanvullend krediet beschikbaar gesteld van € 175.000. Gebruikers/eigenaren van woningen kunnen een lening krijgen van de gemeente om maatregelen te treffen die bestaan uit energie- en duurzaamheidsmaatregelen (in hoofdzaak zonnepanelen). In de vergadering van 3 december 2012 is eveneens een krediet van € 175.000 beschikbaar gesteld. Ook dit voor o.a. zonnepanelen door de actie SamenZonneEnergie.

Er zijn twee veilingen geweest in samenwerking met een groot aantal gemeenten in Noord-Holland en Ichoosr, te weten: de PV-veiling-actie SamenZonneEnergie en de Collectieve Inkoop Energie Noord-Holland.

De PV-veiling-actie SamenZonneEnergie.nl is een groot succes geworden. De actie en de aandacht daar omheen leverde 504 inschrijvers voor de veiling op en tot nu toe (medio februari 2013) ca.120 acceptanten. Hiermee neemt het aantal zonnepanelen in Koggenland door deze actie toe met ruim 1.100 en geeft een besparing op het energieverbruik van Koggenland van 240.800 Kwh en een reductie CO2-emissie van 156.520 ton. De informatieavond in september 2012 trok meer dan 80 geïnteresseerden.

De Collectieve Inkoop Energie Noord-Holland, samen met de Vereniging Eigen Huis, heeft zijn doelstelling van 6.000 acceptanten nagenoeg gehaald met 5.979 aanmeldingen. Aangezien een

aantal energieleveranciers alleen digitaal inschrijvingen verwerkten, waren er diverse oude(re) particulieren die hier moeite mee hadden. Dit is een punt van aandacht voor de volgende actie.

Mede door de PV-actie is van de succesvolle duurzaamheidsstimuleringsregeling (leningen) volop gebruik gemaakt. Door SVN zijn eind december 2012 42 leningen aangegaan tegen een totaal bedrag van € 311.064:

- 2 leningen waren geaccepteerd maar nog niet ingegaan
- 7 leningen stonden in de wacht omdat er nog stukken ontbraken

Daarna zijn tot 12 februari 2013 17 aanvragen gehonoreerd. Hiermee komt het totaal op 68 leningen. Het totaal bedrag daarbij is € 549.482.

Degenen die een lening aangegaan zijn behoren maandelijks af te lossen. Los van de rente die per 1 januari 2013 is ingegaan is de gemiddelde aflossing globaal € 73 per maand. De raad heeft in aanvulling op het in 2009 beschikbaar gestelde bedrag van € 300.000 in 2012 in totaal € 350.000 beschikbaar gesteld. Het totale budget komt op € 650.000.

In 2013 komen er weer 1 à 2 grootschalige PV-veilingen voor particulieren, waarbij wij ook aandacht aan willen besteden aan isolatie/warmtepompen.

Verduurzaming gemeentelijke gebouwen

In de vergadering van de raad van 7 mei 2012 is een krediet verleend van € 137.300 voor de verduurzaming van gemeentelijke gebouwen en wel:

- de gymzaal Berkhout
- de Geert Holleschool in het kader van een gezond binnenmilieu
- beglazing De Ark in Hensbroek
- LED-verlichting in gymzaal Hensbroek

De Ark in de steigers

Wat heeft het gekost?

Exploitatieoverzicht

Het programma "volksgezondheid en milieu" is onderverdeeld in elf beleidstaken. De baten en lasten van deze beleidstaken onder het programma zijn als volgt:

Omschrijving	Rek. 2011	Begr. 2012	Na wijz.	Rek. 2012	Saldo
Lasten:					
Ambulancevervoer	€ 18.670	€ 17.500	€ 17.500	€ 17.444	€ 56-
Openbare gezondheidszorg	€ 459.742	€ 454.286	€ 452.786	€ 419.362	€ 33.424-
Jeugdgezondheidszorg (uniform)	€ 446.192	€ 508.638	€ 548.582	€ 465.061	€ 83.521-
Jeugdgezondheidszorg (maatwerk)	€ 9.356	€ 38.335	€ 38.335	€ 10.335	€ 28.000-
Afvalverwijdering en -verwerking	€ 2.346.173	€ 2.317.756	€ 2.367.756	€ 2.443.516	€ 75.760
Riolering en waterzuivering	€ 1.196.127	€ 1.164.956	€ 1.282.643	€ 1.650.577	€ 367.934
Milieubeheer	€ 687.068	€ 539.830	€ 912.130	€ 597.453	€ 314.677-
Lijkbezorging	€ 108.908	€ 122.661	€ 122.661	€ 95.149	€ 27.512-
Baten reinigingsrechten c.a.	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Baten rioolrecht	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Baten begrafenisrechten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
	€ 5.272.237	€ 5.163.962	€ 5.742.393	€ 5.698.896	€ 43.497-
Baten:					
Ambulancevervoer	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Openbare gezondheidszorg	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Jeugdgezondheidszorg (uniform)	€ 448.104	€ -	€ -	€ 3.161	€ 3.161-
Jeugdgezondheidszorg (maatwerk)	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Afvalverwijdering en -verwerking	€ 173.962	€ 76.100	€ 76.100	€ 226.153	€ 150.053-
Riolering en waterzuivering	€ 19.956	€ 5.350	€ 5.350	€ 12.481	€ 7.131-
Milieubeheer	€ 74.023	€ -	€ -	€ 35.495	€ 35.495-
Lijkbezorging	€ 25.854	€ 40.000	€ 40.000	€ 19.548	€ 20.452
Baten reinigingsrechten c.a.	€ 2.211.953	€ 2.192.500	€ 2.242.500	€ 2.279.683	€ 37.183-
Baten rioolrecht	€ 1.860.196	€ 1.965.350	€ 1.901.350	€ 1.930.557	€ 29.207-
Baten begrafenisrechten	€ 53.014	€ 75.750	€ 75.750	€ 53.358	€ 22.392-
	€ 4.867.062	€ 4.355.050	€ 4.341.050	€ 4.560.437	€ 219.387-
Saldo programma	€ 405.175	€ 808.912	€ 1.401.343	€ 1.138.459	€ 262.884-

Financiële verantwoording

Er is in dit programma een onderschijding van € 262.884.

De opvallende posten die de onderschijding veroorzaken beschrijven we hieronder.

Openbare gezondheidszorg

Lasten (onderschijding):

- op de post huur gebouwen is € 6.000 begroot en niets uitgegeven. Dit komt omdat er geen beroep is gedaan op de garantstelling huisartsenpraktijk Snijdersveld

- er is € 19.000 minder uitgegeven aan de post bijdrage gemeenschappelijke regelingen. Dit komt doordat dit dubbel is begroot. Daarnaast zijn er weinig initiatieven ontplooid en weinig afspraken gemaakt, aangezien de nieuwe nota lokaal gezondheidsbeleid nog niet gereed was

Jeugdgezondheidszorg (uniform en maatwerk)

Lasten (onderschrijding):

- onder subsidies is een bedrag begroot van € 28.000. De werkelijke uitgaven zijn verantwoord bij het jeugdbeleid en het CJG
- bijdrage overige overheid € 68.500 niet uitgegeven, dit heeft grotendeels te maken met de personeelskosten van de casemanager jeugd (12-23 jaar). Deze kosten zijn inmiddels opgenomen in de kostenplaats van de afdeling sociale zaken
- in de voorjaarsrapportage is een budget van € 19.000 opgenomen voor de voorbereiding voor de transitie jeugdzorg. De dekking hiervan komt uit de algemene uitkering. Op het budget is nog € 14.900 over

Afvalverwijdering en -verwerking

Lasten (overschrijding):

- inzamelingskosten plastic is ruim € 100.000 hoger dan begroot, hier staat een opbrengst tegenover
- de betaling aan het HVC is ruim € 31.000 lager dan begroot, dit komt door een tariefswijziging in 2012

Riolering en waterzuivering

Lasten (overschrijding):

- op de post investeringen is er ruim € 395.000 meer uitgegeven dan begroot. De dekking van de investeringen komt uit de reserve riolering

Baten (overschrijding):

- het saldo van de post riolering van € 962.066 is gestort in de reserve riolering

Milieubeheer

Lasten (onderschrijding):

- op de post investeringen is er een kleine € 269.000 minder uitgegeven dan begroot. De dekking van de investeringen komt uit de reserves
- onder de post "diversen" was een raming opgenomen van € 126.000. De werkelijke lasten blijven hier ruim onder, namelijk met € 45.663. De kosten van bodemzorg voor de verontreinigde gebieden in de gemeente waren lager dan begroot

Baten (overschrijding):

- bij de inkomsten is € 35.495 ontvangen die we niet hadden geraamd. Dit betreft o.a. de eindafrekening over 2011 van de textielinzameling, subsidie "Duurzame energieaanpak" en een bijdrage in de kosten van de bodemsanering Dorpsweg 53-55 in Hensbroek

Lijkbezorging

Bij de lijkbezorging is er bij de lasten een onderschrijding van € 27.512. In de paragraaf "lokale lasten" hebben wij een overzicht opgenomen van het aantal begravingen op de gemeentelijke begraafplaatsen. Deze lopen fors terug. De gevolgen hiervan zijn dat:

- de storting van de afkoop van het onderhoud van de graven veel lager is dan geraamd
- we op 'diensten van derden' budget over houden, aangezien er minder graven zijn uitgegraven.
- onderschrijding op de inkomsten. Hier is de ontvangst van de afkoop van het onderhoud van de graven verantwoord. Deze is ruim € 20.000 lager dan geraamd.

Opbrengst afvalstoffenheffing en rioolheffing

De opbrengsten zijn toegelicht in paragraaf lokale heffingen.

Investerings en investeringslasten

In onderstaand overzicht zijn de investeringen opgenomen volgens het meerjaren investeringsoverzicht uit de programmabegroting 2012. Dit is aangevuld met de daadwerkelijke investeringen die dit jaar hebben plaatsgevonden. Het overzicht ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Meerjaren- begroting	Raadsbe- sluit dd.	Vastgesteld krediet	Uitgegeven	Bijzonderheden
Uitbreiding begraafplaats Obdam	p.m.				Geen krediet aangevraagd
Uitbreiding/aanpassing gezondh.beleid	€ 3.000				Geen krediet aangevraagd
Nieuwe begraafplaats in De Goorn	€ 750.000				Geen krediet aangevraagd
Bijdrageregeling verwijdering asbest	€ 200.000	12-3-2012	€ 200.000	€ 42.815	Dekking uit res. Nw Investerings
Alcoholvrije disco's	€ 2.500				Geen krediet aangevraagd
Alcohol-NEE contracten	€ 5.000				Geen krediet aangevraagd
Alcoholverkeerscursus	€ 2.400				Geen krediet aangevraagd
Renovatie riolering & gemalen	€ 382.000				Geen krediet aangevraagd
Verlaging tarieven rioolheffing		7-11-2012	€ 114.000	N.v.t.	Dekking lagere bijdrage aan reserve
Uitbreiding duurzaamheidsmaatregelen		16-1-2012	€ 175.000	€ 175.000	Opgenomen in activa, geen lasten
Inrichting grondwatermeetnet		3-12-2012	€ 175.000		Opgenomen in activa, geen lasten
Asbestinventarisatie gem. gebouwen		13-2-2012	€ 53.650		Expl. & kap.lasten t.l.v. budgett.ruimte
Verduurzaming gem. gebouwen		13-2-2012	€ 35.000	€ 21.180	Dekking uit res. Nw Investerings
Relining riolering De Goorn		7-5-2012	€ 137.300	€ 625	Dekking uit res. Nw Investerings
		11-6-2012	€ 100.000	€ 72.580	Dekking uit res. Onderh. Riolering
	<u>€ 1.344.900</u>		<u>€ 989.950</u>	<u>€ 312.200</u>	

Voor de uitbreiding van de beide begraafplaatsen in Obdam en De Goorn en de uitbreiding c.q. aanpassing van het gezondheidsbeleid zijn geen verzoeken om krediet ingediend. Ook is er voor de alcoholvrije disco's, alcohol-NEE-contracten en de alcoholverkeerscursus geen krediet aangevraagd.

Op het krediet voor de voorziening in de kosten van de aanleg en onderhoud van het grondwatermeetnet zijn geen uitgaven gedaan. Bij de samenstelling van het nieuwe Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP) kijken we ook naar het grondwater en hoe daarmee om te gaan. De conclusie kan zijn dat we ons beleid ten aanzien van het grondwater heroverwegen.

3.9 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Inleiding

Met het programma “ruimtelijke ordening en volkshuisvesting” geven we aandacht aan het aangenaam wonen, werken en recreëren in de gemeente Koggenland. Dit gebeurt door voorwaarden te scheppen bij de inrichting van de ruimte, de bedrijvigheid, het milieu en de wijze van de bebouwing, het onderhoud daarvan en de (her)inrichting van wijken en buurten.

Beoogde doelen en verantwoording realisatie

Bouwgrondexploitaties

Algemeen

De opstelling van de provincie bij de ontwikkeling van (woning)bouwlocaties buiten bestaand stedelijk gebied (zogenoeten uitleglocaties) is aanzienlijk terughoudender geworden. Deze opstelling kan gevolgen hebben voor de fasering of ontwikkeling van de exploitaties, waarin de gemeente deelneemt. De stagnatie op de woningmarkt en de demografische vooruitzichten spelen een rol in het aangescherpte beleid van de provincie.

Buitenplaats De Burgh in De Goorn

Het heeft veel ambtelijke en bestuurlijke inspanning vereist om met de provincie in principe overeenstemming te bereiken over de toegestane woningbouwaantallen in de locaties Buitenplaats en Tuindersweijde.

Voor het plan Ursem (werknaam De tuinen) is een eerste stedenbouwkundige schets opgesteld en zijn voorbereidende werkzaamheden gedaan. Bijzonder onderdeel daarvan was het archeologisch onderzoek waarbij sporen van middeleeuwse bewoning zijn aangetroffen. Volgende stap is het vooroverleg met de provincie om te peilen of de beoogde opzet kans van slagen heeft.

Voor wat betreft de woningmarkt is goed merkbaar dat er voor appartementen en vrije kavels weinig animo is. Opvallend is ook dat er naar speciaal voor senioren geschikte woningen (levensloopbestendige woningen Burghtlanden) in de praktijk weinig vraag is gebleken.

Na een zeer succesvolle verkoop van de eerste fase Lijsbeth Tijs, heeft ook de tussenfase weer kopers opgeleverd. Maar ook hier is van een wachtlijst geen sprake meer.

Polderweijde

Voor het jaar 2012 hadden we (in mei 2011) gerekend € 175.000 aan inkomsten te genereren. Gezien de ontwikkelingen in de woningmarkt is het niet verwonderlijk dat de werkelijke cijfers achterblijven bij deze raming. Er zijn minder woningen gerealiseerd en verkocht. In 2012 hebben we € 101.586 in rekening gebracht, € 35.000 als bijdrage in de ambtelijke kosten en € 66.435 als bijdrage op basis van het aantal opgeleverde woningen. Als lasten zijn er kosten van woonrijpmaken en stedenbouwkundige kosten van € 26.000. De onderschrijving is ruim € 73.000. Deze komt ten laste van het rekeningresultaat.

Floristaete in Obdam

Voor de realisatie van 16 appartementen aan de Dorpsstraat in Obdam heeft een bouwbedrijf via de gemeente bijna € 400.000 aan provinciale subsidiegelden toegekend gekregen. De provincie heeft deze subsidie definitief vastgesteld en toegekend en gaat niet meer tot terugvordering over, zelfs als het bouwplan niet wordt gerealiseerd. Vanwege de economische crisis is de verwachting dat het bouwplan inderdaad niet of niet in de oorspronkelijke vorm wordt uitgevoerd. Als het bouwplan in het geheel niet wordt uitgevoerd, is de subsidie onterecht verleend en is het aan de gemeente om deze terug te vorderen.

Om deze complexe situatie juridisch goed te regelen en verjaringstermijnen niet te laten verlopen, is met het bouwbedrijf een "vaststellingsovereenkomst" overeengekomen. Met deze overeenkomst verplicht het bouwbedrijf zich om – als het bouwplan niet wordt uitgevoerd – het subsidiebedrag in termijnen terug te betalen.

Hier tegenover staat dat de gemeente de subsidie voor het bouwbedrijf gereserveerd houdt, onder de uitdrukkelijke voorwaarden dat een door de gemeente goedgekeurd bouwplan daadwerkelijk wordt uitgevoerd én dat de gemeenteraad hiermee instemt. Zodra een goed en haalbaar bouwplan wordt ingediend, bieden wij deze daarom ter goedkeuring aan de raad aan.

Glasvezelkabel bedrijfsterrein Vredemaker

Het bedrijventerrein Vredemaker-Oost wordt ontwikkeld door De Peyler. De kavelverkoop verloopt na een goede start nu mondjesmaat.

Eind 2012 is de aanleg van een glasvezelnetwerk naar het terrein gestart. De raad stelde een krediet beschikbaar gesteld van € 35.676 als garantstelling in de aanleg.

Regionale Uitvoeringdienst (RUD)

De regering wil met de vorming van deze regionale diensten vooral de kwaliteit van de gemeentelijke vergunningverlening, het toezicht en de handhaving verbeteren. Daarnaast hoopt men efficiencywinst te behalen. Hoewel kwaliteitsverbetering nooit verkeerd is, vragen wij ons af of

de wijze waarop men dat in onze regio wil organiseren leidt tot het beoogde effect. Tot op heden hebben wij ons kritisch opgesteld ten opzichte van de plannen.

De voorbereiding van de vorming van een RUD op de schaal van Noord-Holland-Noord is inmiddels zover gevorderd dat in het voorjaar van 2013 ingestemd is met de deelneming in de gemeenschappelijke regeling. De bedoeling is om op 1 juli 2013 daadwerkelijk een start te maken met de RUD Noord-Holland-Noord. Voor onze gemeente zal deze dienst voorlopig alleen de wettelijke verplichte basistaken op milieugebied gaan uitvoeren.

Wat heeft het gekost?

Exploitatieoverzicht

Het programma "ruimtelijke ordening en volkshuisvesting" is onderverdeeld in zes beleidstaken. De baten en lasten van deze beleidstaken onder het programma zijn als volgt:

Omschrijving	Rek. 2011	Begr. 2012	Na wijz.	Rek. 2012	Saldo
Lasten:					
Ruimtelijke ordening	€ 946.357	€ 795.227	€ 805.227	€ 930.983	€ 125.756
Woningbouw	€ 488.700	€ 4.136	€ 4.136	€ 314.136	€ 310.000
Woningexploitatie	€ 4.401.000	€ 4.404.000	€ 4.404.000	€ 4.505.324	€ 101.324
Stads- en dorpsvernieuwing	€ 43.402	€ 44.004	€ 44.004	€ 25.215	€ 18.789-
Overige volkshuisvesting	€ 711.974	€ 684.332	€ 684.332	€ 685.963	€ 1.631
Bouwvergunningen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bouwgrondexploitatie	€ 1.698.461	€ 5.741.050	€ 6.305.576	€ 4.158.225	€ 2.147.351-
	€ 8.289.894	€ 11.672.749	€ 12.247.275	€ 10.619.846	€ 1.627.429-
Baten:					
Ruimtelijke ordening	€ 128.298	€ 2.250	€ 82.250	€ 163.539	€ 81.289-
Woningbouw	€ 4.999	€ -	€ -	€ -	€ -
Woningexploitatie	€ 4.792.000	€ 4.654.000	€ 4.654.000	€ 4.899.689	€ 245.689-
Stads- en dorpsvernieuwing	€ 33.803	€ -	€ -	€ -	€ -
Overige volkshuisvesting	€ -	€ -	€ -	€ 1.179	€ 1.179-
Bouwvergunningen	€ 568.544	€ 675.000	€ 500.000	€ 521.093	€ 21.093-
Bouwgrondexploitatie	€ 1.789.862	€ 5.916.050	€ 6.329.900	€ 1.754.223	€ 4.575.677
	€ 7.317.506	€ 11.247.300	€ 11.566.150	€ 7.339.723	€ 4.226.427
Saldo programma	€ 972.388	€ 425.449	€ 681.125	€ 3.280.123	€ 2.598.998

Financiële verantwoording

Het programma heeft een overschrijding van € 2.598.998.

De opvallende posten die de overschrijding veroorzaken beschrijven we hieronder.

Ruimtelijke ordening

Lasten (overschrijding):

- op de post investeringen bestemmingsplannen is er ruim € 39.000 meer uitgegeven dan begroot. De dekking van de investeringen komt uit de reserves
- er is een doorrekening van € 69.250 aan ambtelijke uren begroot bij het grondbedrijf. Deze zijn in werkelijkheid ingezet voor bestemmingsplannen

Baten (overschrijding):

- er is ruim € 39.000 aan opgelegde dwangsommen ontvangen, die in rekening zijn gebracht in verband met handhaving. Hier was niets begroot
- we hebben in 2012 uiteindelijk ruim € 20.000 meer bijdragen aan bestemmingplannen ontvangen dan begroot in de najaarsrapportage 2102. Hier was een budget opgenomen van € 80.000

Woningexploitaties

Er is in 2012 € 310.000 meer uitgegeven dan begroot. Het bedrag bestaat uit de bijdrage in de onrendabele top van de huurwoningen in De Goorn en Ursem. Dekking van deze bijdrage komt uit de reserve Volkshuisvesting en is verantwoord in het programma "financiering en dekkingsmiddelen".

Exploitatie woningbedrijf

Voor een toelichting op de exploitatie van het Gemeentelijk woningbedrijf verwijzen wij u naar paragraaf "Woningbedrijf".

Beeldbepalende panden

De raming van € 25.000 is bedoeld voor een bijdrage in de kosten van herstel en onderhoud van historische en beeldbepalende panden in de gemeente. Er is subsidie verleend voor de vervanging van goten (€ 1.980) en vervanging van dakpannen (€ 4.731), totaal € 6.711. Het niet uitgegeven deel van het budget van € 18.789 brengen we, via mutaties reserves onder het programma "financiering en dekkingsmiddelen", over naar de reserve stads- en dorpsvernieuwing.

Bouwgrondexploitaties

Voor een uitgebreide toelichting en verantwoording over de bouwgrondexploitaties verwijzen wij u kortheidshalve naar de paragraaf "Grondbedrijf".

Investeringsen en investeringslasten

In onderstaand overzicht zijn de investeringen opgenomen volgens het meerjaren investeringsoverzicht uit de programmabegroting 2012. Dit is aangevuld met de daadwerkelijke investeringen die dit jaar hebben plaatsgevonden. Het overzicht ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Meerjaren- begroting	Raadsbe- sluit dd.	Vastgesteld krediet	Uitgegeven	Bijzonderheden
Glasvezel bedrijventerrein Vredemaker		13-2-2012	€ 35.676		Dekking res. Grondbedrijf
Reconstr. openb. ruimte Hensbroek		11-6-2012	€ 16.600		Dekking uit bijdrage bestemm.plan
Openbare ruimte Vredemaker-Oost		9-7-2012	€ 105.000	€ 21.684	Dekking res. Grondbedrijf
Bouw huurwoningen Ursem-Centrum		9-7-2012	€ 990.000	€ 80.949	In activa woningbedrijf
Aankoop huurwoningen Lijsbeth Tijds		29-10-2012	€ 360.000	€ 179.438	In activa woningbedrijf
	<u>€ -</u>		<u>€ 1.507.276</u>	<u>€ 282.071</u>	

Uit het overzicht blijkt dat er alleen kredieten zijn verleend, waarin de primaire begroting geen rekening is gehouden.

3.10 Financiering en dekkingsmiddelen

Inleiding

Dekkingsmiddelen zijn die inkomsten, die worden gebruikt om de uitgaven van de gemeente te betalen. Deze inkomsten hebben geen vaste relatie met de uitgaven en behoren daardoor tot de algemene inkomsten van de gemeente. Deze middelen zijn dus vrij te besteden. Tot deze inkomsten behoren in ieder geval:

- algemene uitkering uit het gemeentefonds
- onroerendezaakbelastingen
- hondenbelasting
- forensenbelasting

Hoewel geen inkomsten behoort het budget "onvoorzienne uitgaven" eveneens tot de algemene dekkingsmiddelen. De inzet van dit budget is ook niet gebonden aan (een) vaste uitgave(n). Het is een afgezonderd budget om incidentele, niet-begrote lasten op te vangen. Daarnaast is er de "budgettaire ruimte". Deze geeft aan hoeveel middelen er beschikbaar zijn om (nieuwe) lasten met een structureel karakter te dekken.

Algemene uitkering Gemeentefonds

In de voorjaarsrapportage 2012 is de algemene uitkering bijgeraamd met € 98.683 in verband met de ontwikkelingen uit de decembercirculaire 2011 (bijstelling uitkeringsfactor).

In de najaarsrapportage 2012 is de algemene uitkering bijgeraamd in verband met de ontwikkelingen in de juni-circulaire 2012 en september-circulaire 2012. Dit betrof de aanpassing van de verdeelmaatstaven waardoor we een nabetaling over 2011 en 2012 kregen van € 343.600.

In de jaarrekening 2012 zijn naast bovengenoemde mutaties de gevolgen uit de decembercirculaire 2012 en maart-circulaire 2013 verwerkt. De werkelijke uitkering 2012 bedraagt € 17.252.238 en komt € 242.739 hoger uit dan geraamd. Het voordeel is incidenteel omdat het voornamelijk bijstellingen zijn van uitkeringen uit eerdere jaren.

Wat heeft het gekost?

Exploitatieoverzicht

De baten en lasten van de beleidstaken onder het programma zijn als volgt:

Omschrijving	Rek. 2011	Begr. 2012	Na wijz.	Rek. 2012	Saldo
Lasten:					
Overige financiële middelen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Geldleningen c.a. langer dan 1 jaar	€ 75.473	€ 72.487	€ 72.487	€ 72.487	€ -
Algemene uitkeringen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Algemene baten en lasten	€ 310.800	€ 93.710	€ 461.300	€ 27.923	€ 433.377-
Uitvoering Wet WOZ	€ 235.881	€ 280.947	€ 280.947	€ 261.229	€ 19.718-
Baten OZB gebruikers	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Baten OZB eigenaren	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Baten forensenbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Baten hondenbelasting	€ 2.609	€ -	€ -	€ -	€ -
Heffing/invordering gem. belastingen	€ 243.471	€ 210.045	€ 210.045	€ 195.105	€ 14.940-
Saldo van de kostenplaatsen	€ 1.012.362	€ 11.805	€ 191.798	€ 582.579	€ 390.781
	€ 1.880.596	€ 668.994	€ 1.216.577	€ 1.139.323	€ 77.254-
Baten:					
Overige financiële middelen	€ 66.737	€ 72.500	€ 33.368	€ 33.368	€ -
Geldleningen c.a. langer dan 1 jaar	€ 75.473	€ 72.487	€ 72.487	€ 72.487	€ -
Algemene uitkeringen	€ 16.547.638	€ 16.567.216	€ 17.009.499	€ 17.252.238	€ 242.739-
Algemene baten en lasten	€ 327.399	€ -	€ 194.650	€ 88.887	€ 105.763
Uitvoering Wet WOZ	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Baten OZB gebruikers	€ 124.262	€ 133.400	€ 136.380	€ 138.550	€ 2.170-
Baten OZB eigenaren	€ 1.155.816	€ 1.187.950	€ 1.205.085	€ 1.207.340	€ 2.255-
Baten forensenbelasting	€ 27.273	€ 25.000	€ 28.061	€ 28.104	€ 43-
Baten hondenbelasting	€ 53.418	€ 54.300	€ 54.300	€ 54.737	€ 437-
Heffing/invordering gem. belastingen	€ 52.796	€ 21.750	€ 21.750	€ 16.165	€ 5.585
Saldo van de kostenplaatsen	€ 1.796.650	€ 1.323.236	€ 1.533.236	€ 2.382.768	€ 849.532-
	€ 20.227.462	€ 19.457.839	€ 20.288.816	€ 21.274.644	€ 985.828-
Saldo programma	€ 18.346.866-	€ 18.788.845-	€ 19.072.239-	€ 20.135.321-	€ 1.063.082-

Financiële verantwoording

Er is in dit programma een overschrijding van € 1.063.082.

De opvallende posten die dit veroorzaken beschrijven we hieronder.

Algemene baten en lasten

Lasten (onderschrijding):

- de budgetten nieuw beleid, onvoorzien en stelposten zijn niet volledig benut in 2012. Dit valt vrij in het resultaat van 2012, waardoor een verschil ontstaat ten opzichte van de begroting

Baten (overschrijding):

- we hebben diverse bedragen ontvangen die niet direct aan een product zijn toe te rekenen. Deze zijn verantwoord op diverse baten en lasten.

Saldo kostenplaatsen

Het saldo op "saldo kostenplaatsen" wordt voornamelijk veroorzaakt door de de lagere loonkosten en de lagere kapitaallasten dan begroot.

Reserves en voorzieningen

In 2012 hebben we € 1.871.426 in de reserves gestort en er € 6.910.888 uitgehaald. De reservepositie is dus met € 5.039.462 afgenomen. In onderstaand overzicht geven wij u een nadere uitsplitsing.

omschrijving		dotatie		onttrekking		saldo
reserve grondbedrijf	€	-	€	2.790.122	€	2.790.122
reserve rioleringen	€	962.066	€	579.454	€	382.612-
reserve dorpsuitleg	€	302.780	€	17.501	€	285.279-
reserve nieuwe investeringen	€	80.261	€	2.076.855	€	1.996.594
reserve Wmo	€	-	€	90.000	€	90.000
reserve automatisering	€	120.000	€	93.531	€	26.469-
reserve stads- en dorpsvernieuwing	€	18.789	€	-	€	18.789-
reserve volkshuisvesting	€	-	€	348.971	€	348.971
energiefonds	€	10.603	€	-	€	10.603-
verveningsfonds OZB	€	-	€	93.820	€	93.820
reserve sociaal minimum	€	-	€	-	€	-
reserve asfalteren wegen	€	226.156	€	441.450	€	215.294
reserve elementverhardingen	€	150.771	€	157.018	€	6.247
reserve afschrijving telemetrie	€	-	€	30.495	€	30.495
leefbaarheidsfonds	€	-	€	16.671	€	16.671
reserve afbouw dividend NUON	€	-	€	175.000	€	175.000
	€	1.871.426	€	6.910.888	€	5.039.462

Investerings en investeringslasten

In de programmabegroting 2012 zijn geen investeringen opgenomen onder dit programma. Er zijn ook geen kredieten beschikbaar gesteld in 2012 die onder dit programma vallen.

4 Paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (het BBV) handelt in titel 2.3 over de verplicht voorgeschreven paragrafen. Onder deze titel zijn diverse artikelen opgenomen, die voorschriften geven aan de inhoud van de paragrafen in de programmabegroting en –rekening.

De achterliggende gedachte bij de invoering van de verplichte paragrafen was, dat deze een dwarsdoorsnede moeten geven van de financiële aspecten van de begroting en rekening vanuit een bepaald perspectief. Het gaat dan vooral om de beleidslijnen van de beheersmatige aspecten. Deze kunnen grote financiële gevolgen hebben. De raad krijgt in de paragrafen de informatie om de kaderstellende, controlerende en allocerende rol op de beheersmatige aspecten in te vullen.

Het BBV schrijft de volgende paragrafen verplicht voor:

- lokale heffingen
- weerstandsvermogen
- onderhoud kapitaalgoederen
- financiering
- bedrijfsvoering
- verbonden partijen
- grondbeleid

Daarnaast wordt het woningbedrijf door ons als een paragraaf behandeld. Het woningbedrijf is integraal onderdeel van de financiële administratie.

4.1 Lokale heffingen

Algemeen

De gemeente Koggenland is voor de dekking van de uitgaven mede afhankelijk van de inkomsten uit de lokale belastingen en heffingen. De gemeente legt de volgende belastingen en heffingen op:

- onroerende zaakbelastingen
- rioolheffing
- afvalstoffenheffing
- forensenbelasting
- lijkbezorgingrechten
- hondenbelasting

In de onderstaande tabel zijn de inkomsten uit deze belastingen en heffingen over het jaar 2012 samengebracht. Daarbij worden de begrote bedragen, inclusief de begrotingswijzigingen, vergeleken met de werkelijke inkomsten.

Belasting / heffing	Rekening 2011	Begroting 2012	Rekening 2012	Vershil in €	Vershil in %
Abonnement raadsstukken	€ 993	€ 1.000	€ 1.021	€ 21	2,1%
Paspoorten / ID-kaarten	€ 87.960	€ 114.300	€ 122.338	€ 8.038	7,0%
Leges bevolkingsregister ca.	€ 29.311	€ 26.100	€ 25.757	€ 343-	-1,3%
Leges rijbewijzen	€ 70.756	€ 99.250	€ 55.630	€ 43.620-	-43,9%
Leges huwelijk / partnerregister.	€ 16.999	€ 21.800	€ 21.332	€ 468-	-2,1%
Leges APV	€ 2.027	€ -	€ 530	€ 530	100,0%
Staangelden markt	€ 2.871	€ 3.750	€ 2.342	€ 1.408-	-37,5%
Leges Telecomwet	€ 9.431	€ 5.750	€ 7.367	€ 1.617	28,1%
Staangelden kermis	€ 14.746	€ 15.400	€ 15.421	€ 21	0,1%
Begravenisrecht	€ 38.373	€ 56.750	€ 37.596	€ 19.154-	-33,8%
Afvalstoffenheffing	€ 2.211.953	€ 2.242.500	€ 2.279.683	€ 37.183	1,7%
Rioolheffing	€ 1.860.196	€ 1.901.350	€ 1.930.557	€ 29.207	1,5%
Leges bestemmingsplannen	€ 31.550	€ 80.000	€ 100.570	€ 20.570	25,7%
Leges omgevingsvergunning	€ 568.544	€ 500.000	€ 521.093	€ 21.093	4,2%
OZB gebruikers	€ 124.262	€ 136.380	€ 138.550	€ 2.170	1,6%
OZB eigenaren	€ 1.155.816	€ 1.205.085	€ 1.207.340	€ 2.255	0,2%
Forensenbelasting	€ 27.273	€ 28.061	€ 28.104	€ 43	0,2%
Hondenbelasting	€ 53.418	€ 54.300	€ 54.737	€ 437	0,8%
	€ 6.306.479	€ 6.491.776	€ 6.549.968	€ 58.192	0,9%

Uit het overzicht blijkt dat de werkelijke inkomsten 0,9% hoger zijn dan was begroot. De belangrijkste over- en onderschrijdingen van de begrote inkomsten worden in het vervolg van deze paragraaf bij de afzonderlijke belastingopbrengsten besproken.

Leges Burgerzaken

De ontvangen leges voor de verstrekking van reisdocumenten, informatie uit het bevolkingsregister en leges voor huwelijken en partnerregistraties lopen redelijk in lijn met de begrote bedragen. Alleen de leges voor de afgegeven rijbewijzen liggen ruim € 43.000 (44%) lager dan het begrote bedrag.

De gemiddelde leges voor de rijbewijzen bedroegen de jaren 2008 tot en met 2011 gemiddeld ca. € 67.000. In 2011 is besloten de leges burgerzaken extra te verhogen. De gemiddelde stijging van de leges bedroeg 15%. Gelet op het gemiddelde, de stijging van de leges en de toename van het aantal afgegeven rijbewijzen hadden we verwacht het begrote bedrag te kunnen realiseren. De inkomsten in 2011 rechtvaardigde dit ook. Deze bedroegen ruim € 70.000. Achteraf is het aantal aanvragen in 2012 beduidend achtergebleven bij de verwachting (1.652 tegenover 2.267).

Leges APV

Onder de leges van de APV (algemene plaatselijke verordening) verantwoordt de gemeente de leges van de speelvergunningen, vergunningen drank- en horecawet, exploitatie- en standplaatsvergunningen. In 2011 en 2012 werden de volgende vergunningen verleend:

soort vergunning	aantal 2011	leges 2011	aantal 2012	leges 2012
speelvergunning	4 €	100	4 €	100
vergunning drank- & horecawet	6 €	270	4 €	180
exploitatievergunning	17 €	850	5 €	250
standplaatsvergunning	1 €	807	0 €	-
	<u>28 €</u>	<u>2.027</u>	<u>13 €</u>	<u>530</u>

Staangelden markt

Hier verantwoordt de gemeente de inkomsten van de standplaatsen van de ambulante handel. In 2012 raamden we een inkomst van totaal € 4.150 (€ 3.750 leges en € 400 aan doorberekening van zakelijke lasten). De werkelijk ontvangsten zijn in totaal € 4.160, waarvan € 2.342 aan leges en € 1.818 aan doorberekening van zakelijke lasten (stroomlevering).

Leges Telecomwet

De werkelijke inkomsten van € 7.367 overschrijden de raming van € 5.750 met € 1.617. We kunnen bij de samenstelling van de begroting moeilijk schatten hoeveel kabels en dergelijke in (nieuwe) wijken wordt aangelegd.

Begraafenisrecht

Van de in 2012 overleden personen in de gemeente werden er 23 begraven op één van de gemeentelijke begraafplaatsen. Het is een tendens dat het aantal overledenen dat op een gemeentelijke begraafplaats begraven wordt, afneemt. De aantallen over de afgelopen drie jaar hebben we in onderstaande tabel opgenomen.

Begraafplaats	2012	2011	2010
Avenhorn	2	1	7
Berkhout	5	4	4
Oudendijk	0	0	2
Ursem	4	1	3
Grosthuisen	0	1	1
Hensbroek	2	5	3
Obdam	10	13	21
	<u>23</u>	<u>25</u>	<u>41</u>

Gelet op de (sterke) daling van het aantal begravingen is het logisch dat de begrote inkomsten niet zijn gehaald. We raamden € 56.750. De werkelijke ontvangst bedraagt € 30.185, een onderschrijding van € 26.565.

Afvalstoffenheffing

De opbrengst afvalstoffenheffing wordt door ons doorbetaald aan de HVC Alkmaar. In 2012 raamden we daarvoor € 2.192.500 in de primitieve begroting. In de najaarsrapportage 2012 hebben we deze raming verhoogd met € 50.000 tot € 2.242.500. In het jaar 2012 betaalden we € 2.211.236. We betaalden dus € 31.264 minder dan begroot.

Omdat de afrekening met de HVC geschiedt op basis van één en meerpersoonshuishoudens op 1 januari 2012 en 31 december 2012 volgt er in 2013 nog een afrekening over het jaar 2012 op basis van de werkelijke aantallen.

De ontvangen afvalstoffenheffing was in de primaire begroting 2012 eveneens geraamd op € 2.192.500. Deze raming werd in de najaarsrapportage 2012 verhoogd met € 50.000 naar € 2.242.500. De ontvangen heffing betalen we immers in principe door aan de HVC. De werkelijke ontvangen heffing is € 2.279.683 en is dus € 37.183 meer dan begroot. De verhoging van de inkomsten wordt veroorzaakt door het zorgvuldig toepassen van de wettelijke inzamelingsplicht krachtens artikel 10.21 en 10.22 Wet Milieubeheer. Leegstaande woningen worden vanaf 2012 aangeslagen voor de afvalstoffenheffing.

Rioolheffing

In de primaire begroting 2012 raamden we de inkomsten uit de rioolheffing op € 1.965.350. In de begrotingsvergadering van 7 november 2011 werd besloten de tarieven alleen te verhogen met de prijsindex van 2,3%. De verhoging van de tarieven om te komen tot een betere kostendekking met 4,6% werd achterwege gelaten. De te ontvangen rioolheffing werd verlaagd met € 114.000 naar € 1.851.350. Daardoor werd de bijdrage aan de reserve onderhoud riolering eveneens met € 114.000 verlaagd naar € 871.937. De baten en lasten van de riolering zitten immers budgettair neutraal in de begroting en rekening.

In de najaarsrapportage 2012 werd de rioolheffing naar boven bijgesteld met € 50.000 naar € 1.901.350. De werkelijke inkomsten komen iets hoger uit. Uiteindelijk ontvingen we € 1.930.747, een overschrijding van € 29.397 (1,5%). Deze extra inkomsten komen niet in het jaarresultaat van de rekening. Het meerdere komt ten goede aan de reserve onderhoud riolering.

De hogere opbrengst wordt ook hier veroorzaakt door het aanslaan van leegstaande woningen. Deze woningen zijn aangesloten op de gemeentelijke riolering, bieden (hemel)water aan en zijn daarom belastingplichtig.

Leges bestemmingsplannen en procedures

In de primaire begroting 2012 hebben we geen rekening gehouden met de ontvangst van bijdragen in bestemmingsplannen. Op grond van nieuwe wetgeving (WABO en omgevingsvergunning) moeten

we procedures voeren en bestemmingsplannen aanpassen. Voor de realisatie van bouwplannen maken we kleine bestemmingsplannen. De kosten daarvan rekenen we door aan de aanvragers.

In 2012 hebben we voor ca. 20 bouwplannen bestemmingsplannen ontwikkeld. De gemiddelde opbrengst ligt rond € 5.000 per plan. De hoogste was ruim € 24.000 (bouw van een drietal woningen) en de laagste € 1.000 voor één woning.

In de najaarsrapportage 2012 hebben we voor het maken van deze bestemmingsplannen alsnog inkomsten opgenomen en deze begroot op € 80.000. De werkelijke inkomsten bedragen € 100.570 en geeft een overschrijding van € 20.570. Daarvan is ca. € 50.000 gerealiseerd in het laatste kwartaal van 2012.

Bouwleges

Bij de samenstelling van de begroting 2012 (medio juni 2011) was het moeilijk in te schatten wat de kredietcrisis voor gevolgen zou hebben op de economische ontwikkeling en het consumentenvertrouwen. De ontwikkeling van de woningmarkt en de aanpassing van woningen is daar sterk van afhankelijk. Ook de toename van vergunningsvrij bouwen gaf minder mogelijkheden om leges te heffen. Mede gelet op de ontwikkelingen in de eerste helft van het jaar 2011 werd in de primaire begroting 2012 uitgegaan van € 675.000.

In de eerste kwartalen van 2012 zag het er naar uit dat we het begrote bedrag aan inkomsten lang niet zouden halen. Tot en met april bedroegen de inkomsten slechts € 135.000. In de voorjaarsrapportage 2012 werd de ontvangst bijgesteld en verlaagd met € 225.000 naar € 450.000.

Echter, in de periode mei tot en met augustus werd € 310.000 aan leges ontvangen. Dit was aanleiding om in de najaarsrapportage 2012 de begroting bij te stellen en de raming te verhogen met € 50.000 naar € 500.000.

In de periode september tot en met december 2012 werd € 75.000 aan leges ontvangen. Totaal voor 2012 komen de leges uit op € 521.093, ruim € 21.000 meer dan begroot.

4.2 **Weerstandsvermogen**

Inleiding

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe solide de financiële huishouding van de gemeente is. Het is het vermogen om financiële tegenvallers op te vangen. Het weerstandsvermogen bestaat uit de (financiële) mogelijkheden van de gemeente om de risico's van niet begrote en niet voorziene kosten te dekken. Risico's beperken we tot het gevaar voor niet begrote kosten, die niet anderszins zijn op te vangen en die niet in die mate waren voorzien.

Doelstelling

Het in stand houden van een voldoende groot weerstandsvermogen is van belang om de continuïteit van de organisatie in de uitvoering van beleid en beheer te waarborgen. Het kan en mag niet zo zijn dat bij tegenvallers deze continuïteit in gevaar komt. Het is echter ook niet mogelijk om bij de

uitvoering van het beleid en beheer geen risico's te lopen. Dit ligt per definitie in de uitvoering opgesloten.

Risicomanagement

Onder risicomanagement verstaan we het herkennen en kwantificeren van risico's en het vastleggen van maatregelen om ze te beheersen. Daarmee beïnvloeden we de kans van optreden en/of de gevolgen van risico's.

De mate van risico's wordt dus bepaald door de kans dat ze kunnen voorkomen en het gevolg van het optreden. Is de kans van optreden klein en de gevolgen groot, dan kan dit leiden tot een grote impact. Omdat de kans echter minimaal is, beschouwen we dit toch als niet belangrijk. Is de kans dat ze optreden groot, maar zijn de gevolgen van het optreden laag, dan is de impact eveneens laag. Ook deze zijn niet belangrijk. We moeten dus vooral kijken naar risico's waarvan het reëel is dat deze met regelmaat voorkomen en die ook de nodige gevolgen hebben.

Afhankelijk van de mate van de factoren "kans" en "gevolgen" kan een risico op vier manieren worden aangepakt:

- voorkomen: één of beide van de factoren wegnemen;
- verminderen: één of beide van de factoren afzwakken;
- uitbesteden: risico's onderbrengen bij verzekeraars;
- accepteren: wanneer het risico een acceptabel verlies betekent

We hebben in de begroting 2012 een globale inventarisatie van de risico's gemaakt en bekeken in welke mate deze (kunnen) gebeuren. Per risico gingen we na hoe we de factoren "kans" en "gevolgen" kunnen wegnemen, afzwakken en/of verzekeren. Bepaalde risico's moeten we accepteren. We geven daarbij aan hoe we de verliezen opvangen en/of compenseren.

Risico's lopen we door de uitvoering te geven aan onze beheerstaken en het nieuwe beleid. Deze zijn niet alleen financieel te kwantificeren. Risico's lopen we ook op o.a. de volgende terreinen, zoals juridisch, in de bedrijfsvoering, bij de grondexploitatie, handhaving, in het beleid, financieel, bij verbonden partijen, e.d.

De continuïteit in de uitvoering van de gemeentelijke taken staat voorop. Het kan en mag niet zo zijn dat bij tegenvallers deze continuïteit in gevaar komt. Het is immers niet mogelijk dat onze inwoners bij een andere gemeente gaan "shoppen" voor een paspoort of omgevingsvergunning. Het is echter onmogelijk om bij de uitvoering van de gemeentelijke activiteiten geen risico's te lopen. Dit ligt per definitie in de uitvoering opgesloten.

Natuurlijk nemen we maatregelen om de risico's die de gemeente loopt, in te dammen. Het mag echter weer niet de spuigaten uitlopen en leiden tot overdaad. We moeten bewust en gecalculerd met risico's omgaan en die maatregelen nemen om de risico's te beperken of weg te nemen.

Notitie risicomanagement

In de vergadering van de raad van 9 juli 2012 is de "notitie risicomanagement Koggenland" behandeld. In deze notitie formaliseren we het risicomanagement. Ook werd ingegaan op begrippen, definities, het wettelijke kader en de doelstellingen. We hebben een eerste inventarisatie samengesteld en keken of en hoe we deze zouden kunnen beheersen dan wel wegnemen. Tenslotte wilden we de risico's waarden en deze waarde tegenover de weerstandscapaciteit zetten. Dan hebben we inzicht in hetgeen dat voor onze gemeente betekent.

De raad stemde in met de notitie en zag graag dat de effecten en de gevolgen in kaart gebracht werden. De in de notitie opgenomen planning was aan de krappe kant, maar een inventarisatie door een extern bureau moest op korte termijn mogelijk zijn.

In het najaar van 2012 heeft het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) een rapportage over het weerstandsvermogen opgesteld, mede op basis van de gegevens van geïnterviewde leidinggevenden. Uit de inventarisatie zijn 54 risico's in beeld gebracht. Risico's doen zich niet allemaal tegelijk voor en nemen veelal niet de maximale omvang aan. De conclusie is dat 90% van alle risico's konden worden afgedekt met een benodigd weerstandscapaciteit van ca. € 2,6 miljoen. De NAR heeft onze weerstandscapaciteit berekend op ruim € 11 miljoen. Dit betekent dat de gemeente een ratio weerstandsvermogen heeft van 4,39. Dit is een uitstekende score.

Risico top vijf

De top vijf van de meest in het ooglopende risico's dit moment vinden wij de volgende:

- de realisatie van Polderweijde en Tuindersweijde in Obdam en de Brede School in Ursem
- de bezuinigingen op de uitkering uit het Gemeentefonds
- de uitvoering van de opneindregelingen van het rijk
- de bouwgrondexploitatie
- de financieringsbehoefte van de gemeente en de rentekosten

Bij het Woningbedrijf zijn er ook ontwikkelingen. De Tweede Kamer stemde in met de invoering van een "huurtoeslagheffing". Deze regeling moet gaan gelden voor verhuurders van meer dan tien wooneenheden. Het kabinet heeft deze plannen in het regeerakkoord overgenomen en de Tweede Kamer heeft ingestemd met een "verhuurdersheffing". Voor ons woningbedrijf komt deze heffing neer op € 335.000 in 2014 en ongeveer € 800.000 in 2017!

Impressie huurwoningen in Ursem

Voor alle corporaties betekent de verhuurdersheffing veel, waardoor de investeringen (bijvoorbeeld van De Woonschakel in Koggenland) aanmerkelijk zullen afnemen en corporaties zelfs dreigen om te vallen. De minister heeft aangekondigd begin dit voorjaar met meer uitgewerkte plannen te komen.

Weerstandscapaciteit

Het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) geeft als definitie de middelen en de mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om de niet-begrote lasten te dekken. Daarbij maakt het een onderscheid in de structurele en de incidentele weerstandscapaciteit.

De *structurele* weerstandscapaciteit is het vermogen om onverwachte tegenvallers op te vangen zonder dat dit problemen geeft in de uitvoering van de reguliere taken. Bepalend voor deze capaciteit zijn de onbenutte ruimte in de gemeentelijke belastingen, het budget van de "onvoorzienne uitgaven", de "budgettaire ruimte" en de verkregen ruimte door bezuinigingen en kostenreductie.

De *incidentele* capaciteit is de ruimte om incidentele tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van de gemeentelijke taken. Tot deze capaciteit behoren in ieder geval de algemene en de vrije reserves, de reserves waarvan de raad de bestemming kan wijzigen, de stille reserves, het budget voor incidentele onvoorzienne uitgaven en eventuele incidentele ombuigingen en meevallers.

Inventarisatie weerstandscapaciteit

Om de weerstandscapaciteit te bepalen kijken we naar de volgende onderdelen:

- onvoorzienne uitgaven
- structurele ruimte
- algemene reserve
- onbenutte belastingcapaciteit
- stille reserves

Onvoorzienne uitgaven

De onvoorzienne uitgaven hebben een saldo op 31 december van € 270.869. De mutaties zijn gespecificeerd in hoofdstuk 3.10.

Structurele ruimte

De structurele ruimte wordt gevormd door het verschil in baten en lasten in de begroting. Deze ruimte gebruiken we om de lasten van nieuwe, structurele investeringen te dekken. Op deze post worden geen daadwerkelijke betalingen gedaan. Het saldo van de structurele ruimte is op 31 december 2012 € 290.431.

Een overzicht van de ontwikkeling van de budgettaire ruimte is opgenomen in hoofdstuk 3.10.

Algemene reserve

De algemene reserve bedraagt € 1.423.250. De hoogte van deze reserve is vastgesteld in de notitie "reserves en voorzieningen" van 2007. In deze notitie is aangegeven, dat, gelet op de financiële mogelijkheden binnen de begroting en de ontwikkeling van de overige reserves en voorzieningen, dit bedrag voldoende is om eventuele tegenvallers op te vangen.

Onbenutte belastingcapaciteit

Naast de algemene uitkering vormen de onroerende zaakbelastingen de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente. Voor het bepalen van de onbenutte belastingcapaciteit zijn twee normen van belang:

- de norm bij de herverdeling van het gemeentefonds
- de norm voor de gemeente ex artikel 12 van de Financiële Verhoudingswet

Norm herverdeling gemeentefonds

Voor de berekening van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds gaat de rijksoverheid er van uit dat de gemeente ca. € 2.478.000 aan OZB heft. Daarbij gaat de rijksoverheid uit van de gemiddelde tarieven in het land en de door de gemeente aangeleverde WOZ-waarden van alle objecten in de gemeente.

De werkelijke opbrengst van de OZB in 2012 was € 1.345.890. Dit betekent dat er in de OZB nog een ruimte zit van ca. € 1.132.000. We dekken uit eigen middelen dus ruim € 1,1 miljoen. De uitname uit het gemeentefonds dekken we voor 54% uit de werkelijke belastingopbrengst.

Norm artikel 12 Financiële verhoudingswet

Uitgaande van deze norm zal de gemeente maximaal 120% van het gemiddelde tarief bij de belastingplichtigen in rekening moeten brengen. Dit komt neer op € 2.974.000. Dit betekent dat er nog een ruimte in belastingcapaciteit is van ruim € 1.600.000.

De conclusie is dat de gemeente nog een zeer ruime belastingcapaciteit heeft.

Stille reserves

De Commissie BBV zorg voor een eenduidige uitvoering van het BBV, onder meer door het uitbrengen van richtinggevende notities en door het beantwoorden van vragen. De commissie ziet de stille reserves als een element voor de bepaling van de weerstandscapaciteit. Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) vindt dat er sprake is van een stille reserve als de marktwaarde van de bezittingen hoger is dan de boekwaarde op de balans. Een aanvullende voorwaarde is dat het bezit direct verhandelbaar moet zijn.

De stille reserves staan niet in de begroting en rekening. Er is namelijk een grote onzekerheid over het op te nemen bedrag. De waarde van een actief staat aan schommelingen bloot. Het is dan beter om de reservepositie aan te vullen met de "winst" die na de verkoop ontstaat.

Het begrip "stille reserves" komt in het BBV niet voor. Daaronder verstaan we het verschil tussen de hogere actuele waarde van een kapitaalgoed (zoals een gebouw) en de boekwaarde. De gemeente is een openbaar en democratisch gestuurd lichaam. Het is dus een vereiste dat over de financiële positie van de gemeente een getrouw beeld wordt gegeven. Daaronder vallen ook de stille reserves.

Zetten we de boekwaarde van de gemeentelijke objecten tegenover de WOZ-waarde, dan zou de stille reserve van de gemeente globaal op € 11 miljoen uitkomen. Doen we dit eveneens voor het woningbedrijf dan komt daar globaal ca. € 115 miljoen bij. Echter, voor die prijs is het woningbedrijf onverkoopbaar. Bepalend is niet het verschil tussen markt- en boekwaarde, maar de rentabiliteit op de investering. Als we daar van uit gaan zal de waarde afnemen naar globaal € 37 miljoen.

We komen tot de conclusie dat de stille reserves een afgeleide bijdrage kunnen leveren aan de weerstandscapaciteit van de gemeente. Daarbij moeten we er rekening mee houden dat de activa van de gemeente niet altijd direct verhandelbaar is.

Weerstandscapaciteit

De huidige weerstandscapaciteit is als volgt berekend:

omschrijving	bedrag
onvoorziene uitgaven	€ 270.869
budgettaire ruimte	€ 290.431
algemene reserve	€ 1.423.250
bestemmingsreserves	€ 9.127.368
saldo vrije reserves	€ 23.644.140
ruimte OZB norm gemeentefonds	€ 1.132.421
	<u>€ 35.888.479</u>

4.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

In deze paragraaf wordt het onderhoud van kapitaalgoederen, zoals wegen, openbare verlichting, riolering, water, groen en gebouwen weergegeven. We geven bovendien een dwarsdoorsnede van de rekening: uitgaven voor onderhoud van kapitaalgoederen komen immers op diverse beleidsvelden voor. Het voorzieningenniveau is bepalend voor de hoogte van de kwaliteit en de jaarlijkse onderhoudslasten. Met het onderhoud van de kapitaalgoederen is een belangrijk deel van de begroting gemoeid. Een goed overzicht hiervan geeft een helder beeld van onze financiële positie.

Kwaliteitsniveau

Het onderhoud van de gemeentelijke kapitaalgoederen vergt ruimte in de begroting en zorgt voor een grote(re) druk op de budgettaire ruimte. De kwaliteit en het niveau van onderhoud heeft financiële gevolgen. Meer kwaliteit betekent een groter beslag op de beschikbare middelen.

Begin dit jaar is besloten het onderhoudsniveau van de wegen in de gemeente te verlagen. Door deze verlaging van het onderhoudsniveau kan er in de komende vier jaar ruim € 1 miljoen worden bespaard. Daarbij houden we rekening met de stijging van de kosten van klein onderhoud. Daarna zullen de kosten van onderhoud weer stijgen naar het gebruikelijke niveau.

Onderhoudsplannen

In de vergadering van de raad van januari 2011 werd de notitie "reserves en voorzieningen 2010" vastgesteld. In de notitie gaven we aan dat er op diverse onderdelen onderhoudsplannen klaar waren. Daarom kregen we inzicht in de kosten van het planmatige onderhoud in de komende reeks van jaren. Het was op grond daarvan mogelijk om onderhoudsreserves om te zetten naar voorzieningen. Deze omzetting geeft voordelen, zoals:

- een jaarlijkse, vaste bijdrage voor het onderhoud in de begroting
- egalisatie van de kosten van onderhoud
- geen "vertroebelende" mutaties meer van en aan reserves via "mutaties reserves"
- betaling van het onderhoud direct uit de onderhoudsvoorziening

Nadelen zijn er ook. De voorzieningen behoren tot vreemd vermogen en maken dus geen deel meer uit van het eigen vermogen van de gemeente. Echter, dit weegt niet op tegen de voordelen.

Op grond van de notitie zijn er nu de volgende voorzieningen ingesteld voor het onderhoud van:

- scholen basisonderwijs
- sporthal "Koggenhal"
- zwembaden "Koggenbad" en "Buitenmeere"
- gemeentehuizen
- gymnastieklokalen
- verenigingsgebouwen en dorpshuizen
- openbare verlichting
- brandweergarages en -kazernes
- monumenten
- recreatievoorzieningen
- gebouwen buitendienst

Ook werd besloten de ontvangen financiële middelen uit de verkoop van de aandelen NUON in te zetten om de voorzieningen te vullen. Daardoor hoefden we de exploitatie niet extra te belasten. Het onderhoud is hierdoor voor de komende 15 jaar gegarandeerd. In totaal werd er ongeveer voor € 7,1 miljoen in de voorzieningen gestopt.

Afgesproken is dat er in 2013 een evaluatie plaats vindt. Daarbij kijken we naar de in de onderhoudsplannen geraamde kosten en de werkelijke uitgaven. Ook komt de administratieve kant aan bod. Werkt alles wel zoals we dit bij de invoering hebben voorgesteld? Wat werk er niet en op welke manier kunnen we dat veranderen.

Voor het onderhoud van de wegen en de riolering konden we geen voorziening instellen. Door de jaarlijkse, visuele inspecties van de wegen verandert de planning en is het niet mogelijk een vaste, jaarlijkse dotatie vast te stellen. Bij het onderhoud van de riolering konden we geen berekening maken van de benodigde dotatie. Daarnaast was de rioolheffing niet kostendekkend. Ook is het GRP maar voor vijf jaar geldig. Dit is tekort om een gedegen onderhoudsplanning op te stellen.

Onderhoud wegen

Jaarlijks worden alle wegen in de gemeente visueel geïnspecteerd. Daarbij wordt vooral gekeken hoe de wegen uit de winter zijn gekomen en in hoeverre er (groot) onderhoud aan de wegen nodig is. Aan de hand van deze gegevens wordt een lijst opgesteld van die wegen die voor de eerstkomende vier jaar voor (groot) onderhoud in aanmerking komen. Door deze jaarlijkse inspecties weten we hoe de wegen er bij staan en kan achterstallig onderhoud niet optreden.

Er zijn in 2012 weer een fors aantal projecten uitgevoerd:

- herinrichting Noord-Spierdijkerweg, Spierdijkerweg, Verlaatsweg en Korte Verlaatsweg
- herinrichting Boeier en Kloet
- onderhoud bruggen
- plateaus Laan van Meerweijde
- Horstenburghstraat

Daarnaast zijn projecten voorbereid voor uitvoering in 2013. Dan gaat het om:

- wandelpad Langeland (Weerepark)
- parkeerterrein VV Kwiek
- groot onderhoud straten Ursem

Het groot onderhoud in Ursem was deels begroot voor 2012. Voor deze straten is een inrichtingsplan in voorbereiding waarbij gekeken wordt of bundeling en gedeeltelijk uitstel kan leiden tot kostenbesparing. Dit ook met het oog op de neerwaarts bijgestelde kwaliteitsnorm. De uitvoering van dit plan schuift door naar het begrotingsjaar 2013.

Voor het onderhoud aan de wegen in de gemeente is voor het jaar 2012 in de exploitatie een bedrag begroot van € 1.326.000. Via begrotingswijzigingen is daar voor onderhoud ten laste van de reserves nog € 962.000 bijgekomen. De begrote lasten komen uit op € 2.288.000..

De werkelijke lasten in de exploitatie komen uit op € 951.178. Daarbij komt nog het onderhoud ten laste van de reserves van € 1.052.689. Verder is het niet gebruikte budget voor het onderhoud van de wegen, zoals gebruikelijk, aan de reserve asfaltwegen en elementverharding toegevoegd. In 2012 hadden we € 376.926 "over". Daarvan is € 226.156 aan de reserve asfaltwegen en € 150.770 aan de reserve elementverhardingen toegevoegd.

Het overzicht over 2012 ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Begroting 2012	Rekening 2012	Saldo
exploitatiekosten			
vegen	€ 50.000	€ 38.738	€ 11.262-
zuigen	€ 20.000	€ 15.085	€ 4.915-
bermen	€ 46.000	€ 54.364	€ 8.364
asfaltwegen	€ 395.000	€ 36.591	€ 358.409-
elementverharding	€ 210.000	€ 191.483	€ 18.517-
onkruidbestrijding	€ 30.000	€ 25.394	€ 4.606-
bijdrage Hoogheemraadschap	€ 575.000	€ 589.523	€ 14.523
	€ 1.326.000	€ 951.178	€ 374.822-
investeringen			
herinrichting Boeier & Kloet	€ 125.000	€ 88.638	€ 36.362-
plateaus Laan van Meerweijde	€ 45.000	€ 40.336	€ 4.664-
onderhoud asfaltwegen Spierdijk	€ 670.000	€ 441.450	€ 228.550-
onderhoud parkeerplaats Kwiek	€ 72.000	€ -	€ 72.000-
onderhoud wandelpaden in Obdam	€ 50.000	€ -	€ 50.000-
fiets-/voetpad Grosthuisen - Oudendijk		€ 390.545	€ 390.545
onderhoud bruggen 2010		€ 23.340	€ 23.340
onderhoud Horstenburgstraat		€ 68.380	€ 68.380
	€ 962.000	€ 1.052.689	€ 90.689
bijdrage aan reserves			
aan reserve asfaltwegen		€ 226.156	€ 226.156
aan reserve elementverharding		€ 150.770	€ 150.770
	€ -	€ 376.926	€ 376.926
	€ 2.288.000	€ 2.380.793	€ 92.793

Onderhoud openbare verlichting

In 2012 is in het plan Lijsbeth Tijs is voor het eerst op grotere schaal LED-verlichting toegepast. Deze techniek is ook uitgangspunt voor het nieuwe Beleidsplan Openbare Verlichting dat in 2012 is opgesteld en inmiddels gereed is.

Voor het onderhoud van de openbare verlichting is in 2011 een voorziening vastgesteld. De begrote bedragen voor onderhoud en vervanging zijn gebruikt als dotatie aan de voorziening. Omdat deze dotatie onvoldoende was om het onderhoud in de komende jaren te betalen, is er eenmalig een

aanvullende bijdrage van € 412.071 uit de reserve Nieuwe investeringen (NUON gelden) in de voorziening gestort. Jaarlijks volgt een bijdrage aan deze voorziening uit de exploitatie ter grootte van € 175.000.

Op grond van het meerjaren onderhoudsplan was er in 2012 onderhoud gepland van € 89.969. De werkelijke lasten in 2012 kwamen uit op € 61.577. Het overzicht van het onderhoud ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Begroot 2012	Rekening 2012	Vershil
volgens onderhoudsplan	€ 89.969		€ 89.969-
dagelijks onderhoud		€ 28.696	€ 28.696
OV Snijdersveld		€ 11.020	€ 11.020
Vervanging OV kern Avenhorn		€ 14.892	€ 14.892
Vervanging OV kern Obdam		€ 17.207	€ 17.207
OV Boeier & Laan van Meerweijde		€ 782	€ 782
Bijdrage woonschakel OV Snijdersveld		€ 11.020-	€ 11.020-
	€ 89.969	€ 61.577	€ 28.392-

Voor het energieverbruik van de openbare verlichting hadden we € 75.000 begroot. De werkelijke lasten zijn ruim binnen het budget gebleven en komen uit op € 63.900. Dit is ruim € 11.100 lager dan begroot. Uit een kleine analyse blijkt dat we over het jaar 2012 nog nota's kunnen ontvangen van het NUON over december 2012 ter grootte van ca. € 4.000. Deze nemen we mee in het jaar 2013.

Onderhoud verkeersmaatregelen

Voor het onderhoud was € 18.000 begroot. Daarvan is € 5.420 uitgegeven. Het betreft aan onderhoud aan abri's, verkeersborden, e.d.

Daarnaast is er in de 22^e begrotingswijziging een budget verleend van € 22.000 voor de samenstelling van het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP). In 2012 hebben we op dit budget € 11.133 uitgegeven. Dekking vindt plaats uit de reserve Nieuwe Investeringen.

Onderhoud water

Het overzicht voor het onderhoud van de waterwegen (baggeren e.d.) ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Begroot 2012	Rekening 2012	Saldo
Onderhoudsbudget 2012	€ 127.600	€ 48.294	€ 79.306-
<u>Investeringen</u>			
onderhoud beschoeiingen		€ 9.959	€ 9.959
onderhoud waterwegen		€ 172	€ 172
	€ 127.600	€ 58.425	€ 69.175-

In 2011 werd een krediet verleend van € 25.000 voor het onderhoud van de beschoeiingen. In 2011 werd er niets op het krediet uitgegeven, in 2012 € 9.959.

Daarnaast is er nog een krediet beschikbaar voor de kosten van het baggeren in de gemeente. Op dit krediet uit 2008 van € 245.000 was nog € 82.576 beschikbaar. In 2012 is er € 16.998 uitgegeven en € 16.826 terugontvangen van het HHNK. De afname is € 172.

Openbaar groen

Het jaar 2012 gaat de boeken in als een zeer nat jaar. Ondanks deze omstandigheden is de onkruidbestrijding goed verlopen, mede met toepassing van de DOB-methode waarbij zeer selectief bestrijdingsmiddel wordt gebruikt.

Het overzicht voor het onderhoud van het openbaar groen ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Begroot 2012	Rekening 2012	Verschillen
diensten van derden	€ 250.000	€ 238.807	€ 11.193-
onderhoudsbudget	€ 20.000	€ 21.524	€ 1.524
plantmateriaal	€ 29.000	€ 26.497	€ 2.503-
uren buitendienst	€ 755.590	€ 755.590	-
	<u>€ 1.054.590</u>	<u>€ 1.042.418</u>	<u>€ 12.172-</u>

Hieruit blijkt dat de kosten van het onderhoud het begrote bedrag licht hebben onderschreden. Deze onderschrijding bedraagt 1,2%. Voor het overige zijn er geen bijzonderheden te vermelden.

Riolering

In 2012 zijn twee grote projecten naar tevredenheid afgerond, namelijk de relining van een deel van het rioolnetwerk in De Goorn en de overdracht van een aantal hoofdgemalen naar het HHNK. De aanleg van het grondwatermeetnet is nog niet gerealiseerd. Nut en noodzaak van deze maatregelen verdienen nog heroverweging. Dit mede in samenhang met het in 2013 op te stellen GRP en de regionale samenwerking op afvalwatergebied.

Binnen de regio West-Friesland is in 2012 intensief overleg gevoerd in het kader van 'Samenwerking in de afvalwaterketen'. Deze samenwerking vloeit voort uit het Bestuursakkoord water en "verplicht" gemeenten en waterschappen om de mogelijkheden van samenwerking te onderzoeken en om mogelijk tot besparingen te komen. In West-Friesland is dit onderzoek in 2012 opgestart en het loopt tot in 2013 door.

Het overzicht van de begrote en de werkelijke lasten ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Begroot 2012	Rekening 2012	Vershil
Exploitatielasten:			
energie	€ 60.000	€ 69.623	€ 9.623
telefoonkosten/telemetrie	€ 8.000	€ 17.184	€ 9.184
diversen	€ 25.000	€ 21.871	€ 3.129-
onderhoud	€ 285.100	€ 313.014	€ 27.914
alarmering	€ 18.000	€ 9.144	€ 8.856-
revisie pompen	€ 80.000	€ 25.315	€ 54.685-
inspectie & reiniging	€ 50.000	€ 26.335	€ 23.665-
	€ 526.100	€ 482.486	€ 43.614-

investeringen	begroting 2012	rekening 2012	verschillen
relining De Goorn	€ 100.000	€ 72.580	€ 27.420-
overname gemalen HHNK		€ 342.446	€ 342.446
telemetrie rioolgemalen		€ 32.156-	€ 32.156-
onderhoud riolering		€ 385	€ 385
relining riolering Obdam en De Goorn		€ 111.854	€ 111.854
	€ 100.000	€ 495.109	€ 395.109

In de exploitatie zijn de werkelijke lasten binnen het beschikbare budget gebleven. Er is een onderschrijding van 8,3%. Dit betekent niet dat dit saldo bijdraagt aan het rekeningresultaat. De baten en lasten van de riolering in de exploitatie nemen we budgettair neutraal op. Het saldo voegen we via "mutaties reserves" toe aan de reserve onderhoud riolering. De bijdrage aan de reserve in 2012 komt uit op € 962.066. Op basis van de primaire begroting en de begrotingswijzigingen gingen we uit van € 904.250. Het verschil van € 57.816 komt door de lagere uitgaven aan onderhoud en de hogere inkomsten uit de rioolheffing.

Gemeentelijke gebouwen

Door de vaststelling van de notitie "reserves en voorzieningen 2010" in de raadsvergadering van januari 2011 zijn voor het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen onderhoudsvoorzieningen ingesteld. Daardoor zijn de budgetten voor het onderhoud vervallen en omgezet naar een dotatie aan de onderhoudsvoorziening.

Het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen gebeurt dus op basis van de geldende meerjaren onderhoudsplannen en daarbij horende onderhoudsvoorziening. In 2013 wordt de onderhoudsvoorziening herijkt en bijgesteld waar nodig.

In aanvulling op het regulier onderhoud is in 2012 krediet beschikbaar gesteld voor:

- verduurzaming 4 gemeentelijke gebouwen
- restauratie toren kerk Berkhout
- aanvullend onderhoud gemeentehuis

Brandweerkazernes

In de begroting 2012 en in de rekening is de dotatie aan de voorziening vastgesteld op € 15.000. Volgens met meerjaren onderhoudsplan stond er voor 2012 € 22.321 aan onderhoud gepland. De werkelijke uitgaven aan onderhoud zijn uitgekomen op € 1.750, hoofdzakelijk aan een cv-ketel in de kazerne in Berkhout. Voor de kazernes in Avenhorn, Obdam en Ursem zijn de werkzaamheden in overeenstemming met de planning uitgevoerd. Het schilderwerk en houtherstel aan de kazerne in Berkhout is uitgesteld en opgeschoven naar 2013.

De kosten van het onderhoud zijn in 2012 dus € 20.571 lager dan begroot. In 2011 was er € 3.014 minder uitgegeven dan begroot. Tot en met 2012 is er dus € 23.585 minder uitgegeven dan in het onderhoudsplan is aangegeven.

De kazerne in Obdam

Schoolgebouwen

Aan de voorziening onderhoud scholen basisonderwijs doteerden we in 2012 € 19.750, waarvan € 8.250 voor het openbaar onderwijs en € 11.500 voor het bijzonder basisonderwijs. In onderstaand overzicht hebben we de begrote lasten op grond van het meerjaren onderhoudsplan, het huisvestingsprogramma onderwijs 2012 en de werkelijke realisatie naast elkaar gezet.

School	onderhouds- plan 2012	huisvestings- programma 2012	realisatie 2012
OBS Geert Holle	€ 399		€ 2.686
OBS De leveling	€ 4.009	€ 48.700	€ 31.763
RKBS De Ark	€ 16.744	€ 51.500	€ 1.888
OBS De Kelderswerf	€ 3.035		€ 1.180
OBS Langereis	€ 9.653		€ 2.111
RKBS Bernadette	€ 37.385	€ 23.500	€ 1.867
RKBS Jozefschool		€ 7.000	€ 4.431
RKBS Bavo school		€ 750	€ 4.206
OBS Grosthuiserschool		€ 26.500	€ 17.350
	€ 71.225	€ 157.950	€ 67.482

Het verschil tussen het onderhoud op basis van het onderhoudsplan en het huisvestingsprogramma onderwijs is groot en bedraagt bijna € 87.000. Dit komt hoofdzakelijk door het onderhoud aan de leveling, De Ark en de Gosthuiserschool. Bij de leveling is het programma vervanging van de dakbedekking en zonwerking opgenomen voor € 47.000. Bij De Ark is de vervanging van het

kleuterplein in het programma opgenomen en bij de Grosthuiserschool tenslotte is een kozijn en een deur vervangen. Deze laatste waren niet in het onderhoudsplan opgenomen.

Bibliotheken

De dotatie aan de voorziening bedroeg € 9.009. Op grond van het onderhoudsprogramma zou er voor € 12.480 aan onderhoud gepleegd worden. Er is voor € 1.333 aan onderhoud uitgevoerd. Het in 2011 geplande schilderwerk en houtherstel is ook in 2012 uitgesteld. Alleen het schoonmaken van het schilderwerk en verwijderen van graffiti was afdoende.

In 2012 is er dus € 11.147 minder uitgegeven dan in het onderhoudsplan is opgenomen. In 2011 was er ook al minder uitgegeven, namelijk € 17.494. Dit houdt in dat er voor € 28.641 minder is uitgegeven dan in het onderhoudsplan is opgenomen.

Zwemvoorzieningen

De dotatie voor het onderhoud van het "Koggenbad" bedroeg dit jaar € 18.906. Voor "Buitenmeere" is € 10.173 toegevoegd. Op grond van het onderhoudsplan zou er in 2012 voor € 10.394 aan onderhoud gepleegd worden. De werkelijke lasten komen uit op € 27.272.

Het onderhoud aan "Buitenmeere" is in overeenstemming met de planning uitgevoerd. Bij het "Koggenbad" zijn er, na het dodelijke ongeval in een zwembad in Tilburg, extra maatregelen aan de rvs-constructies uitgevoerd. Verder viel de technische installatie in het verleden onder de verantwoordelijkheid van het zwembad. Dit onderhoud is niet meegenomen in het onderhoudsplan. Daardoor is het beschikbare budget overschreden.

Buitenmeere in Obdam

In 2011 was er een overschrijding van € 10.309. In 2012 is er een overschrijding van € 16.878. Tot en met 2012 is er € 27.187 meer uitgegeven dan in het onderhoudsplan is opgenomen.

Sporthal "Koggenhal"

Op grond van het onderhoudsplan zou € 101.183 aan onderhoud worden uitgegeven. De werkelijke uitgaven komen uit op € 10.072. De werkelijke lasten liggen veel lager dan begroot. Dit komt mede door de plannen om de Koggenhal aan de passen. Het reguliere onderhoud is daardoor opgeschoven. Het noodzakelijke onderhoud is gewoon uitgevoerd.

Tot en met 2011 was er € 2.996 meer uitgegeven dan in het onderhoudsplan is opgenomen. In 2012 is er € 91.111 minder aan onderhoud uitgegeven. Totaal is er € 88.115 onderhoudsbudget "over".

Gymnastieklokalen

Voor het onderhoud van de gymnastieklokalen in de gemeente is in 2012 een dotatie aan de voorziening gedaan van € 39.150. Volgens het onderhoudsplan zou er in 2012 voor € 29.846 aan onderhoud gepleegd worden. De werkelijke lasten komen uit op € 47.686, € 17.840 meer.

Het onderhoud aan de gymnastiekzaal in **Avenhorn** is uitgesteld. Het gebouw is een grote investering niet meer waard en in het kader van de mogelijkheden van een brede school in Avenhorn is een heroverweging hier op zijn plaats. De voorziening is daarom niet helemaal aangewend. Het geplande groot onderhoud is aangehouden

Aan de gymnastiekzaal in **Berkhout** is het preventieve en reguliere onderhoud uitgevoerd. Het groot onderhoud voor 2010 en 2011 is uitgesteld lopende het overleg met "De Ridder St. Joris". Het werk is in verband daarmee doorgeschoven naar 2013.

In de gymnastiekzaal in **Obdam** is het onderhoud in overeenstemming met het onderhoudsplan uitgevoerd.

Gymnastieklokaal Obdam

Aan de gymnastiekzaal in **Grosthuisen** is het reguliere onderhoud uitgevoerd. Voor het gebouw is een meerjarenonderhoudsplan "in de maak".

Aan de overige gymnastiekzalen in de kern **Hensbroek**, **Spierdijk** en **Ursem** zijn geen bijzonderheden te melden, al is er in Ursem een kleine aanvulling geweest in verband met onderhoudsklachten.

In 2011 was er € 122.647 minder uitgegeven dan op grond van de onderhoudsplannen zou moeten. In 2012 is er € 47.686 uitgegeven op een beschikbaar budget van € 29.846. Er resteert dus een overschot van € 104.807.

Monumenten

In de begroting is een dotatie aan de voorziening gedaan van € 6.525, conform de begroting. In 2012 zou er op grond van het onderhoudsplan voor € 51.708 aan onderhoud plaatsvinden. Er is echter voor € 39.498 aan onderhoud uitgegeven.

Aan de kerktoeren in Avenhorn is het reguliere onderhoud uitgevoerd. Er heeft verder een aanpassing plaatsgevonden aan het gebruik van de geluidsinstallatie. Aan de toren in Berkhout is het reguliere onderhoud uitgevoerd, evenals aan de toren in Oudendijk.

De NH Kerk te Hensbroek

Over de toren van de NH Kerk in Hensbroek zijn geen bijzonderheden te vermelden. In Ursem is het groot onderhoud uitgesteld. Eerst volgt er een inspectie. We verwachten grotere uitgaven. In Obdam is het begraafplaatshuisje gesloopt. De banpaal hoeft geen regulier onderhoud.

De grenspaal (banpaal) tussen Obdam en Hensbroek

Recreatievoorzieningen

In overeenstemming met de begroting is in 2012 € 1.623 in de onderhoudsvoorziening gestort. De geplande uitgaven in het onderhoudsplan waren € 653. De werkelijke uitgaven bedragen € 464. In 2011 is er ook al minder uitgegeven van begroot, namelijk € 648. Tot en met 2012 is er € 837 minder uitgegeven dan begroot.

Verenigingsgebouwen & dorpshuizen

In overeenstemming met de begroting 2012 is er een bedrag van € 5.750 in de voorziening gestort. Het geplande onderhoud was begroot op € 7.773. De werkelijke onderhoudslasten komen uit op een bedrag van € 1.559.

Over het onderhoud van de loods te Oudendijk, het volkstuingebouw in de Schermer, het voormalige JOOB-gebouw aan de Noorderbrug in Obdam en het Hertenkamp in Ursem zijn geen bijzonderheden. Het gebouw "De Wurft" is in 2012 gesloopt.

In verband met de uitvoering van de regeling "gelegenheid geven tot sportbeoefening" zijn de kleedruimtes van diverse sportverenigingen in beheer en onderhoud van de gemeente gekomen. Bij

de ruimte van Kwiek in Avenhorn zijn geen bijzonderheden. Bij Victoria-O in Obdam is een schouwrapportage opgesteld, doch er is nog niets in een voorziening opgenomen. Voor RK EDO in De Goorn zijn de lasten in deze voorziening opgenomen. Een onderhoudsplan moet nog worden opgesteld. Ook voor de sportverenigingen in Ursem moet er nog een onderhoudsplan worden opgesteld.

In 2011 was er € 5.430 minder uitgegeven dan begroot. In 2012 is er € 1.559 uitgegeven, terwijl er voor € 7.773 was begroot. De onderschijding loopt dus op naar € 11.644 eind 2012.

Peuterspeelzalen

In de begroting was een bedrag van € 10.347 opgenomen als dotatie aan de voorziening. Dit bedrag is ook daadwerkelijk gestort. Voor het onderhoud was in 2012 € 2.675 gepland. Er is € 2.923 uitgegeven, iets meer dan gepland. Eind 2011 was er € 2.829 minder uitgegeven dan begroot. De onderschijding eind 2012 was dus € 2.792.

Begraafplaatsen

Voor het behoud van de opstallen op de begraafplaatsen is jaarlijks € 10.713 nodig. De onderhoudskosten dekken we uit de inkomsten van (de afkoop van) het onderhoudsrecht. Er kwam dus geen wijziging in lasten in de begroting.

Begraafplaats Obdam

Gemeentehuizen

Voor het onderhoud van de gemeentehuizen in de Goorn en Obdam storten we een jaarlijkse dotatie aan de voorziening van € 92.500.

Op grond van het onderhoudsplan zou er in 2012 € 91.229 aan onderhoud plaatsvinden. De werkelijke uitgaven bedragen € 60.302. Er is dus een onderschijding van € 30.927. Het schilderwerk is in overeenstemming met het onderhoudsplan uitgevoerd. Onderhoud aan het dak is nog niet nodig. Daar was € 48.000 voor begroot. Het onderhoud aan de technische installaties is volgens de contracten uitgevoerd, met aanvullende werkzaamheden in verband met storingen. Dit geeft een overschijding van € 4.000. Aan het einde van het jaar 2012 is er nog voor € 43.691 onderschijding op het begrote onderhoud.

Gemeentehuis in Obdam

Voor het bijkomende bouwkundig onderhoud is in de raadsvergadering van 29 oktober 2012 een krediet beschikbaar gesteld van € 8.700. Dit krediet is volledig besteed.

Gemeentewerven buitendienst

Voor het onderhoud aan de gemeentewerven van de buitendienst hadden we jaarlijkse dotatie aan de voorziening van € 20.000 opgenomen. Het onderhoudsplan gaf aan dat we in 2012 voor € 34.496 aan onderhoud zouden uitgeven. We hebben echter € 14.447 betaald, dus € 20.049 minder.

In 2011 is er € 4.608 aan lasten begroot en € 5.724 betaald, dus € 1.116 meer. Eind 2012 was er dus een onderschrijding van het onderhoudsbudget van € 18.993.

Samenvatting

Op grond van de onderhoudsplannen moeten we in de begroting jaarlijks rekening houden met een dotatie aan de diverse onderhoudsvoorzieningen. Bij de vaststelling van de aan deze mutaties ten grondslag liggende notitie "reserves en voorzieningen 2010" is uitdrukkelijk opgenomen dat het onderhoud van de diverse gemeentelijke gebouwen voor de komende zestien jaar is gegarandeerd. We beseffen ons echter terdege dat we in de samenstelling van de begrotingen over 10 jaar rekening moeten houden met de stijging van de lasten van het onderhoud. We moeten er van uitgaan dat we in 2026 een extra ruimte in de reguliere begroting hebben om de stijging van de dotaties aan de onderhoudsvoorzieningen op te vangen.

We hebben de op basis van de onderhoudsplannen begrote lasten en de werkelijke lasten uit 2012 in een overzicht opgenomen. Daarbij hebben we de over- en onderschrijdingen eind 2011 vermeld. Resultaat is een saldo van de over- en onderschrijdingen eind 2012. Dit overzicht ziet er als volgt uit:

onderhoudsvoorziening	saldo eind 2011	begroot onder- houd 2012	gerealiseerd onderhoud	saldo eind 2012
brandweerkazernes	€ 3.014	€ 22.321	€ 1.750	€ 23.585
scholen basisonderwijs	€ 95.223	€ 71.225	€ 67.482	€ 98.966
bibliotheek	€ 17.494	€ 12.480	€ 1.333	€ 28.641
zwembaden	€ 10.309	€ 10.394	€ 27.272	€ 27.187
Koggenhal	€ 2.996	€ 101.183	€ 10.072	€ 88.115
gymnastieklokalen	€ 122.647	€ 29.846	€ 47.686	€ 104.807
monumenten	€ 7.325	€ 51.708	€ 39.498	€ 4.885
recreatievoorzieningen	€ 648	€ 653	€ 464	€ 837
verenigingsgebouwen ca.	€ 5.430	€ 7.773	€ 1.559	€ 11.644
peuterspeelzalen	€ 2.829	€ 2.886	€ 2.923	€ 2.792
begraafplaatsen	€ -	€ 3.568	€ 15.762	€ 12.194
gemeentehuizen	€ 15.785	€ 91.229	€ 63.323	€ 43.691
gemeentewerven	€ 1.116	€ 34.496	€ 14.447	€ 18.933
	<u>€ 241.324</u>	<u>€ 439.762</u>	<u>€ 293.571</u>	<u>€ 387.515</u>

In de loop van het jaar 2013 komen we nog met een notitie reserves en voorzieningen. Daarin gaan we specifiek in op de onderhoudsvoorzieningen. We kijken of de begrote en werkelijke lasten met elkaar in evenwicht zijn, of er structurele verschillen zijn in de begrote en de werkelijke kosten en in hoeverre dit van invloed is op de jaarlijkse dotatie aan de voorziening.

Bruggen

In 2012 is per saldo € 3.738 aan de voorziening onderhoud bruggen onttrokken, het saldo bestaat uit:

Jaarlijkse storting	€ 30.000
Onderhoud bruggen 2012	<u>€ 33.738</u>
Ten laste van de voorziening	€ 3.738

Het saldo van de voorziening bedraagt per 31 december 2012 € 47.362.

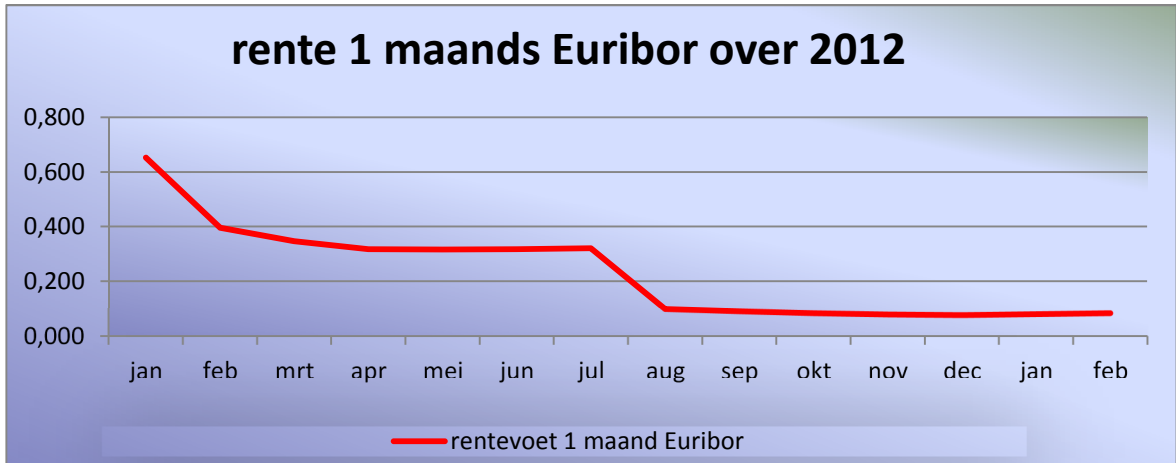
4.4 Financiering

Zowel de Wet Fido (financiering decentrale overheden) als het BBV (besluit begroting en verantwoording) schrijven deze paragraaf voor in de begroting en de rekening. In de paragraaf geven we informatie over het financieringsbeleid (treasury) en de daaraan verbonden risico's.

Externe ontwikkelingen

Bij het uitvoeren van het treasurybeleid zoals in 2011 vastgesteld speelt het verwachte verloop van de renteontwikkeling op de geld- en kapitaalmarkt een belangrijke rol. Met de ontwikkeling op de geldmarkt wordt bedoeld de rente op korte termijn (looptijd korter dan twee jaar). Met de ontwikkeling op de kapitaalmarkt is de renteontwikkeling op de lange termijn (looptijd langer dan twee jaar).

De korte rente had in 2012, zoals uit onderstaande grafiek blijkt, een grillig verloop.

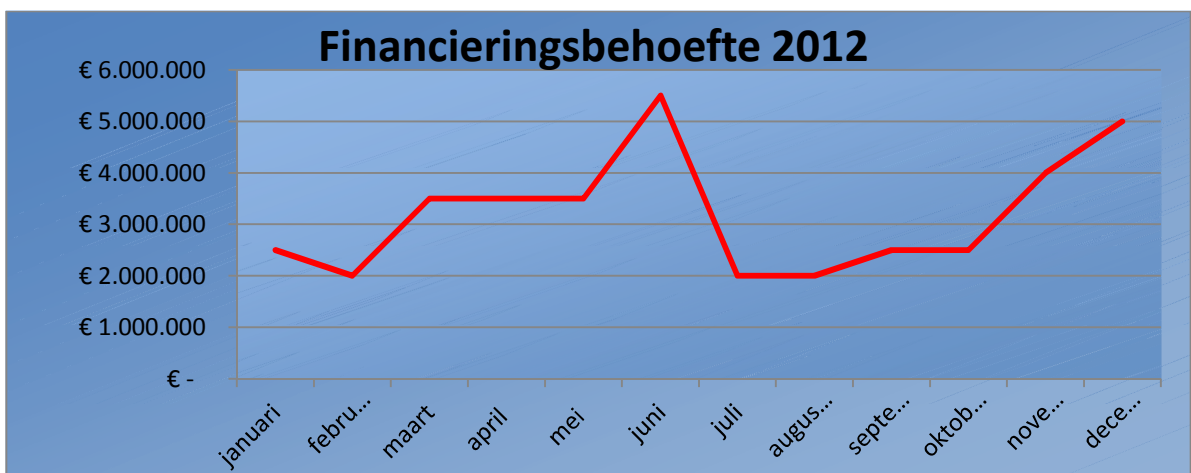

Inmiddels (maart 2013) is het tarief voor 1-maands Euribor iets gestegen en bedraagt ca. 0,120%. Of en in hoeverre het percentage wijzigt is onduidelijk. De ontwikkeling van het percentage is afhankelijk van de economische ontwikkelingen. De geluiden die nu doorklinken neigen naar een nieuwe recessie. Dit betekent een terughoudend consumentenvertrouwen en geen economische opleving. Op basis daarvan verwachten we dat het percentage ook in 2013 niet heel veel zal wijzigen.

De rente op de kapitaalmarkt is sterk gedaald en blijft wel redelijk stabiel. Het rentepercentage voor een langlopende geldlening over 25 jaar, met om de tien jaar een herziening van het rentepercentage, bedraagt ongeveer 2,5%. We verwachten dat ook deze rente niet veel verandering zal ondergaan, gezien de economische vooruitzichten.

Gemeentefinanciering

De ontwikkeling van de liquiditeit had het afgelopen jaar wederom een wisselend karakter. Het verloop van de externe financiering was als volgt:

Aan het begin van 2012 hadden we € 2,5 miljoen opgenomen. In december 2012 hadden we een korte financiering lopen van € 5 miljoen. Het gemiddelde bedrag was € 3,2 miljoen. Ondanks deze financiering bleven we wel onder de kasgeldlimiet en hoefde dus niet te consolideren: het omzetten van kortlopende leningen naar langlopende geldleningen.

Renteresultaat

De netto rentelast bedroeg in 2012 afgezet tegen de raming betekent dit een nadeel van € 144.000. Dit is met name het gevolg van het wegvallen van de rente op deposito's als gevolg van de toegenomen liquiditeitsbehoefte. Het totale overzicht ziet er als volgt uit:

	Begroting	Rekening	Saldo
rente deposito's	€ 143.818-	€ -	€ 143.818
rente langlopende geldleningen	€ 325.145	€ 308.083	€ 17.062-
rente kortlopende geldleningen	€ -	€ 17.327	€ 17.327
rente eigen financieringsmiddelen	€ 337.500	€ 337.500	€ -
	€ 518.827	€ 662.910	€ 144.083

Langlopende geldleningen

Het saldo van de langlopende geldleningen heeft, behoudens de reguliere aflossing, geen wijziging ondergaan. Er zijn geen nieuwe langlopende leningen opgenomen en/of vervroegd afgelost. Het saldo van de langlopende geldleningen op 31 december 2012 is € 9.246.766.

Beleggingen

Beleggingen in de vorm van aandelen heeft de gemeente niet, behoudens bij:

- de GKNH (Gasbedrijf Kop Noord-Holland) in Alkmaar met aandelen Liander (NUON)
- het Centraal Afvalverwerkingsbedrijf West-Friesland (CAW) met aandelen in de HVC
- de NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) in Den Haag

De NV Bank Nederlandse Gemeenten in Den Haag

Van deze instellingen werd in 2012 € 267.167 (2011: € 302.255) aan dividend ontvangen, namelijk:

➤ GKNH	€ 156.813
➤ CAW	€ 76.986
➤ BNG	€ <u>33.368</u>
	€ <u><u>267.167</u></u>

In het treasurystatuut is uitgesloten dat de gemeente zich begeeft op het pad van risicovolle beleggingen, zoals aandelen in private bedrijven en derivaten.

Koersrisicobeheer

De koersrisico's van de gemeente zijn zeer beperkt, omdat uitsluitend middelen worden uitgezet in vastrentende waarden, zoals deposito's. Vastrentende waarden garanderen dat op de einddatum de nominale waarde wordt uitgekeerd. Op deze einddatum is dus geen sprake van koersrisico's. Het uitzetten van overtollige middelen geschiedt conform het treasurystatuut waarbij uitsluitend uitzettingen plaatsvinden bij instellingen met een AAA-rating. Veelal betreft dit de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) te Den Haag. Met deze bank is een overeenkomst afgesloten.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is een bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van de vaste schuld bij aanvang van het jaar. Dit percentage belooft 20% van de vaste schuld van de gemeente. Het doel hiervan is dat gemeenten in enig jaar niet meer dan 20% van hun vaste schuld (looptijd langer dan één jaar) mogen converteren.

Deze zekerheid is ingebouwd in de Wet FIDO om te voorkomen dat de gemeente met te grote negatieve renteschommelingen geconfronteerd wordt en de nadelige gevolgen daarvan moet kunnen opvangen binnen de begroting. Het risico van nadelige rente-effecten doet zich in de bestaande leningenportefeuille niet voor.

Financieringspositie

Deze positie hangt af van de te verwachten uitgaven (normale lasten en investeringen) en de inkomsten. De lasten worden globaal gezien betaald uit de algemene uitkering uit het Gemeentefonds, de belastingen, heffingen, rijksbijdragen en retributies.

In de afgelopen jaren zijn een aantal grote investeringen gerealiseerd of nog in uitvoering, zoals het investeringen voor de brandweer, onderhoud van wegen, aanleg kunstgrasvelden, ontwikkeling centrum Ursem, etc. Dit zijn forse investeringen. Toch hoefde we in 2012 geen langlopende geldleningen aan te trekken.

Overigens verwachten we wel dat daar verandering in komt. De inkomsten nemen, o.a. door de bezuinigingen op de algemene uitkering, af. Dit betekent dat onze liquide middelen eveneens minder worden. We zullen in het jaar 2013 er niet aan ontkomen om langlopende geldleningen op te nemen. Het financieringstekort zal oplopen door de vele investeringen die nu lopen en die de gemeente in petto heeft. We noemen, naast de gebruikelijke kredieten voor wegenonderhoud en dergelijke, de investeringen in:

- Brede school Ursem
- bijdrage Westfrisiaweg
- aankoop en (ver)bouw brandweerkazerne
- verbouw Koggenhal en Koggenbad

De totale rentelasten daarvan kunnen aardig oplopen. In de kadernota 2014 komen we hierop terug.

Relatiebeheer

De NV Bank Nederlandse Gemeenten is de huisbankier van de gemeente. Deze band is versterkt door het aangaan van de overeenkomst voor het liquiditeitenbeheer. De overige financiële instellingen spelen in dit verband een secundaire rol. In deze situatie komt voorlopig geen wijziging.

Informatievoorziening

Gelet de omvang van de gemeente bestaat de informatie voor de treasuryfunctie hoofdzakelijk uit informatiestromen met de huisbankier. Informatie over de ontwikkeling van de financiële positie wordt verkregen door middel van de treasuryfunctie van de NV Bank Nederlandse Gemeenten. Op basis daarvan ontstaat er inzicht in de liquiditeit op korte termijn. Ook informeert het systeem over de rentetarieven van de geld- en kapitaalmarkt.

4.5 **Bedrijfsvoering**

Inleiding

Begrippen die bij de bedrijfsvoering een rol spelen zijn:

- rechtmatigheid: een gemeente handelt rechtmatig als zij handelt volgens de geldende wet- en regelgeving
- betrouwbaarheid: de gemeente heeft haar zaken voor elkaar, voert de (wettelijke) regels voorspelbaar uit en handhaaft deze regels
- transparantie: een transparante overheid biedt inzicht in de uitvoering van de programma's en de ondersteunende processen
- doelmatigheid: het met zo weinig mogelijk input voortbrengen van een bepaalde output of met een bepaalde input een kwalitatief en/of kwantitatief zo goed mogelijke output realiseren;
- doeltreffendheid: de effecten bereiken die beoogd waren

De ontwikkeling van de bedrijfsvoering

Wanneer er naar dit aspect gekeken wordt, dan zien we dit proces steeds zwaarder wordt en de verantwoording veel van de organisatie vraagt. Heel veel onderwerpen hebben een relatie met planning en control: kwaliteitshandvesten, benchmarking, administratieve organisatie, evaluatieonderzoeken, budgetbeheer, audits, lokale rekenkamer, de verordeningen ex art. 212, 213 en 213a Gemeentewet en de kaderstelling. Dit alles in het kader van "wat willen we", "wat gaan we daarvoor doen" en "wat mag het kosten?"

Om blijvend te werken aan een goede dienstverlening, hebben we geïnvesteerd in het project LINK (Lean Inspireert Natuurlijk Koggenland). Sinds de start van LINK in 2011 zijn diverse processen Lean gemaakt. In het programma "algemeen bestuur" (paragraaf 2.1) zijn we daar al nader op ingegaan.

Kortheidshalve verwijzen wij u daarnaar. In 2013 komen er nog meer processen aan bod, o.a. de planning & control cyclus.

Naast het optimaal inrichten van onze processen, sturen we resultaatgericht. We maken afspraken en stellen doelen. Door resultaatgerichte sturing en tussentijdse evaluatiemomenten houden we de focus op onze doelen en de resultaten die we willen bereiken.

Rechtmatigheid

In 2008 is een start gemaakt met de vastlegging van de rechtmatigheid op de diverse onderdelen. Dit is echter geen taak van de afdeling financiën alleen, maar is organisatiebreed. De vastlegging van het rechtmatig handelen maakt onderdeel uit van het dagelijkse werkzaamheden. Daardoor komt een zwaardere druk te liggen op het secundaire administratieve proces.

Kwaliteitscontrole

De rechtmatigheidscontrole is omvangrijker dan de gewone controle van de getrouwheid. Bij de rechtmatigheid draait het om de juistheid en volledigheid van transacties. Die kun je niet compenseren. De foutenkans en de effecten van fouten zijn dus veel groter. Daarom is het van belang de controle op de kwaliteit en de interne controle zichtbaar en traceerbaar in de processen op te nemen. Afwijkingen zie je eerder en/of kunnen worden voorkomen.

Bij de rechtmatigheid toetsen we aan de interne (eigen verordeningen en beleidsnota's, e.d.) en externe wet- en regelgeving (zowel vanuit het rijk en als vanuit Europa). Voorwaarde is wel dat er financiële aspecten aan zitten. In een normenkader verklaren we welke regels van toepassing zijn. Uit het normenkader moet de vanuit de toepassing zijnde wet- en regelgeving aangegeven worden welke specifiek relevant zijn voor een rechtmatige uitvoering en waarop expliciete toetsing moet plaatsvinden. De analyse van de specifieke voorwaarden is het toetsingskader.

De voorwaarden zijn globaal in zeven klassen in te delen:

- het recht
- de hoogte
- de duur
- de bevoegdheid
- de administratie
- de bewijsstukken
- de termijnen

De eerste drie bepalen in grote mate het financiële belang, de andere vier hebben meer betrekking op het proces. De rechtmatige uitvoering waarborgen we in eerste instantie door de opzet en inrichting van de administratieve organisatie (processtappen en functiescheiding). De controle in de uitvoering loopt in het uitvoeringsproces mee. Er bestaat bij de inrichting en uitvoering aandacht voor de controle op de voorwaarden. Wordt de uitvoering en de controle juist en tijdig gedaan dan kan en zal er in principe geen sprake van onrechtmatigheid kunnen zijn. Voor de accountant is het van belang dat de stappen in de uitvoering en van de controle vastgelegd zijn. Daarop toetst de accountant.

Verbijzonderde interne controle

Naast deze kwaliteitscontrole kan er nog sprake zijn van een verbijzonderde interne controle. Deze procesonafhankelijke controle vindt achteraf plaats. Hier kijken we dus achteraf of voldaan is aan het toetsingskader. Is er sprake van volledigheid, is de juiste wet- en regelgeving toegepast, voldoet één en ander aan de voorwaarden, etc. Ook van deze controle volgt een volledige verslaglegging, die voor de accountant ter inzage ligt.

Het is eenvoudiger de gewone kwaliteitscontrole toe te passen. Deze controle gebeurt tijdens de behandeling van een aanvraag, verzoek, e.d. De verbijzonderde controle vindt achteraf plaats, gebeurt door een onafhankelijke (zoals een andere afdeling) en neemt meer tijd in beslag. Het is daarom van belang dat de processtappen goed beschreven zijn en dat tijdens deze processen de controle adequaat wordt gevoerd en vastgelegd. Is dat het geval, dan zal er eigenlijk geen verbijzonderde controle plaats vinden. Echter, er kan altijd nog worden besloten voor een bepaald proces een dergelijke controle toe te passen.

Controleplan rechtmatigheid 2012

In de vergadering van burgemeester en wethouders van 6 juni 2012 is het controleplan voor 2012 vastgesteld. Dit is een bevoegdheid van het college. In het plan is beschreven op welke manier we rechtmatigheid aanpakken in onze gemeente. We gingen in op de wijze waarop de interne controle gestalte krijgt en wordt het risicoprofiel van de gemeente geschetst. Tenslotte volgt er een uitwerking van de interne controle in werkplannen. Welke stappen moeten er worden ondernomen, is rekening gehouden met wet- en regelgeving, zijn deze uitgevoerd, e.d. Op deze wijze is het voor de accountant eenvoudiger te beoordelen of de wet- en regelgeving wordt nageleefd en of we dus rechtmatig bezig zijn.

In het controleplan rechtmatigheid 2012 hebben we veertien processen opgenomen die in aanmerking komen voor de (verbijzonderde) interne controle. Deze zijn:

- de gemeentelijke belastingen (aanslagen, kwijtschelding)
- uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)
- salarissen e.d. van personeel
- algemene uitkering uit het Gemeentefonds
- subsidies en inkomensoverdrachten (o.a. gemeenschappelijke regelingen)
- uitkeringen sociale zaken (WWB, loaz, loaw, en BBZ)
- leges omgevingsvergunningen
- huuropbrengsten woningbedrijf
- kredieten op investeringen
- betalingsverkeer
- treasury w.o. kort krediet en langlopende (geld)leningen
- inkoop en aanbesteding
- grondexploitaties, w.o. aankoop en verkoop van grond
- ontvangen subsidies en bijdragen (o.a. voor verantwoording Sisa)

We controleren niet ieder jaar alle deze processen. Dat is te omvangrijk en zou veel te veel tijd in beslag nemen. Deze processen rouleren. In 2012 hebben we de volgende processen aan een (verbijzonderde) interne controle onderworpen:

- leerlingenvervoer
- kas- en daggeldleningen
- sporthal
- inkoop- en aanbestedingen
- begraafplaatsadministratie
- BTW-administratie

Uit de gehouden controles trekken we de conclusie dat er geen onrechtmatigheden zijn waargenomen. Wel adviseren we met ingang van het volgende jaar:

- de verbijzonderde controle beter over het jaar te spreiden
- de mogelijkheden van softwarepakketten voor de subsidieverlening en begraafplaatsenadministratie beter te benutten
- na de controle de bevindingen vast te leggen in een controlerapport voor de accountant

Document managementsysteem (DMS) en papierloos werken

Het Document Management Systeem (DMS) is ingevoerd en operationeel. De digitale besluitvorming (via het college en raad) is in gebruik genomen. Er is gebleken dat het grote inspanningen van de medewerkers vergt om de nieuwe systematiek goed onder de knie te krijgen. Na de invoering van de digitale besluitvorming is het DMS gekoppeld aan de website. Na het handmatig aanmaken van vergaderingen kunnen met behulp van deze koppeling documenten ten behoeve van commissie- en raadsvergaderingen automatisch op de website geplaatst worden en is het digitaal vergaderen mogelijk.

Voor het college van burgemeester en wethouders, de (commissie)griffiers en de commissie- en raadsleden zijn iPads aangeschaft om digitaal te kunnen vergaderen. Daarnaast is het gemeentehuis voorzien van een dekkend WiFi-netwerk, zodat overal in het gemeentehuis met behulp van de iPads gewerkt kan worden.

De website is voor het digitaal vergaderen uitgebreid. Alle documenten van een commissie- of raadsvergadering kunnen geraadpleegd worden. Het is nu mogelijk om tijdens het terugkijken van een vergadering op internet, direct de betreffende stukken te raadplegen. Voor het digitaal vergaderen is er ook een App aangeschaft. Met deze App is het mogelijk om de documenten van een vergadering te lezen, markeringen of aantekeningen te maken en deze te gebruiken tijdens een vergadering.

Het budget voor bovengenoemde projecten is met ca. € 15.000 overschreden. De ramingen voor de investeringen zijn te laag geweest. De overschrijving is ontstaan doordat individuele onderdelen in werkelijkheid hoger zijn uitgevallen dan begroot.

Het WiFi-netwerk is € 6.000 boven budget uitgekomen en heeft te maken met het type toegangspunten die zijn aangeschaft. Met de aangeschafte toegangspunten hebben we betere en

snellere verbindingen dan het type welke in eerste instantie was begroot. Daarnaast kunnen we met dit type systeemwijzigingen zelf beheren. Op langere termijn hebben we minder kosten.

De kosten voor de aanschaf van de App met koppeling tussen de website en het DMS en de aanschaf van de iPads zijn in één post geraamd. De raming voor deze investering is te laag geweest. De hogere kosten zijn ontstaan door de koppeling tussen de website en het DMS. Daarnaast is een groter aantal iPads aangeschaft dan voorzien, zoals voor de commissiegriffiers en testexemplaren voor team I&A en team DIV. De hogere kosten zijn ook ontstaan doordat de iPads zijn uitgerust met een 4G module zodat het mogelijk is om de iPad via een SIM-kaart met het internet te verbinden.

Tijdens de behandeling van het I&A plan 2013 in de commissie Middelen hebben we aangegeven in deze programmarekening met een actueel financieel overzicht te komen. Dit overzicht ziet er als volgt uit:

	Budget	Werkelijk	Opmerkingen
Applicaties en ondersteuning			
Modernisering Website	€ 7.000	€ 3.000	Er komen nog kosten in 2013
DMS / papierloos werken	€ 50.000	€ 66.000	Overschrijding door hoger uitgevallen aankoopkosten
Zaakafhandeling en KCC	€ 10.000		Als het DMS project klaar is, zal er gestart worden
Koppelingen	€ 28.000	€ 9.000	BAG-WOZ koppelvlak wordt later gerealiseerd
Basisregistratie BGT	€ 40.000		Er komen nog kosten in 2013
Modernisering GBA / landelijke voorz.	€ 12.000		Verwachte uitvoering in 2014
Projectondersteuning	€ 20.000	€ 18.500	
	€ 167.000	€ 96.500	
Gebouw- en inventarisbeheer	€ 10.000		Voor onbepaalde tijd uitgesteld i.v.m. aanpassing organisatie
Aanpassingen betalingsverkeer	€ 12.000		Er komen nog kosten in 2013
WOZ controle	€ 3.000		
Kassasysteem	€ 8.000	€ 4.000	
Opleidingen	€ 10.000	€ 1.500	
	€ 43.000	€ 5.500	
Systeem			
Migraties SAP	€ 30.000	€ 19.000	Restant komt begin 2013
Invoering IPv6	€ 5.000		Voorlopig geen kosten verwacht
Schijvenkabinet	€ 30.000	€ 16.000	Er komen nog kosten in 2013
Noodstroomvoorziening	€ 15.000		Doorgeschoven naar 2014
Werkstations	€ 5.000	€ 10.000	Overschrijding door verlenging garantie pc's
	€ 85.000	€ 45.000	
Totaal	€ 295.000	€ 147.000	

Bedragen zijn afgerond, stand 31-12-2012

Informatievoorziening

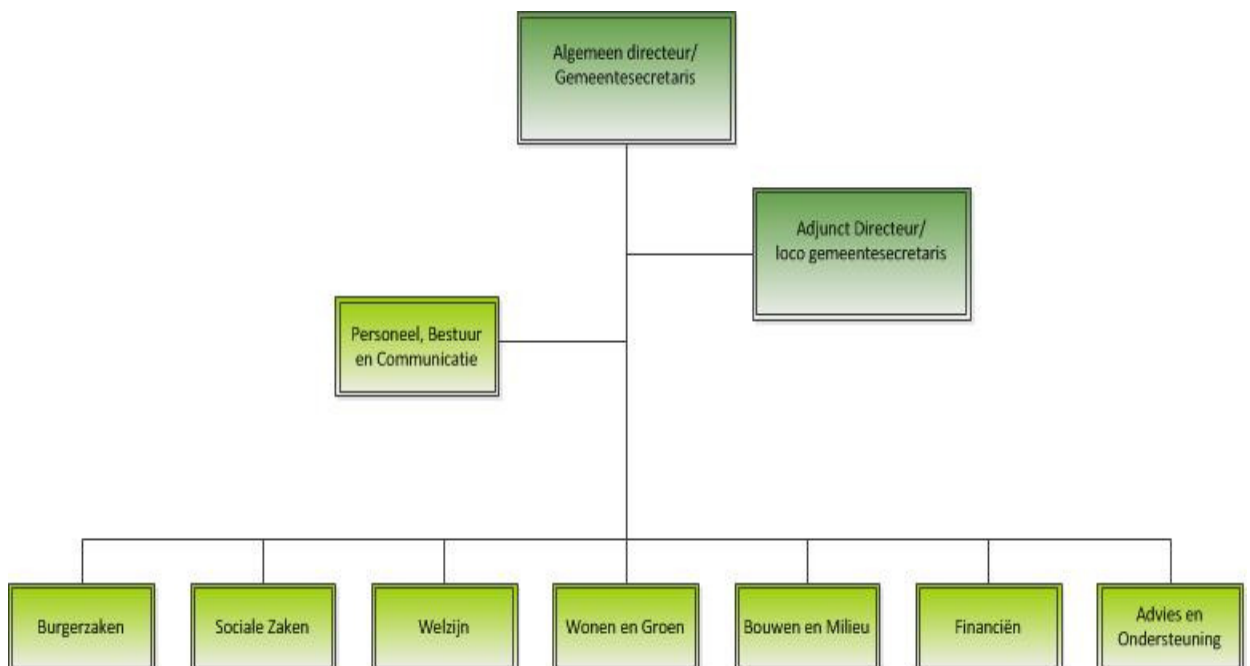
Voor de komende jaren staan belangrijke ontwikkelingen op de rol. Er zal fors geïnvesteerd moeten worden in de ICT. Voor de gemeente Koggenland zal dit ook een steeds groter beslag leggen op de financiële middelen. Hierbij gaat het o.a. om de volgende onderwerpen:

- geo-informatie, basisregistratie personen en gebouwen
- het invoeren van een stelsel van authentieke registraties
- de public key infrastructuur (digitale duurzaamheid en betere beveiliging)
- de Wet registratie publiekrechtelijke beperkingen
- toename van de elektronische afhandeling van overheidsdiensten
- overgang naar een nieuwe windows-omgeving

Deze opsomming is nog een beperkt overzicht van wat er allemaal op de gemeente afkomt. Dit leidt niet tot vermindering van de formatie, maar eerder tot vergroting daarvan, zowel in kwantitatieve als in kwalitatieve zin. Vervanging van software en hardware blijft uiteraard ook doorgaan. Voor wat betreft de software zien we door het kleiner worden van de markt, zowel vanuit de aanbod- als de vraagkant, steeds hogere kosten ontstaan. Vooral het onderhoud blijft maar steeds in prijs stijgen. Grotere en sterkere communicatielijnen kosten ook steeds meer geld.

Organisatiewijziging

Vanaf 1 oktober 2012 is de organisatiestructuur gewijzigd. Er is een managementlaag uit de structuur gehaald. Deze bezuiniging van ca. € 190.000 zal dan ook volgend jaar volledig zichtbaar zijn in de cijfers. De nieuwe organisatiestructuur ziet er als volgt uit:

De leidinggevenden nemen deel aan een Management Development traject dat onderdeel is van het organisatieontwikkelingstraject. In maart 2013 is dit traject van start gaan. Budgettair is hier in 2012 rekening mee gehouden, maar de uitvoering vindt in 2013 plaats. Wij vragen u om € 25.000 van het rekeningsaldo te bestemmen voor het MD-traject in 2013.

Door de organisatieontwikkeling hebben de leidinggevenden een andere rol gekregen en ligt de verantwoordelijkheid zo laag mogelijk in de organisatie. De vermindering van de formatie in combinatie met de organisatiewijziging zorgt voor een verhoging van de werkdruk. De aanpassing van de organisatiestructuur zal in het najaar van 2013 geëvalueerd worden. Indien noodzakelijk komen we bij u terug.

Projecten

Lean / LINK

Om blijvend te werken aan een goede dienstverlening investeren we in het project LINK (Lean Inspireert Natuurlijk Koggenland). Om dit mogelijk te maken, is bij de start van dit project een krediet beschikbaar gesteld. LINK is in 2011 van start gegaan. In het programma "Algemeen bestuur" zijn we al nader op LINK ingegaan.

't Koggenlandse werken

In het vierde kwartaal van 2012 is gestart met het project "het nieuwe werken". Er is een onderzoek gedaan naar de Koggenlandse manier van het nieuwe werken. Dit zal het komende jaar verder vorm krijgen.

Uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (Wopt)

De organisaties in de publieke sector financieren we in Nederland met overheidsgeld. Deze organisaties zijn verplicht om de topinkomens openbaar te maken. Dit is voorgeschreven in de Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens, de Wopt. De organisaties voor wie deze verplichting geldt zijn:

- publieke instellingen: rijk, provincies, gemeente en waterschappen
- semipublieke instellingen: ziekenhuizen, scholen, publieke omroepen, woningcorporaties

De topinkomens in de (semi)publieke sector wordt vergeleken met het gemiddeld belastbaar jaarloon van de ministers. Voor het jaar 2012 is deze norm vastgesteld op € 194.000. Ligt het inkomen hoger dan deze norm, dan moet dit in het jaarverslag worden opgenomen en gemeld aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken & Koninkrijksrelaties. Het ministerie maakt een totaaloverzicht van de gemelde topinkomens. Het overzicht biedt het ministerie jaarlijks aan de Tweede Kamer aan.

In onze gemeente hebben we in 2012 geen jaarlonen die boven de norm van € 194.000 uitkomen.

Doelmatigheid en doeltreffendheid

In de raadsvergadering van 10 april 2012 is de verordening ex artikel 213a van de Gemeentewet vastgesteld. De verordening gaat in op de onderzoeken naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het door het college van burgemeester en wethouders gevoerde bestuur. In de verordening is vastgelegd dat de onderzoeken worden uitgevoerd door de rekenkamer(functie) van de gemeente. Ook is vastgelegd dat in de paragraaf "bedrijfsvoering" beknopt wordt ingegaan op de onderzoeken en de resultaten daarvan.

Inkoop- en aanbestedingsbeleid

In de vergadering van de raad van 20 april 2012 is het rapport "Balans aanbrengen" behandeld. Dit is het rapport naar aanleiding van het onderzoek naar het inkoop- en aanbestedingsbeleid in de gemeente. De conclusies van het rapport nemen we mee in de nieuwe notitie over het inkoop- en aanbestedingsbeleid. Deze notitie verschijnt in 2013.

Distriport

In 2012 heeft de raad de rekenkamer(functie) gevraagd een onderzoek in te stellen naar de rechtmatigheid van het proces van de besluitvorming rond het bestemmingsplan "Distriport". Dit onderzoek loopt en rond men medio 2013 af.

Grondbeleid

De rekenkamer(functie) wilde in 2012 een onderzoek starten rond het grondbeleid in de gemeente. Dit onderzoek is opgeschort door het verzoek van de raad een onderzoek in te stellen naar de besluitvorming rond "Distriport", zoals hiervoor is opgenomen.

4.6 **Verbonden partijen**

Algemeen

Op grond van het bepaalde in artikel 9, lid 2f, van het BBV zijn we verplicht deze paragraaf in de begroting en rekening op te nemen. Ook is aangegeven, dat deze paragraaf minimaal het volgende moet bevatten:

- een visie op de verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die in de begroting zijn opgenomen
- de beleidsvoornemens over de verbonden partijen

Een verbonden partij is een rechtspersoon, die een bestuurlijk of een financieel belang met de gemeente heeft. Daarbij moet wel een publiek belang gediend zijn. Degene, die namens de gemeente in het bestuur deelneemt, moet zich gevraagd en ongevraagd naar de gemeente(raad) verantwoorden.

De gemeente Koggenland heeft bestuurlijke en financiële belangen in een aantal verbonden partijen, zoals gemeenschappelijke regelingen. Deze verbonden partijen voeren het beleid voor de

gemeente uit. Uiteraard blijft de gemeente Koggenland beleidsmatige en financiële verantwoordelijkheden houden van de partijen.

Regelingen

SOW in liquidatie

In 2004 zijn een aantal onder het SOW ressorterende regelingen, zoals het RSW, RBW en GGD, zelfstandig gegaan of in andere organisaties opgenomen. De leidde tot de opheffing van het SOW. In 2005 betaalde we een bijdrage aan de regeling in liquidatie.

In 2012 betaalden we geen bijdrage. De reservepositie was van zodanige grootte dan een bijdrage in 2012 niet nodig was.

Bestuurlijke samenwerking Hoorn

De gemeente Hoorn voert voor een aantal regelingen (secretariële) werkzaamheden uit. Deze werkzaamheden zijn voor de urgentiecommissie, klachtencommissie woningtoewijzing en algemene regiozaken. Daarvoor vragen zij een bijdrage aan de deelnemende gemeenten. Deze bijdrage in de kosten is in 2012 begroot op € 58.100 (€ 2,61 per inwoner). In de najaarsrapportage 2012 is deze bijdrage verlaagd met € 12.000 naar € 46.100.

In 2012 is er totaal € 52.492 betaald. Daarvoor is € 44.364 voor de regionale zaken € 3.347 voor als bijdrage aan de kwaliteitskring en € 3.352 voor de ombudscommissie. Verder is er € 11.669 betaald over het vierde kwartaal 2011. Tenslotte is er een nota ontvangen voor de kosten van voorbereiding van de instelling van een RUD (regionale uitvoeringsdienst) van € 5.380.

Er is ook een afrekening gemaakt over het jaar 2011. Dit resulteerde in een terugbetaling van een bedrag van € 15.620.

Recreatieschap West-Friesland (RSW)

De gemeente neemt deel in het Recreatieschap West-Friesland. Het recreatieschap behartigt voor de West-Friese gemeenten de belangen van de openluchtrecreatie en het landschap. Het RSW zet zich in voor een rijkere, gevarieerdere natuur met meer recreatiemogelijkheden. Het RSW ontwikkelt hiervoor recreatief beleid en voert dit uit. Naast een aantal overnachtinggelegenheden beheert het RSW tien recreatieterreinen in West-Friesland.

Het logo van het RSW

Deze regeling wordt uitgevoerd door de gemeente Stede Broec. De bijdrage voor het jaar 2012 is gebaseerd op een bedrag van € 5,20 per inwoner en bedraagt € 115.600. De werkelijke bijdrage over het jaar 2012 is € 114.826, € 774 (0,7%) minder dan begroot.

Veiligheidsregio

Een veiligheidsregio is een gebied waarbinnen gemeenten en hulpverleningsdiensten samenwerken op het gebied van rampen- en incidentbestrijding. De samenwerking moet zorgen voor verkleining van de risico's op crises, een betere voorbereiding op incidenten en een vlotte en adequate aansturing van de hulpverlening bij een ramp. De inspanningen worden gecoördineerd vanuit een centrale organisatie.

In het jaar 2012 is de bijdrage aan de Veiligheidsregio begroot op € 265.000 (€ 11,79 per inwoner). De werkelijk betaalde bijdrage is € 242.667. De begrote bijdrage is met € 22.333 onderschreden. Dit is 8,4% van het begrote bedrag.

Op/Maat

Dit is een gemeenschappelijke regeling op grond van de wet Sociale Werkvoorziening. Door een efficiënte bedrijfsvoering heeft deze regeling overschotten en een eigen reserve kunnen creëren. Sinds jaren is geen financiële bijdrage aan dit samenwerkingsverband verleend. Ook in 2012 betaalde de gemeente geen bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling, los van het doorbetalen van de WSW budgetten.

Op Maat

Het rijk betaalt voor de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) een bijdrage aan de gemeente. We hadden in de begroting zowel voor de lasten als baten € 925.000 geraamd. In 2012 heeft de gemeente € 985.549 van het rijk ontvangen.

Aan Op/Maat hebben we in 2012 € 985.549 betaald. Verder is er € 1.651 betaald aan het Werkvoorzieningsschap Noord-Kennemerland. Bij dit schap zijn drie inwoners uit onze gemeente geplaatst.

Archiefdienst West-Friese gemeenten

Deze regeling heeft de zorg op zich genomen van de bewaring en het beheer van archiefbescheiden van de deelnemende gemeenten en het bevorderen van lokale en regionale geschiedbeoefening. Hoorn is daarbij de centrumgemeente.

Het logo van het Westfries archief

De bijdrage in 2012 is vastgesteld op € 6,49 per inwoner. De bijdrage aan de Archiefdienst voor het jaar 2012 is primair begroot op € 144.275. De werkelijke uitgaven bedragen € 144.649. Hier is dus sprake van een overschrijding van € 374 (0,3%).

Samenwerking HALT-bureau West-Friesland

Deze regeling is aangegaan om de gegroeide samenwerking op het gebied van alternatieve straffen vorm te geven. De gemeente Hoorn is daarbij centrumgemeente. In 2012 is uitgegaan van een bijdrage van € 8.750. Aan de gemeente Hoorn hebben we € 9.054 betaald. Er is een overschrijding van € 304 (3,5%).

Regionale Ambulancedienst

Doel van de ambulancedienst is het voorzien in een ambulancehulpverlening voor de bevolking in het samenwerkingsgebied (Kop van Noord-Holland) door het instellen en in stand houden van een ambulancedienst.

In de begroting is voor de regionale ambulancedienst een bedrag aan uitgaven opgenomen van € 17.500. Deze bijdrage is berekend naar € 0,79 per inwoner. De werkelijke uitgaven bedragen zijn € 56 lager en komen uit op € 17.444.

GGD Noord-Hollands Noorden

De Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van alle inwoners in Noord-Holland Noord door:

- bewaking door gezondheidsrisico's, onveiligheid te signaleren en de inzichten hierover actief te verspreiden
- bescherming tegen natuurlijke of opzettelijke bedreigingen van de volksgezondheid met preventie, bestrijding en voorlichting
- bevordering individueel en collectief gezond gedrag en preventief beleid van gemeenten en andere spelers in de gezondheidszorg

De bijdrage aan de GGD voor de algemene gezondheidszorg is begroot op € 374.600 (€ 16,83 per inwoner). De werkelijke bijdrage over het jaar 2012 komt uit op € 371.640.

Daarnaast is er € 14.799 uitgegeven in het kader van het beleid rond alcohol en jeugd. Aan de gemeente Hoorn is € 11.041 betaald in het kader van het project "Jeugd en alcohol" en € 3.403 betaald voor het project "West-Frisse Jeugd".

Programmabureau Integrale Veiligheid

Het Programmabureau Integrale Veiligheid Noord-Holland Noord heeft als doel om de samenwerking tussen de gemeente in de regio Noord-Holland op het gebied van de veiligheid te ondersteunen en te stimuleren. Behalve gemeenten zijn er ook talloze organisaties, instellingen en individuen die zich op gemeentelijk, regionaal en interregionaal niveau inzetten voor een veiliger samenleving.

De bijdrage was begroot op € 6.225 (€ 0,28 per inwoner). De werkelijke bijdrage komt uit op € 6.345. De overschrijding bedraagt € 120 (1,9%).

Advies- en steunpunt huiselijk geweld

We hebben in 2012 een bijdrage betaald voor de uitvoering van de Wet Tijdelijk Huisverbod. Deze bijdrage was € 5.162. In de begroting 2012 hadden we een raming opgenomen van € 3.300. Er is dus een overschrijding van € 1.862 (56%).

Resumé

In het onderstaande overzicht zijn de beschikbare budgetten en de werkelijke lasten samengebracht. Het overzicht ziet er als volgt uit:

overzicht bijdrage gemeenschappelijke regelingen

	begroting		rekening		saldo	%	
SOW in liquidatie	€	-	€	-	€	-	
Bestuurlijke samenwerking Hoorn	€	46.100	€	52.492	€	6.392	13,9%
Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	€	265.000	€	242.667	€	22.333-	-8,4%
HALT-bureau West-Friesland	€	8.750	€	9.054	€	304	3,5%
Op Maat / sociale werkvoorziening	€	985.549	€	987.201	€	1.652	0,2%
Prog.bureau integrale veiligheid	€	6.225	€	6.345	€	120	1,9%
Advies- & steunpunt huiselijk geweld	€	3.300	€	5.162	€	1.862	56,4%
Recreatieschap West-Friesland	€	115.600	€	114.826	€	774-	-0,7%
Regionale ambulancedienst	€	17.500	€	17.444	€	56-	-0,3%
GGD : algemene bijdrage	€	374.600	€	371.640	€	2.960-	-0,8%
Archiefdienst West-Friese gemeenten	€	144.275	€	144.649	€	374	0,3%
	€	1.966.899	€	1.951.480	€	15.419-	-0,8%

Conclusie

De bijdragen aan de regionale instellingen zijn in 2012 € 15.419 lager uitgevallen dan we in de begroting hadden opgenomen. Dit betekent echter niet dat we dit voordeel ook hebben. De bijdrage van het rijk voor de kosten van de Wet Sociale Werkvoorziening was € 1.652 lager dan de lasten. De werkelijke onderschijding is dus iets minder.

4.7 Grondbeleid**Inleiding**

Het grondbeleid van de gemeente heeft een relatie met alle programma's in de begroting. Het beleid heeft invloed op verkeer en vervoer, onderwijs en educatie, cultuur, sport en recreatie, openbare orde en veiligheid, etc. Het grondbeleid heeft een grote invloed op de dekkingsmiddelen. Eventuele baten, maar ook de financiële risico's zijn van groot belang voor de financiële positie van de gemeente.

Grondbeleid

De uitvoering van het grondbeleid geschiedt op diverse manieren:

- op basis van samenwerkingsovereenkomsten met projectontwikkelaars. Dit gebeurt bij de woningbouw in Polderweijde
- de gemeente is zelf ontwikkelaar en (deels) uitvoerder. Dit gebeurt bij de realisatie van "Hofland" en "Lijsbeth Tijs"
- op basis van een publiek-/privaatrechtelijke samenwerking (PPS). Hierin neemt de gemeente actief deel aan de ontwikkeling van een exploitatie samen met projectontwikkelaars e.d. Dit gebeurt bij de ontwikkeling van "De Burghtlanden" en Buitenplaats De Burgh.

Uitvoering op basis van samenwerkingsovereenkomsten heeft als voordeel dat het financiële risico voor de gemeente (zeer) beperkt is. De (vaste) inkomsten uit de samenwerkingsovereenkomst

kunnen echter beduidend minder zijn dan de winst die gemaakt kan worden bij het in eigen beheer ontwikkelen en uitvoeren van de exploitatie. Niet alleen het (uitsluiten van) risico voor de gemeente is een overweging. Ook dient de gemeente over de expertise, de tijd en de mankracht te hebben om zelf de ontwikkeling en uitvoering te doen.

Actief grondbeleid

Bij actief grondbeleid koopt de gemeente gronden aan, maakt deze bouw- en woonrijp en verkoopt de bouwrijpe gronden aan derden. Kenmerkend is dat de gemeente de ontwikkeling en verkoop van bouwrijpe gronden voor eigen rekening en risico uitvoert. Er is sprake van een gemeentelijke grondexploitatie. In het verleden heeft de gemeente steeds op deze wijze haar plannen ontwikkeld. Actief grondbeleid betekent ook dat er forse investeringen moeten worden gemaakt door de verwerving van (agrarisch) land op die momenten dat er nog geen sprake is van enige ontwikkeling. Dit brengt uiteraard ook risico's met zich mee. Dit geldt o.a. voor Hofland.

Facilitair grondbeleid

Bij facilitair grondbeleid is de grondexploitatie in handen van marktpartijen. De gemeente probeert haar belangen veilig te stellen in overeenkomsten met marktpartijen. In de zuiverste vorm geldt dit voor "Polderweijde". De gemeente loopt daarin geen grote risico's. Wel zijn de inkomsten lager dan we aanvankelijk hadden ingeschat doordat er minder en een andere categorie woningen worden gerealiseerd.

In de praktijk doen zich vormen voor waarbij kenmerken van actief en facilitair grondbeleid in een vorm van samenwerking tussen marktpartijen en de gemeente worden overeengekomen (PPS of Publiek-Private Samenwerking). Onder andere het plangebied "Burghtlanden" wordt op basis van publiek-private samenwerking gerealiseerd. Voor de kwaliteit van de woningbouw zijn in dit laatste plan afspraken gemaakt met de partners, die zijn neergelegd in een beeldkwaliteitplan. Ook de Buitenplaats valt onder deze categorie.

Gemeentelijke exploitaties

Burghtlanden deel I

De werkzaamheden aan deze exploitatie zijn gereed. De exploitatie sluiten we in 2013.

Omschrijving	t/m 2011	2012	t/m 2012	Saldo nog uitvoeren	Verwacht resultaat
Lasten	€ 4.012.181	€ 24.312	€ 4.036.493	€ -	
Baten	€ 774.763	€ 24.684	€ 799.447	€ -	
	€ 3.237.418	€ 372-	€ 3.237.046	€ -	
Verkopen	€ 3.402.650	€ -	€ 3.402.650	€ -	
Boekwaarde	€ 165.232-	€ 372-	€ 165.604-	€ -	€ 165.604 voordelig

Burghtlanden deel II

Het woonrijp maken van fase 2 is eind 2012 nagenoeg afgerond en er zijn nog slechts 2 woningen te koop. De exploitatie wordt in 2013 afgesloten.

Omschrijving	t/m 2011	2012	t/m 2012	Saldo nog uitvoeren	Verwacht resultaat
Lasten	€ 1.442.076	€ 263.916	€ 1.705.992	€ 243.606	
Baten	€ 1.419.176	€ 187.023	€ 1.606.199	€ 297.833	
	€ 22.900	€ 76.893	€ 99.793	€ 54.227-	
Verkopen	€ -	€ 4.202	€ 4.202	€ -	
Boekwaarde	€ 22.900	€ 72.691	€ 95.591	€ 54.227-	€ 41.364 nadelig

Ursem – Oost III

Er is archeologisch onderzoek gedaan en een stedenbouwkundige schets opgesteld ter voorbereiding op het plan De Tuinen. Er moet nog een ontsluitingsweg worden aangelegd. Er zijn momenteel nog twee kavels te koop.

Omschrijving	t/m 2011	2012	t/m 2012	Saldo nog uitvoeren	Verwacht resultaat
Lasten	€ 490.119	€ 17.156	€ 507.275	€ 722.526	
Baten	€ 46.659	€ 30.249	€ 76.908	€ 61.618	
	€ 443.460	€ 13.093-	€ 430.367	€ 660.908	
Verkopen	€ 1.653.430	€ -	€ 1.653.430	€ 325.000	
Boekwaarde	€ 1.209.970-	€ 13.093-	€ 1.223.063-	€ 335.908	€ 887.155 voordelig

Zuidermeer

Dit jaar zijn vier fraaie, levensloopbestendige huurwoningen gerealiseerd. Nu resteert nog ruimte voor drie vrije kavels. De planologische procedure om deze kavels in de verkoop te brengen is opgestart, maar ook hier duurt het erg lang voordat medewerking van de provincie kan worden gekregen.

Omschrijving	t/m 2011	2012	t/m 2012	Saldo nog uitvoeren	Verwacht resultaat
Lasten	€ 1.266.998	€ 64.531	€ 1.331.529	€ 2.407	
Baten	€ 98.857	€ 9.583	€ 108.440	€ -	
	€ 1.168.141	€ 54.948	€ 1.223.089	€ 2.407	
Verkopen	€ 1.411.401	€ -	€ 1.411.401	€ 156.500	
Boekwaarde	€ 243.260-	€ 54.948	€ 188.312-	€ 154.093-	€ 342.405 voordelig

Hofland II

Van de circa 18 woonkavels zijn er 7 verkocht en de verdere verkoop verloopt moeizaam. Voor de bedrijfskavels is in het geheel nog geen interesse. Desalniettemin is het saldo van de exploitatie

positief. In 2012 is de voorbereiding opgestart voor een eerste deel woonrijp maken en aanleg van een trottoir, uit te voeren in 2013.

Omschrijving	t/m 2011	2012	t/m 2012	Saldo nog uitvoeren	Verwacht resultaat
Lasten	€ 1.466.662	€ 30.468	€ 1.497.130	€ 1.844.512	
Baten	€ 1.197	€ 17.852	€ 19.049	€ 218.942	
	€ 1.465.465	€ 12.616	€ 1.478.081	€ 1.625.570	
Verkopen	€ 2.179.554	€ 250	€ 2.179.804	€ 3.079.555	
Boekwaarde	€ 714.089-	€ 12.366	€ 701.723-	€ 1.453.985-	€ 2.155.708 voordelig

Polderweijde

Aan dit bouwplan wordt druk gewerkt. Fase 3 is afgerond, met uitzondering van 2 appartementengebouwen waarvan de bouw is uitgesteld. Fase 4b wordt nog niet in ontwikkeling genomen omdat het stedenbouwkundig plan nog aan de plannen voor de Westfrisiaweg moet worden aangepast. Fase 4a en 5 zijn in aanbouw, met name in uitvoering door De Woonschakel die er sociale huur- en zorgwoningen realiseert.

Voor fase 6 (22 woningen) verloopt de verkoop van 7 vrije kavels uiterst moeizaam en is de vergunningprocedure voor de projectmatige woningen in gang gezet. Dit na een intensief proces van "community planning", waarbij buurtbewoners én potentiële gegadigden inbreng op de plannen mochten hebben. In december 2012 is de verkoop van de projectmatige woningen gestart.

Lijsbeth Tijs

De verkoop van fase 1 is zeer voorspoedig verlopen en het woonrijp maken van deze fase is eind 2012 in gang gezet. De tussenfase 1a (10 woningen) is in verkoop gebracht en 4 woningen zijn verkocht. Daarnaast is gestart met nog eens 2 woningen voor het gemeentelijk woningbedrijf. De verkoop van vrije kavels verloopt moeizaam (nog 7 te koop).

Omschrijving	t/m 2011	2012	t/m 2012	Saldo nog uitvoeren	Verwacht resultaat
Lasten	€ 1.387.215	€ 232.059	€ 1.619.274	€ 2.133.046	
Baten	€ 17.261	€ -	€ 17.261	€ -	
	€ 1.369.954	€ 232.059	€ 1.602.013	€ 2.133.046	
Verkopen	€ 1.447.732	€ 315.620	€ 1.763.352	€ 5.181.017	
Boekwaarde	€ 77.778-	€ 83.561-	€ 161.339-	€ 3.047.971-	€ 3.209.310 voordelig

Buitenplaats

Nadat ruim 2 jaar (!) geleden al ontheffing voor dit plan bij de provincie is aangevraagd - en na veel ambtelijke en bestuurlijke inspanning -, heeft de provincie in december 2012 eindelijk schriftelijk goedkeuring gegeven, mits het plan nog aan de stedenbouwkundige voorwaarden van de provinciale ARO-commissie wordt aangepast. Dit vergt ook weer een aanpassing van het bestemmingsplan, zodat vaststelling in de raad in de zomer van 2013 wordt verwacht. Deze hele gang van zaken brengt veel kosten met zich mee (uren, kosten stedenbouwkundige, etc). Maar de

verwachting is dat we in 2013 dan toch een start met het plan gaan maken. Vanwege de onzekere marktsituatie ligt een bescheiden start voor de hand. Dit wordt in overleg met mede-ontwikkelaar Zeeman nader bepaald.

Omschrijving	t/m 2011	2012	t/m 2012	Saldo nog uitvoeren	Verwacht resultaat
Lasten	€ 1.694.974	€ 92.773	€ 1.787.747	€ -	
Baten	€ 101.998	€ 3.224	€ 105.222	€ -	
	€ 1.592.976	€ 89.549	€ 1.682.525	€ -	
Verkopen	€ -	€ -	€ -	€ -	
Winsttaandeel PPS	€ -	€ -	€ 1.250.896	€ -	
Boekwaarde	€ 1.592.976	€ 89.549	€ 431.629	€ -	€ 431.629 nadelig

Gezien het feit dat recentelijk het "go" is gegeven en er nog een bestemmingsplan moet worden vastgesteld, is er geen opgave van nog uit te voeren werkzaamheden samengesteld. Ook zijn de opbrengsten nog niet ingebracht.

Tuindersweijde

Voor deze exploitatie is nog geen gedetailleerd plan. De omvang, fasering, woningcategorieën, realiseringstermijn, rente ten opzichte van de markt zijn onduidelijk. Ook voor dit plan werpt de provincie Noord-Holland belemmeringen op voor de verdere ontwikkeling van het plan.

Onderstaand is een overzicht opgenomen van de lasten en baten tot en met 2012. Gelet op de vorige alinea zijn er nog geen vooruitzichten over de ontwikkeling van deze exploitatie.

Omschrijving	t/m 2011	2012	t/m 2012	Saldo nog uitvoeren	Verwacht resultaat
Lasten	€ -	€ 3.562.703	€ 3.562.703	€ -	
Baten	€ -	€ -	€ -	€ -	
	€ -	€ 3.562.703	€ 3.562.703	€ -	
Weinsttaandeel PPS	€ -	€ -	€ -	€ -	
Boekwaarde	€ -	€ 3.562.703	€ 3.562.703	€ -	€ 3.562.703 nadelig

Ursem Centrum

De eerste paal voor de Brede School is in december 2012 geslagen en in januari 2013 is gestart met de 6 nieuwe huurwoningen. Hieraan zijn de opwaardering van het sportcomplex (handbal, voetbal, tennis) en het bouwrijp maken vooraf gegaan.

Avenlijn / Het Slot

De ontwikkeling daarvan vindt geen doorgang. Wel is hierdoor de locatie vrijgekomen voor eventueel een andere bestemming, waarbij met name aan onderwijshuisvesting wordt gedacht.

Op dit plan is een baat gerealiseerd van € 38.383. Dit bedrag bestaat uit een ontvangen rentevergoeding en kosten in verband met een asbestonderzoek en doorberekende uren van personeel. Dit bedrag komt ten goede aan het rekeningresultaat.

Warm Thuis

De gronden in deze exploitatie bestaan o.a. uit de fase II ter grootte van 7.735 m². Op deze gronden rust nog geen bestemming en, gezien de ontwikkelingen, zal deze er ook niet binnen korte termijn komen. Dit betekent dat we in overeenstemming met de regelgeving ons verlies moeten nemen en deze gronden moeten afwaarderen naar agrarisch waarde. Dit betekent een afwaardering met een bedrag van € 335.437. De resterende waarde van € 30.940 brengen we onder in gronden algemeen.

Uit dit plannetje verwachten we een positief resultaat te krijgen van € 387.376. Onderstaand ziet u een gecompriemd overzicht van de ontwikkeling van deze exploitatie.

Omschrijving	t/m 2011	2012	t/m 2012	Saldo nog uitvoeren	Verwacht resultaat
Lasten	€ 1.529.480	€ 72.687	€ 1.235.790	€ 64.888	
Baten	€ 1.006.418	€ -	€ 1.006.418	€ 53.900	
	€ 523.062	€ 72.687	€ 229.372	€ 10.988	
Verkopen	€ 3.366	€ 50.420	€ 53.786	€ 573.950	
Boekwaarde	€ 519.696	€ 22.267	€ 175.586	€ 562.962-	€ 387.376 voordelig

Overigen

Naast deze plannen lopen er nog een aantal kleinere "exploitaties". Deze zijn nog niet geopend, ingetrokken of we hebben alleen een financiële positie. Dit zijn, met vermelding van het voordelig resultaat:

omschrijving	bedrag
Kwakelweg, Hensbroek	€ 2.232
Appartementen Hensbroek	€ 23.350-
Parkeerplaatsen De Goorn	€ 7.000-
	<u>€ 28.118-</u>

Vredemaker-Oost

Dit terrein wordt ontwikkeld door De Peyler. De kavelverkoop verloopt na een goede start nu mondjesmaat. Eind 2012 is de aanleg van een glasvezelnetwerk naar het terrein gestart. De raad heeft een krediet beschikbaar gesteld van € 35.676 om hieraan bij te dragen.

Verder is het aanzicht van het terrein opgeknapt door het ingestelde parkeerverbod voor vrachtwagens en door de inrichting van het groen.

Agrarische gronden

Verspreid over de gemeente hebben we voor ongeveer 27 hectare aan percelen in eigendom. Deze gronden zijn in het agrarische bedrijf opgenomen. Voorlopig zijn deze gronden aan derden in gebruik gegeven. Daarvoor innen we huur.

Winstnemingen

Belangrijk is dat vooraf duidelijk is hoe omgegaan wordt met winstnemingen, vooral tussentijds winstnemingen. Anders kan winstneming gaan afhangen van toevallige gebeurtenissen of wensen. Daarom wordt winst door de gemeente genomen bij het afsluiten van een exploitatie of bij het afsluiten van een duidelijke onderscheiden planfase.

Actualisatie grondexploitatieberekeningen

Omdat planning en uitvoering vaak jaren duren, kunnen de verwachte en werkelijke winst flink verschillen. Gezien de grote financiële belangen van de gemeente bij de grondexploitaties worden de exploitatieberekeningen daarom elk jaar herzien. Dit doen we bij het opstellen van de begroting.

Grondposities

In de Kadernota 2013 van juli 2012 hebben wij aangegeven dat wij in de jaarrekening 2012 de gronden van Koелеmeij in Ursem aframen tot agrarische waarde. Het daardoor ontstane verlies brengen we ten laste van de reserve grondbedrijf. De omstandigheden (met name: provinciaal ruimtelijk beleid en de woningmarktsituatie) zijn onveranderd, zodat aframing reëel en noodzakelijk is. De locatie blijft strategisch interessant voor de verre toekomst, maar concrete planontwikkeling is hier voorlopig niet aan de orde.

In het besef dat de heersende economische omstandigheden de vooruitzichten op de woningmarkt vooralsnog niet positief beïnvloeden, hebben wij de gemeentelijke grondposities tegen het licht gehouden en een overzicht opgesteld van de (woningbouw)plannen met deze gronden afgezet tegen de risico's die we lopen als plannen vertragen, slechts gedeeltelijk tot uitvoering komen of in het geheel niet van de grond komen.

Onder verwijzing naar het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zegt onze accountant hierover het volgende:

“Vorraden moeten worden gewaardeerd tegen de marktwaarde als deze lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Het treffen van een afboeking of voorziening direct, ter grootte van dit verlies, moet dan vanuit het ‘voorzichtigheidsbeginsel’ gebeuren. Bij uw gemeente heeft verwerken van waardeverminderingen geen directe gevolgen voor het resultaat. De reserve Grondbedrijf is groot genoeg om de momenteel berekende afwaarderingen en mogelijke risico's te dekken. Een eventuele afwaardering heeft daarom met name gevolgen voor de vermogenspresentatie.”

Onze algemene stelregel “eerst verdienen, dan uitgeven” staat recht overeind. Dat blijkt ook uit het feit dat met de mogelijke inkomsten uit de grondexploitaties in onze begroting géén rekening

wordt gehouden. Winsten en verliezen worden gecompenseerd binnen de reserve grondbedrijf en hebben daardoor geen effect op de (beleids)ruimte in de begroting. Daarmee trekken we geen wissel op de toekomst. Deze afwaardering, zoals hiervoor geschetst, heeft dan ook geen consequenties voor de exploitatie c.q. de budgettaire ruimte. Met deze afwaardering verandert wel onze vermogenspositie. Bovendien willen we met de verlaging de grondwaarde de boekwaarde niet teveel laten stijgen omdat er jaarlijks rente aan de grondwaarde wordt toegevoegd. Jaarlijks zal de waarde van de gronden worden beoordeeld in het licht van de economische ontwikkeling.

Om een indruk te geven van de grondenposities, de waardering van dat bezit en de ingeschatte risico's hebben wij onderstaand overzicht opgesteld.

Exploitatie	aantal m2	waarde/m2	boekwaarde	nieuw/m2	afwaardering A	afwaardering B
Koelermij Ursem	189.107	€ 15	€ 2.897.031	€ 4	€ 2.140.603	
agrarische gronden	173.927	€ 6	€ 974.280	€ 4	€ 278.406	
Tuindersweijde Obdam	146.120	€ 24	€ 3.562.704	€ 4		€ 2.978.224
Buitenplaats De Goorn	155.022	€ 10	€ 1.682.525	€ 4		€ 1.062.437
Warm Thuis Zuidermeer	11.442	€ 43	€ 541.963	€ 4	€ 335.437	
De Tuinen Ursem	93.808	€ 5	€ 500.768	€ 4		€ 125.536
					€ 2.754.446	€ 4.166.197

Rekening houdend met het beschikbare saldo van de reserve grondbedrijf ontstaat het volgende beeld:

beschikbaar saldo reserve grondbedrijf		€ 7.490.924
afwaardering gronden A		€ 2.754.446
	sub-totaal	€ 4.736.478
afwaardering gronden B		€ 4.166.197
	totaal	€ 570.281

Anders is dit voor de diverse verspreid liggende agrarische percelen. Ongeveer 8,5 ha daarvan komt op dit moment voor verkoop in aanmerking en daartoe zullen we stappen zetten. Deze gronden zijn ooit aangekocht als compensatieland voor te verplaatsen agrarische bedrijven en hebben vanuit gemeentelijk oogpunt geen strategische ligging.

Voor de gronden in de kolom "afwaardering B" bestaan nog steeds concrete plannen, die weliswaar in tijd niet allemaal op hetzelfde moment in exploitatie komen, maar waarvan we het op dit moment nog steeds volop kansen zien en het daarom verantwoord vinden de afwaardering niet plaats te laten vinden.

Op basis hiervan hebben wij besloten de afwaardering van gronden te beperken tot de gronden als vermeld in de kolom "afwaardering A". We hebben dit in de jaarrekening 2012 verwerkt.

Urentoerekening grondbedrijf

In de Kadernota 2013 hebben wij ook aangekondigd dat er meer uren – geraamd voor het grondbedrijf – feitelijk aan werkzaamheden binnen de reguliere exploitatie zijn besteed. Het gaat dan met name om werk aan plannen van anderen (bijvoorbeeld Westfrisiaweg, provinciale

Structuurvisie, regionale woonvisie), plannen waar geen grondexploitatie mee gemoeid is (bijvoorbeeld brede school) en voorbereiding van plannen die nog niet in exploitatie kunnen worden genomen (Tuindersweijde, De Tuinen). In de begroting 2013 hebben we de prognoses van de uren bijgesteld.

In de begroting 2012 is opgenomen dat we € 609.805 aan ambtelijke uren ten laste brengen van het grondbedrijf. In 2012 zijn er voor € 225.000 aan ambtelijke uren voor het grondbedrijf gemaakt. Daarnaast zijn er in dit jaar voor € 142.597 aan uren voor het grondbedrijf gemaakt, maar niet binnen een exploitatie passen. Deze uren zijn ten laste gebracht van de reserve grondbedrijf.

De overige uren zijn ingezet voor de uitvoering van en aan andere producten. Het gaat om begrotingsposten waar feitelijk uren aan zijn besteed. Het gaat dan om de volgende posten:

omschrijving	aantal uren	toedeling
onderhoud wegen	600	€ 41.570
openbare verlichting	71	€ 4.921
afwatering	22	€ 1.527
riolering	289	€ 20.024
openbaar groen	22	€ 1.527
woningbedrijf	687	€ 47.652
recreatie	365	€ 25.329
bestemmingsplannen	998	€ 69.250
bouwen en wonen	438	€ 30.409
	3.492	€ 242.209

Onder "bestemmingsplannen" zijn uren verantwoord voor werk aan o.a. exploitatieovereenkomsten, bovenlokaal beleid, plannen van derden, de begraafplaats, schoollocaties en de Westfrisiaweg. Onder "bouwen en wonen" zijn uren besteed aan o.a. de startersleningen, de huisvestingsverordening en regionaal beleid.

Deze uren zijn niet in de begroting 2012 opgenomen. In de rekening zijn deze onder de betreffende producten verantwoord. Dit betekent een extra last voor de exploitatie.

Bijdrage "Polderweijde"

Zoals we eerder hebben aangegeven staat de ontwikkeling van "Polderweijde" niet stil. Wel bouwt de projectontwikkelaar woningen in een ander, lager segment woningen. In de samenwerkingsovereenkomst is dit ook mogelijk gemaakt. Gevolg is echter wel dat de vergoeding aan de gemeente voor dit lagere segment woningen ook lager is. We krijgen dan ook minder inkomsten. In de begroting 2012 was het verschil tussen de begrote en werkelijke inkomsten ruim € 73.000.

Gezien de stagnerende woningmarkt verwachten we ook voor de resterende jaren een lagere winst. De verwachting is in 2013 bijgesteld van € 175.000 naar € 100.000.

4.8 Woningbedrijf

Klachten

Wederom zijn er geen klachten via de Regionale Klachtencommissie of Huurcommissie bij ons ingediend.

Huurverhoging

Voor alle huurwoningen in de gemeente gold in 2012 een gemiddelde huurverhoging van 2,3%. Daarmee volgde deze verhoging de inflatie, zoals ook wettelijk als maximum is bepaald. In de begroting werd nog uitgegaan van een inflatie (en huurverhoging) van 1,5%.

Ontwikkeling woningbezit

Op 1 januari 2012 hadden we 870 woningen in de verhuur. Eind 2012 waren dat er 880.

De uitbreiding komt door de oplevering van 8 beneden-bovenwoningen aan de Slimtocht in Lijsbeth Tijs (Berkhout) en 4 levensloopbestendige woningen aan de Omloop in Zuidermeer. In 2012 zijn er 2 woningen verkocht. Duidelijk merkbaar is dat ook in dit segment de verkoopprijzen dalen.

Eind 2012 waren er nog eens 8 woningen in aanbouw: 6 nabij de Brede school te Ursem en 2 in het plan Lijsbeth Tijs in Berkhout. Deze woningen zijn een waardevolle aanvulling op onze voorraad eengezinswoningen. Voor beide projecten wordt verwacht dat in week 7 van 2013 de heiwerkzaamheden kunnen starten en dat in juli 2013 de huurders hun woning kunnen betrekken. Via Woonmatch melden gegadigden voor de woningen zich aan en worden deze toegewezen.

omschrijving		raadsbesluit	krediet	onrendabele top
Ursem	Middengouw	9-7-2012	€ 990.000	€ 150.000
Berkhout	Slimtocht	29-10-2012	€ 360.000	€ -
			€ 1.350.000	€ 150.000

Huurderving: leeg- en achterstand

In 2012 hebben we € 56.800 wegens leegstand aan huurderving moeten incasseren. Dit is 1,21% van de totale huuropbrengst. Relatief hoog vanwege het hoge aantal mutaties en daarbij horende onderhoudsperiode.

De huurachterstand bedroeg in 2012 netto € 79.370 oftewel 1,88 % van de huuropbrengst. Een zorgelijke ontwikkeling, wat uiteraard met de economische tegenwind te maken heeft. Ons "deurwaarderbeleid" blijft dan ook onverkort van toepassing.

Vanwege onbetaalde huur heeft er in 2012 tweemaal ontruiming plaatsgevonden. En er loopt een procedure voor ontruiming vanwege ernstige huuroverlast.

Toewijzing

In 2012 hebben we 9 mensen met door de Regionale Urgentiecommissie getoetste urgentie een woning kunnen toewijzen. Woningtoewijzing vanwege acute nood is 2 maal voorgekomen. Eind 2012 wachtten nog 3 mensen met door de urgentiecommissie toegekende urgentie op een woning. Wettelijk waren we verplicht in 2012 15 asielzoekers te huisvesten. Het is in de praktijk gelukt om 9 personen huisvesting aan te bieden. Dit brengt onze achterstand op 6 personen.

Onderhoud

Het regulier groot onderhoudsprogramma 2012 is binnen budget en planning uitgevoerd. Het dagelijks klachtenonderhoud bedroeg € 294.574. Voor mutatieonderhoud is € 321.581 uitgegeven. Dit onderdeel is bijzonder moeilijk te begroten: we weten van te voren niet welke woningen vrij komen en wat we – ook nog tijdens de werkzaamheden – in de woningen aantreffen.

In 2012 zijn er 111 huurmutaties geweest, waarvan een groot deel fors moest worden gerenoveerd om aan de eisen van deze tijd te voldoen. Zowel als het gaat om wooncomfort als veiligheid en duurzaamheid. Het aantal mutaties is een record, gemiddeld gaat het om zo'n 80 mutaties per jaar.

Dit jaar hebben we – samen met (onder)aannemers - flinke stappen gezet om mutatiewoningen op basis van "ketensamenwerking" aan te pakken. Onder meer door te werken met een gezamenlijke "lean planning", transparante kostenbegroting en intensieve samenwerking lukt het deze aannemers om faalkosten te beperken, de oplevertijd te bekorten en overlast te beperken. Dat scheelt in de verbouwkosten, maar we kunnen de woning ook weer sneller in de verhuur brengen. Waar voorheen zo'n 6 weken nodig waren om keuken, badkamer, isolatie, cv, e.d. aan te pakken, lukt dat nu vaak binnen 15 werkdagen! Mede door deze aanpak hebben we de kosten binnen de perken gehouden en toch een record aantal mutatiewoningen gerenoveerd.

Exploitatieresultaat 2012

Op basis van de begroting 2012 verwachtten we een resultaat van € 250.000. Door de hogere huurverhoging en verkoop van een tweetal woningen komt het werkelijke resultaat uit op € 394.000. De verlies- en winstrekening ziet er als volgt uit:

BATEN EN LASTEN

(x €1000)

Omschrijving	Begroting 2012	Verslagjaar 2012	Verslagjaar 2011
BEDRIJFSOPBRENGSTEN			
- Huren	€ 4.432	€ 4.514	€ 4.343
- Vergoedingen	€ 23	€ 17	€ 28
- Overheidsbijdragen	€ 48	€ 16	€ 48
- Verkoop woningen	p.m.	€ 198	€ 156
- Incidentele baten	€	€ 2	
- Overige baten	€ 1	€ 2	€ 1
SOM DER BEDRIJFSOPBRENGSTEN	€ 4.504	€ 4.749	€ 4.576
BEDRIJFSLASTEN			
- Afschrijvingen op materiële activa	€ 713	€ 714	€ 678
- Overige waardeveranderingen materiële vaste activa			
- Sociale lasten			
- Lasten onderhoud:			
Kosten derden klein onderhoud	€ 542	€ 693	€ 476
Kosten derden groot onderhoud	€ 660	€ 590	€ 680
- Overige bedrijfslasten:			
Kosten derden	€ 182	€ 203	€ 210
Doorberekende uren	€ 420	€ 473	€ 495
SOM DER BEDRIJFSLASTEN	€ 2.517	€ 2.673	€ 2.539
Bedrijfsresultaat voor toegerekende rente	€ 1.987	€ 2.076	€ 2.037
- Rentebaten	€ 150	€ 151	€ 216
- Rentelasten	€ 1.887-	€ 1.833-	€ 1.862-
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	€ 250	€ 394	€ 391
- Buitengewone baten	€ -	€ -	€ -
- Buitengewone lasten	€ -	€ -	€ -
JAARRESULTAAT	€ 250	€ 394	€ 391

BALANS PER 31 DECEMBER 2012**ACTIVA**

(x € 1000)

Omschrijving	2012	2011
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa		
- Onroerende en roerende zaken in exploitatie	€ 32.531	€ 31.603
- Onroerende en roerende zaken in ontwikkeling	€ 124	€ 587
	<u>€ 32.655</u>	<u>€ 32.190</u>
Financiële vaste activa		
- Te vorderen BWS-subsidies	€ 20	€ 28
Overige:		
- Belegde reserves en voorzieningen	€ 5.230	€ 5.206
	<u>€ 5.250</u>	<u>€ 5.234</u>
TOTAAL VASTE ACTIVA	<u>€ 37.905</u>	<u>€ 37.424</u>
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen		
- Huurdebiteuren	€ 97	€ 82
- Gemeenten	€ 1.261	€ 1.583
- Overige vorderingen	€ 36	€ 56
- Overlopende activa		
TOTAAL VORDERINGEN	<u>€ 1.394</u>	<u>€ 1.721</u>
Liquide middelen		
- Rekening-courant BNG	€ 2.912	€ -
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	<u>€ 4.306</u>	<u>€ 1.721</u>
TOTAAL ACTIVA	<u>€ 42.211</u>	<u>€ 39.145</u>

PASSIVA

Omschrijving	2012	2011
EIGEN VERMOGEN		
Overige reserves:		
- Algemene bedrijfsreserve	€ 5.000	€ 5.000
- Jaarresultaat boekjaar	€ 394	€ 391
	<u>€ 5.394</u>	<u>€ 5.391</u>
EGALISATIETREKENING		
- BWS-subsidies	€ 20	€ 28
TOTAAL EGALISATIETREKENINGEN	<u>€ 20</u>	<u>€ 28</u>
VOORZIENINGEN		
- Overige voorzieningen	€ 36	€ 22
TOTAAL VOORZIENINGEN	<u>€ 36</u>	<u>€ 22</u>
LANGLOPENDE SCHULDEN		
- Leningen overheid en kredietinstellingen	€ 32.655	€ 32.190
- Waarborgsommen	€ 194	€ 184
TOTAAL LANGLOPENDE SCHULDEN	<u>€ 32.849</u>	<u>€ 32.374</u>
KORTLOPENDE SCHULDEN		
- Rekening-courant BNG		€ 250
- Schulden aan gemeenten	€ 3.592	€ 767
- Schulden aan leveranciers	€ 197	€ 99
- Overige schulden	€ -	€ 80
- Overlopende passiva	€ 20	€ 21
Vooruitontvangen BWS-subsidie/ huren	€ 103	€ 113
TOTAAL KORTLOPENDE SCHULDEN	<u>€ 3.912</u>	<u>€ 1.330</u>
TOTAAL PASSIVA	<u>€ 42.211</u>	<u>€ 39.145</u>

Toelichting op de balans

Waarderingsgrondslagen

Activa

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Per 31 december 2012 waren er geen dergelijke verplichtingen aangegaan.

Materiële vaste activa

De gronden zijn gewaardeerd tegen historische aanschafprijs. Op de gronden vinden geen afschrijvingen plaats.

De woningen met de bijbehorende installaties en aanpassingen zijn gewaardeerd tegen de historische kostprijs, verminderd met de toegepaste afschrijvingen. De afschrijvingen zijn bepaald op de verwachte economische levensduur en berekent volgens het annuïtaire systeem.

De materiële activa is als volgt onderverdeeld:

Materiële vaste activa	2012	2011
Onroerende en roerende zaken in exploitatie:		
- Activa in exploitatie	€ 28.211	€ 27.451
- Gronden in exploitatie	€ 4.320	€ 4.152
Onroerende en roerende zaken in ontwikkeling:		
- Activa in ontwikkeling	€ 64	€ 587
- Gronden in ontwikkeling	€ 60	
	<u>€ 32.655</u>	<u>€ 32.190</u>

Als op verzoek van de huurder voorzieningen aan de woning wordt aangebracht en er is sprake van verbetering van het gerief van de woning, zoals centrale verwarming, dan wordt de daaruit voortvloeiende last geactiveerd en via een verhoging van de huur doorberekend.

In 2012 zijn twee complexen in aanbouw genomen: zes woningen aan de Middengouw in Ursem en twee woningen aan de Slimtocht in Berkhout. Eind 2012 was de stand van zaken als volgt:

Kern	adres	besluit dd.	krediet	onrendabele uitgaven 2012	top
Ursem	Middengouw	9-7-2012	€ 990.000	€ 150.000	€ 55.805-
Berkhout	Slimtocht	29-10-2012	€ 360.000	€ -	€ 179.438
			<u>€ 1.350.000</u>	<u>€ 150.000</u>	<u>€ 123.633</u>

Financiële vaste activa

Te vorderen BWS-subsidies

De te vorderen BWS-subsidies worden gewaardeerd tegen de contante waarde. Zie voor de tegenhanger van de post aan de passivakant de egalisatierekening "BWS-subsidie".

Overig

De overige vorderingen (beleggingen) worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vlottende activa

Vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde zonder aftrek voor mogelijke oninbaarheid.

Liquiditeit

De liquide middelen staan vrij ter beschikking.

Passiva

Egalisatierekening

De waardering van de te vorderen BWS-subsidies vindt plaats tegen de contante waarde.

Algemene bedrijfsreserve

In de notitie "reserves en voorzieningen 2010", vastgesteld in de raadsvergadering van 31 januari 2011, is het maximale saldo van deze reserve vastgesteld op € 5 miljoen. Gelet op de resultaten van het woningbedrijf over de afgelopen jaren en het meerjarenperspectief is dit saldo toereikend als financiële buffer.

Het saldo van de reserve bedraagt op 31 december 2012 € 5 miljoen. In 2012 maakt het woningbedrijf een winst van € 394.000. Omdat de bedrijfsreserve aan zijn maximum zit stellen wij voor om deze winst toe te voegen aan de reserve volkshuisvesting. Dit is in overeenstemming met de aangehaalde notitie reserves en voorzieningen.

Voor de financiering en dekking van de lasten maken we gebruik van de bedrijfsreserve. Daarvoor krijgt deze reserve een vergoeding van 3% van het saldo op 1 januari van het jaar. In de verlies- en winstrekening is daarvoor een bedrag van € 150.000 als baat opgenomen in de totale winst opgenomen.

Voorzieningen

De (overige) voorzieningen zijn opgenomen tegen de nominale waarde. Het zijn voorzieningen die betrekking hebben op bepaalde diensten die verleend, of kosten die betaald worden door het woningbedrijf. De huurder betaalt hiervoor via de huur, de eventuele kosten worden betaald door het woningbedrijf en een overschot of tekort wordt op het einde van het jaar verrekend met de betrokken voorziening. In principe wordt met de betrokken huurder niet afgerekend en dus betreft het langlopende voorzieningen.

De ontwikkeling van de voorziening in 2012 is als volgt:

omschrijving	saldo	mutaties
saldo per 1-1-2012	€ 22.462	
mutaties glasfonds		€ 13.068
mutaties Rondeel / Kanteel		€ 848
mutaties Wezenweid		€ 138
mutaties Regenboogforel		€ 299-
mutaties Rietvoornlaan		€ 8
	€ 13.763	
Saldo 31-12-2012	€ 36.225	

Langlopende schulden

De geldleningen zijn opgenomen tegen de nominale waarde. De lening worden op basis van het annuïteitsstelsel afgelost. De gemiddelde rentevoet van de leningen bedraagt 5,61%. De waarborgsommen zijn opgenomen tegen de nominale waarden, vermeerderd met de bijgeschreven rente.

Kortlopende schulden

De posten zijn gewaardeerd de nominale waarde.

5 Financiële positie en overzichten

5.1 Inleiding

In de programmarekeningen van de afgelopen jaren was er een separaat hoofdstuk opgenomen met de financiële verantwoording. Dit hoofdstuk treft u thans niet meer aan. Deze verantwoording is nu in de programmaverantwoording opgenomen.

Evenwel vinden wij het belangrijk om op een paar posten een aparte toelichting op te nemen. Deze vormen namelijk een groot deel van de jaarlijkse lasten. Wij wijzen hier op de loonkosten en de kapitaallasten. Daarnaast treft u in dit hoofdstuk een aantal bijlagen aan. Dit zijn de navolgende:

- een totaaloverzicht van de baten en lasten en het rekeningresultaat
- een analyse van het rekeningresultaat
- een overzicht van de begrote en gerealiseerde bezuinigingen
- een overzicht van de reserves en voorzieningen
- een overzicht met de algemene dekkingsmiddelen
- een overzicht van de incidentele baten en lasten

5.2 Loonkosten 2012

Over de ontwikkeling van de loonkosten zijn we al uitgebreid ingegaan in de voorjaarsrapportage 2012. We gaven aan dat op de peildatum (1 mei 2012) de loonkosten per saldo met € 209.000 lager waren:

- als gevolg van tijdige anticipatie en een behoudende invulling van vacatures een bezuiniging werd gerealiseerd van ruim € 350.000
- door de effecten in de vastgestelde Cao voor gemeentepersoneel stegen de loonkosten met € 141.000. De komende jaren verwachten we geen Cao ontwikkeling.

Inclusief de (belaste) vergoedingen, overige loonkosten en personeelslasten en de vergoedingen van derden kwamen de lasten uit op een begroot bedrag van € 8.952.408. De werkelijke lasten bedroegen € 8.682.262. Dit geeft een voordelig resultaat op de loonkosten van € 270.146.

omschrijving	begroting		rekening		saldo
loonkosten	€	8.765.046	€	8.615.073	€ 149.973-
vaste vergoedingen	€	53.650	€	51.684	€ 1.966-
overige loonkosten	€	-	€	24.701	€ 24.701
voormalig perosneel	€	339.501	€	245.185	€ 94.316-
stelpost	€	100.000-	€	-	€ 100.000
totaal lasten	€	9.058.197	€	8.936.643	€ 121.554-
totaal baten	€	105.789	€	254.381	€ 148.592-
	€	8.952.408	€	8.682.262	€ 270.146

Het uitgangspunt was om een bezuiniging te realiseren op de loonkosten van 10% in 2016 ten opzichte van het jaar 2011. Dit komt neer op een bezuiniging van € 900.000. Hiervan is het volgende reeds gerealiseerd:

omschrijving

te realiseren bezuiniging	€	900.000	
gerealiseerd in 2011	€	133.000	
gerealiseerd in 2012			€ 270.146
verhoging loonkosten i.v.m. Cao gemeentepersoneel april 2012			€ 141.000
	€	<u>411.146</u>	
	€	544.146	
nog te realiseren	€	<u>355.854</u>	

We merken hierbij op dat de financiële gevolgen van de organisatiewijziging van 1 oktober jl. nog niet zijn meegenomen.

5.3 Kapitaallasten 2012

Op basis van de primaire begroting 2012 en de diverse begrotingswijzigingen raamden we de kapitaallasten op € 4.272.782. Hiervan komt € 1.887.000 voor rekening van het woningbedrijf. Blijft over een raming van € 2.385.782.

Samengevat in een overzicht zijn de kapitaallasten als volgt:

begroting 2012 na wijziging	rekening 2012	saldo
€ 2.385.782	€ 2.167.272	€ 218.510

De werkelijke kapitaallasten komen uit op € 2.167.272. De werkelijke kapitaallasten waren dus € 218.510 lager dan begroot.

Uit de analyse blijkt dat dit vooral komt door de investeringen met economisch nut waar in 2012 krediet voor is verleend. We nemen in de ramingen wel de begrote kapitaallasten op. Echter, omdat er op 1 januari 2012 geen boekwaarde op deze investeringen aanwezig was, zijn er geen kapitaallasten geboekt. Dit geldt o.a. voor investeringen voor de brandweer (TAS blusgroep Berkhout, C 2000), investeringen in de kern Ursem (sportcomplex ca.), investeringen in het sportcomplex van Obdam (natuuratletiekbaan en handbalveld) en de buitendienst (machines 2012). Verder zijn de werkelijke investeringen bij de kostenplaats Automatisering achtergebleven bij de begroting. Sommige investeringen zijn goedkoper uitgevallen, sommige zijn uitgesteld en enkele afgesteld.

5.4 Rekeningresultaat

In de diverse programma's hebben wij u een overzicht gegeven van de begrote en werkelijke cijfers per programma en onderverdeeld in beleidstaken. Onderstaande geven wij u een overzicht van de resultaten per programma, onderverdeeld in lasten en baten. Dit leidt tot het rekeningresultaat. Het overzicht ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Rek. 2011	Begr. 2012	Na wijz.	Rek. 2012	Saldo
Lasten:					
Algemeen bestuur	€ 3.423.435	€ 3.498.618	€ 3.533.448	€ 3.317.813	€ 215.635-
Openbare orde en veiligheid	€ 1.869.865	€ 1.935.455	€ 1.983.679	€ 1.895.119	€ 88.560-
Verkeer, vervoer en waterstaat	€ 3.097.240	€ 2.257.426	€ 3.285.926	€ 2.947.759	€ 338.167-
Economische zaken	€ 70.233	€ 71.979	€ 71.879	€ 70.489	€ 1.390-
Onderwijs	€ 5.672.876	€ 1.768.767	€ 1.825.810	€ 1.711.551	€ 114.259-
Cultuur en recreatie	€ 5.780.600	€ 4.195.718	€ 5.825.115	€ 4.603.470	€ 1.221.645-
Soc.voorz. + maatsch. dienstverlening	€ 8.734.857	€ 8.665.288	€ 9.712.328	€ 9.694.689	€ 17.639-
Volksgesondheid en milieu	€ 5.272.237	€ 5.163.962	€ 5.742.393	€ 5.698.896	€ 43.497-
Ruimt. ordening en volkshuisvesting	€ 8.289.894	€ 11.672.749	€ 12.247.275	€ 10.619.846	€ 1.627.429-
Financiering en alg.dekkingsmiddelen	€ 1.880.596	€ 668.994	€ 1.216.577	€ 1.139.323	€ 77.254-
	€ 44.091.833	€ 39.898.956	€ 45.444.430	€ 41.698.955	€ 3.745.475-
Baten:					
Algemeen bestuur	€ 376.609	€ 429.875	€ 429.875	€ 384.000	€ 45.875
Openbare orde en veiligheid	€ 65.786	€ 60.289	€ 68.289	€ 102.778	€ 34.489-
Verkeer, vervoer en waterstaat	€ 186.759	€ 27.000	€ 41.000	€ 48.878	€ 7.878-
Economische zaken	€ 1.628.808	€ 225.900	€ 270.882	€ 272.509	€ 1.627-
Onderwijs	€ 28.106	€ 9.500	€ 14.500	€ 28.903	€ 14.403-
Cultuur en recreatie	€ 861.627	€ 894.954	€ 897.122	€ 866.975	€ 30.147
Soc.voorz. + maatsch. dienstverlening	€ 3.374.135	€ 3.223.790	€ 3.344.549	€ 3.699.509	€ 354.960-
Volksgesondheid en milieu	€ 4.867.062	€ 4.355.050	€ 4.341.050	€ 4.560.437	€ 219.387-
Ruimt. ordening en volkshuisvesting	€ 7.317.506	€ 11.247.300	€ 11.566.150	€ 7.339.723	€ 4.226.427
Financiering en alg.dekkingsmiddelen	€ 20.227.462	€ 19.457.839	€ 20.288.816	€ 21.274.644	€ 985.828-
	€ 38.933.860	€ 39.931.497	€ 41.262.233	€ 38.578.356	€ 2.683.877
Saldo rekening voor bestemming	€ 5.157.973	€ 32.541-	€ 4.182.197	€ 3.120.599	€ 1.061.598-
- uitgaven/bijdrage aan reserves	€ 3.335.899	€ 1.355.937	€ 1.264.250	€ 1.871.426	€ 607.176
- inkomsten/bijdrage van reserves	€ 9.992.379	€ 1.323.396	€ 5.446.447	€ 6.910.888	€ 1.464.441-
Mutaties reserves op product 980.01	€ 6.656.480-	€ 32.541	€ 4.182.197-	€ 5.039.462-	€ 2.071.617
Saldo na bestemming	€ 1.498.507-	€ -	€ -	€ 1.918.863-	€ 1.918.863-

Uit het overzicht blijkt dat het saldo voor bestemming negatief is en uit komt op € 3.120.599. Dit negatieve resultaat wordt gecompenseerd door een bijdrage uit de reserves. Er is meer onttrokken dan toegevoegd en dit geeft een saldo van € 5.039.462. Uiteindelijk resulteert dit in een positief resultaat na bestemming van € 1.918.863.

5.5 Resultatenanalyse

Het positieve resultaat na bestemming van € 1.918.863 is als volgt opgebouwd:

	Exploitatie	Grondbedrijf	Woningbedrijf	Totaal
Lasten	€ 33.061.833	€ 4.131.798	€ 4.505.324	€ 41.698.955
Baten	€ 32.026.030	€ 1.652.636	€ 4.899.689	€ 38.578.356
Res.voor best.	€ 1.035.803	€ 2.479.162	€ 394.365-	€ 3.120.599-
Mutatie reserves	€ 2.535.817-	€ 2.503.645-	€ -	€ 5.039.462-
	€ 1.500.014-	€ 24.483-	€ 394.365-	€ 1.918.863-

Hieronder geven we per onderdeel aan op welke wijze het resultaat is samengesteld.

Resultaat woningbedrijf

In de begroting van het woningbedrijf voor 2012 is rekening gehouden met een positief resultaat van € 250.000. Op begrotingsbasis is het verschil € 144.365 voordelig. Dit positieve verschil is tot stand gekomen door de verkoop van twee woningen waar geen rekening mee is gehouden in de begroting.

Resultaat bouwgrondexploitatie

Het resultaat van de bouwgrondexploitatie wordt in 2012 nadelig beïnvloed door de afwaardering op de boekwaarde van de gronden van Plan Koelemij, de agrarische gronden en een deel van Warm Thuis. De afwaardering bedraagt € 2.754.446, namelijk € 2.140.603 voor de gronden in Koelemij, € 278.406 op de agrarische gronden en € 335.437 voor Warm Thuis fase 2. De dekking komt uit de reserve Grondbedrijf. Een uitgebreid overzicht is opgenomen in de paragraaf "Grondbeleid".

Het resultaat na bestemming van de bouwgrondexploitatie is € 24.483 positief. Dit bestaat uit:

Omschrijving	lasten	baten	saldo
afwaardering grond Koelemij	€ 2.140.603		
afwaardering gronden algemeen	€ 278.406		
afwaardering gronden Warm Thuis	€ 335.437		
diverse lasten	€ 13.434		
doorberekende uren	€ 142.597		
exploitatiesaldo gronden algemeen	€ 27.908		
exploitatiesaldo Vredemaker Oost IV	€ 18.605		
overige baten (dorpsuitleg)		€ 250.801	
bespaarde rente EV		€ 187.500	
afsluiting exploitatie Buitenroede		€ 38.383	
exploitatiesaldo gronden algemeen verpacht		€ 1.144	
	<u>€ 2.956.990</u>	<u>€ 477.828</u>	€ 2.479.162
reserve grondbedrijf: afwaardering gronden		€ 2.754.446	
reserve dorpsuitleg: bijdrage uit exploitaties	€ 250.801		
	<u>€ 250.801</u>	<u>€ 2.754.446</u>	€ 2.503.645-
			<u>€ 24.483-</u>

Resultaat exploitatie

Het resultaat van de exploitatie is vooral het gevolg van:

- Incidentele baten en lasten
- bijdragen van reserves in regulier onderhoud en specifieke kosten, waarvan dekking uit de exploitatie zou moeten komen

In hoofdstuk 1.2 zijn wij daar al nader op ingegaan.

5.6 Bezuinigingen

In de begroting van 2012 was een bezuiniging opgenomen van € 423.400 ten opzichte van het jaar 2011 op de post "goederen & diensten". We deelden in de najaarsrapportage 2012 al mee dat we op de goede weg waren om deze bezuinigingen ook daadwerkelijk te realiseren. We beloofden in de programmarekening van 2012 nadere informatie over de realisatie van de bezuinigingen te verstrekken.

In onderstaande overzicht hebben we de bezuinigingen op een rijtje gezet. Het te bezuinigen bedrag van € 423.400 is gewijzigd in € 455.600. Dit komt door de begrotingswijzigingen die op de "stelpost formatie" (€ 17.600), op "diversen" van het zwembad en de sporthal (-/- € 5.400), de milieudienst -/- € 2.000) en de uitwijk automatisering (€ 20.000). Totaal zijn de wijzigingen € 30.200.

Het overzicht ziet er als volgt uit:

Overzicht gerealiseerde bezuinigingen 2012

	Begroting 2011	Bezuiniging 2012	Budgetten 2012	Werkelijke lasten 2012	Totaal bezuinigd
Personeel & organisatie	€ 411.100	€ 127.100	€ 284.000	€ 203.533	€ 207.568
Burger en Bestuur	€ 182.000	€ 91.500	€ 90.500	€ 65.915	€ 116.085
Grondgebied	€ 232.000	€ 69.500	€ 162.500	€ 121.602	€ 110.398
Middelen	€ 287.500	€ 67.500	€ 220.000	€ 206.269	€ 81.231
afname formatie 2012	€ 100.000	€ 100.000	€ -	€ -	€ 100.000
totalen	€ 1.212.600	€ 455.600	€ 757.000	€ 597.318	€ 615.282

Op de budgetten die voor de bezuiniging in aanmerking kwamen is in 2012 ten opzichte van het jaar 2011 € 455.600 bezuinigd. Op de beschikbare budgetten is daarnaast nog eens een kleine € 160.000 minder uitgegeven dan begroot. De totale bezuiniging in 2012 ten opzichte van het jaar 2011 komt dus uit op ruim € 615.000.

De opgenomen bezuiniging is dus ruimschoots gerealiseerd.

5.7 Subsidieplafond

In december 2011 is het subsidieplafonds voor 2012 vastgesteld op € 1.511.279. Na alle wijzigingen van de begroting in 2012 (o.a. de najaarsrapportage 2012) kwam het totaal beschikbare budget uit

op € 1.478.784. De realisatie komt ruim € 86.000 lager uit op € 1.392.328. Kortom: de subsidies die deel uitmaken van het subsidieplafond zijn ruim binnen het beschikbare budget gebleven.

5.8 Reserves en voorzieningen

Al jaren maakt de gemeente gebruik van reserves om investeringen te dekken zodat deze geen kapitaallasten in de exploitatie veroorzaken. Door de komst van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn we verplicht de investeringen met een economisch nut te activeren. Daardoor nemen de kapitaallasten toe en kunnen we minder rechtstreeks dekken uit de reserves.

Toch is nog steeds de doelstelling zo min mogelijk lasten in de exploitatie te krijgen en zo veel mogelijk in één keer te dekken uit de reserves. Daarvoor is het van belang dat de reserves op een goed niveau blijven.

In 2012 hebben, samengevat, de volgende dotaties en onttrekkingen plaatsgevonden:

omschrijving	saldo		dotaties		onttrekking		saldo	
	1-1-2012						31-12-2012	
algemene reserve	€	1.423.250					€	1.423.250
reserve woningbedrijf	€	5.000.000	€	389.681	€	389.681	€	5.000.000
reserve grondbedrijf	€	7.500.000	€	26.600	€	2.790.122	€	4.736.478
reserve nieuwe investeringen	€	8.744.756	€	962.066	€	579.454	€	9.127.368
bestemmingsreserves	€	24.805.505	€	3.487.454	€	4.648.819	€	23.644.140
totaal reserves	€	47.473.511	€	4.865.801	€	8.408.076	€	43.931.236
voorzieningen	€	8.411.346	€	550.260	€	492.412	€	8.469.194
totaal reserves & voorzieningen	€	55.884.857	€	5.416.061	€	8.900.488	€	52.400.430

Het saldo van de reserves en voorzieningen is in 2012 met bijna € 3,5 miljoen afgenomen. Daarbij merken wij het volgende nog op:

- de reserve nieuwe investeringen zal in 2013 en 2015 nog een aanvulling krijgen van respectievelijk € 1,3 en € 1,8 miljoen uit de verkoop van aandelen NUON. De eerste jaren verwachten we geen (grote) winsten meer uit de bouwgrondexploitaties. De groei van de reserve stagneert, waardoor deze reserve (sterk) zal afnemen
- in 2012 is er de reserve grondbedrijf afgenomen door de afwaardering van gronden. Of en in hoeverre er nog meer gronden afgewaardeerd moeten worden is nog onduidelijk.

In de notitie reserves en voorziening van 2013 nemen we alle zaken met betrekking tot de ontwikkeling van de reserves en voorzieningen op.

5.9 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Dit overzicht ziet er als volgt uit:

	primaire begroting	begroting na wijziging	realisatie	saldo
OZB gebruikers	€ 133.400	€ 136.380	€ 138.550	€ 2.170-
OZB eigenaren	€ 1.187.950	€ 1.205.085	€ 1.207.340	€ 2.255-
dividend	€ 288.500	€ 294.350	€ 294.350	€ -
foresenbelasting	€ 25.000	€ 28.061	€ 28.104	€ 43-
gemeentefonds	€ 14.602.400	€ 17.009.499	€ 17.252.238	€ 242.739-
	€ 16.237.250	€ 18.673.375	€ 18.920.582	€ 247.207-

Vooraf door de ontwikkeling van de algemene uitkering zijn de algemene dekkingsmiddelen in de loop van het jaar fors toegenomen.

5.10 Overzicht incidentele baten en lasten

<u>Omschrijving</u>	<u>exploitatie</u>		<u>investeringen</u>		<u>saldo</u>
	lasten	baten	lasten	baten	
algemeen bestuur					
samenwerkingsverband Kompas	€ 13.340				
extra verkiezingen	€ 25.000				
opdrachtverlening I&O Reseach	€ 20.000-				
bestuurlijke ondersteuning Hoorn	€ 12.000-				
waterschapslasten	€ 36.000				
Risicomangement	€ 10.000				
loonkosten voorm. personeel	€ 90.000-				
leges rijbewijzen		€ 43.000			
	€ 37.660-	€ 43.000			€ 5.340
openbare orde & veiligheid					
onderhoud brandkranen	€ 3.000				
	€ 3.000	€ -	€ -	€ -	€ 3.000
verkeer, vervoer & waterstaat					
investeringe maatschappelijk nut			€ 1.088.006		
	€ -	€ -	€ 1.088.006	€ -	€ 1.088.006
economische zaken					
escrow dividend		€ 92.729-			
dividend GKNH		€ 47.747			
	€ -	€ 44.982-	€ -	€ -	€ 44.982-
onderwijs					
Geert Holle school	€ 8.365	€ -			
Investeringen met maatschappelijk nut		€ -	€ 40.868		
	€ 8.365	€ -	€ 40.868	€ -	€ 49.233
sport, cultuur & recreatie					
renovatie sportvelden	€ 30.000				
polder Wogmeer			€ 5.000		
Investeringen met maatschappelijk nut			€ 352.138		
div aanschaf tbv leefbaarheid			€ 9.171		
	€ 30.000	€ -	€ 366.309	€ -	€ 396.309
sociale voorzieningen ca.					
Participatiebudget	€ 35.774				
Verhuur Olleke Bolleke		€ 6.883-			
Uitvoering wet Oke	€ 50.000-				
Aanpak Jongeren Obdam			€ 17.500		
Investeringen met maatschappelijk nut			€ 886.252		
WWB extra compensatie		€ 175.762-			
	€ 14.226-	€ 182.645-	€ 903.752	€ -	€ 706.881
volksgezondheid & milieu					
investeringen maatschappelijk nut			€ 598.699		
	€ -	€ -	€ 598.699	€ -	€ 598.699

Omschrijving	exploitatie		investeringen		saldo
	lasten	baten	lasten	baten	
ruimtelijke ordening ca.					
waterschapslasten 2011 grondbedrijf	€ 10.000				
verkoop woningen 2012		€ 198.280-			
woningbedrijf aankoop grond	€ 60.000				
woningbedrijf aankoop grond	€ 50.420				
onrendabele top woningexploitaties			€ 310.000		
exploitatie saldo Polderweijde		€ 75.160-			
afsluiting exploitatie Buitenroede		€ 38.383-			
Lijsbeth Tijs verkoop grond woningbedrijf		€ 60.000-			
Lijsbeth Tijs verkoop grond		€ 163.719-			
Warm Thuis verkoop grond woningbedrijf		€ 50.420-			
leges omgevingsvergunning		€ 282.905			
investeringen met maatschappelijk nut			€ 384.895		
bijdrage bestemmingsplannen		€ 20.570-			
opbrengst dwangsommen		€ 59.687-			
afwaardering gronden grondbedrijf	€ 2.754.446				
	€ 2.874.866	€ 383.314-	€ 694.895	€ -	€ 3.186.447
financiering & dekkingsmiddelen					
rentekosten	€ 210.000-				
algemene uitkering 2011		€ 181.600-			
loonkosten	€ 110.621-	€ 93.462-			
oveige batens en lasten	€ 27.923	€ 88.889-			
investeringen maatschappelijk nut			€ 100.267		
	€ 292.698-	€ 363.951-	€ 100.267	€ -	€ 556.382-
mutaties reserves: stortingen					
reserve dorpsuitleg: bijdrage verkoop	€ 302.780				
nieuwe investeringen: eenmalige subsidie	€ 80.261				
	€ 383.041	€ -	€ -	€ -	€ 383.041
mutaties reserves: onttrekkingen					
reserve grondbedrijf: afwaardering		€ 2.754.446-			
idem: glasvezelnetwerk Vredemaker		€ 35.676-			
idem: waterschapslasten 2011		€ 10.000-			
diverse reserves: dekking investeringen			€ 3.451.126-		
leefbaarheidsfonds: diversen buurtwerk			€ 9.171-		
reserve volkshuisvesting: onrend. top			€ 310.000-		
	€ -	€ 2.800.122-	€ -	€ 3.770.297-	€ 6.570.419-
	€ 2.954.688	€ 3.732.014-	€ 3.792.796	€ 3.770.297-	€ 754.827-

6 **Balans**

6.1 **Balans per 31 december 2012**

Deze balans ziet er als volgt uit:

(x € 1.000)

Activa	Ultimo 2012	Ultimo 2011
Vaste activa		
Immateriële vaste activa		
- Kosten sluiten van geldeningen en het saldo van agio en disagio		
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling		
Materiële vaste activa	60.879	60.695
- Gronden & terreinen	1.190	1.190
- Investerings met een economisch nut	59.688	59.505
- Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut		
Financiële vaste activa	2.052	1.634
- Kapitaalverstrekkingen aan:		
- gemeenschappelijke regelingen	117	117
- Overige langlopende geldleningen u/g	152	219
- Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	20	28
- Bijdragen aan activa van derden	1.763	1.271
Totaal vaste activa	62.931	62.329
Vlottende activa		
Voorraden	5.032	7.434
- Grond en hulpstoffen:		
- niet in exploitatie genomen bouwgronden	5.547	7.765
- Onderhanden werk, gronden in exploitatie	-514	-331
Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar	3.371	3.141
- Vorderingen op openbare lichamen	1.965	1.745
- Overige vorderingen	1.406	1.396
- Overige uitzettingen		
Liquide middelen	2.966	60
- Kassaldi	2	1
- Bank- en girosaldi	2.963	59
- Deposito's		
Overlopende activa	878	573
Totaal vlottende activa	12.247	11.208
Totaal - generaal	75.178	73.537

(x € 1.000)		
PASSIVA	Ultimo 2012	Ultimo 2011
Vaste passiva		
Eigen vermogen	45.850	48.973
- Algemene reserve	11.160	13.923
- Tariefsegalisatiereserve	9.127	8.745
- Overige bestemmingsreserves	23.644	24.806
Resultaat algemene dienst na bestemming	1.524	1.108
Resultaat woningbedrijf	394	391
Voorzieningen	8.251	8.164
- Onderhoudsvoorzieningen	8.182	8.096
- Door derden bekleemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	69	68
Vaste schulden met een looptijd > 1 jaar	9.481	9.623
- Onderhandse geldleningen van:		
- binnenlandse banken	9.247	9.439
- Waarborgsommen	234	184
Totaal vaste passiva	63.582	66.759
Vlottende passiva		
Netto vlottende schuld looptijd < 1 jaar	9.984	5.500
- Kasgeldleningen	5.000	3.000
- Bank- en giroaldi	2.536	250
- Overige schulden	2.448	2.250
Overlopende passiva	1.613	1.278
Totaal vlottende passiva	11.597	6.778
Totaal - generaal	75.178	73.537
<i>Gewaarborgde geldleningen</i>	<i>1.022</i>	<i>1.124</i>
<i>Garantstellingen</i>	<i>20.228</i>	<i>21.311</i>

6.2 Toelichting op de balans

Activa

(bedragen * € 1.000)

VASTE ACTIVA

De vaste activa bestaan uit immateriële vaste activa, materiële vaste activa en financiële vaste activa.
Per onderdeel lichtten we de opvallende wijzigingen toe.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa bestaat uit de kosten voor onderzoek en ontwikkeling.
Onder bepaalde voorwaarden mogen deze geactiveerd worden.
Er zijn in 2012 geen immateriële vaste activa die onder deze categorie vallen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

<u>Boekwaarde ultimo</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Gronden & terreinen	1.190	1.190
Investerings met een economisch nut	59.688	59.505
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut		
	<u>60.879</u>	<u>60.695</u>

De investeringen met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

<u>Boekwaarde ultimo</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Woonruimten	32.655	32.190
Bedrijfsgebouwen	19.161	19.629
Vervoersmiddelen	380	502
Machines, apparaten & installaties	4.465	4.671
Overige materiele vaste activa	3.027	2.513
	<u>59.688</u>	<u>59.505</u>

Het onderstaand overzicht geeft een specificatie van het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut:

	boekwaarde 1-1-2012	inves- teringen	desinves- teringen	afschrij- vingen	bijdr.van derden	boekwaarde 31-12-2012
Woonruimten	32.190	1.198	19	714		32.655
Bedrijfsgebouwen	19.629	487		955		19.161
Vervoersmiddelen	502	14		136		380
Machines, apparaten & installaties	4.671	507		712		4.465
Overige materiele vaste activa	2.513	729		215		3.027
	<u>59.505</u>	<u>2.935</u>	<u>19</u>	<u>2.518</u>		<u>59.688</u>

Deze mutaties bestaan uit:

	boekwaarde 1-1-2012	inves- teringen	desinves- teringen	afschrij- vingen	bijdr.van derden	boekwaarde 31-12-2012
Woonruimten						
Activa woningbedrijf	28.038	958	7	714		28.332
Grondwaarde	4.152	240	12			4.324
	<u>32.190</u>	<u>1.198</u>	<u>19</u>	<u>714</u>		<u>32.655</u>

Bedrijfsgebouwen

	boekwaarde 1-1-2012	inves- teringen	desinves- teringen	afschrij- vingen	bijdr.van derden	boekwaarde 31-12-2012
Openbaar onderwijs	3.707	109		267		3.549
Bijzonder onderwijs	5.626	23		307		5.341
Peuterspeelzalen	174			7		167
Jeugd- en Jongerenwerk	23			3		20
Zwembaden	19			5		14
Sporthal	201			25		175
Sportlokalen	309			29		280
Kleedaccomodaties	684	61		17		728
Gemeentehuis (bestaand De Goorn)	270			25		245
Gemeentehuis (nieuwbouw)	8.537			263		8.274
Buitendienst	81			7		74
Brede school Ursem		293				293
	19.629	487		955		19.161

Investerings bestaan uit:

Vorbereidingskrediet Brede school Ursem	109	(gaat over in totaalkrediet bij realisatie school)
Uitbreiding speelterrein De Caeghschool	12	
15 e lokaal Jozefschool De Goorn	12	
Kleedaccomodatatie TC Ursem	61	
Gebouw Brede School Ursem	293	
	<u>487</u>	

Vervoersmiddelen

	boekwaarde 1-1-2012	inves- teringen	desinves- teringen	afschrij- vingen	bijdr.van derden	boekwaarde 31-12-2012
Vervoersmiddelen	247	14		86		175
Tractie	256			51		205
	502	14		136		380

Machines, apparaten & installaties

	boekwaarde 1-1-2012	inves- teringen	desinves- teringen	afschrij- vingen	bijdr.van derden	boekwaarde 31-12-2012
Materialen verkiezingen	16			2		14
Brandweermaterialen	283	65		47		301
Machines buitendienst	45	112		6		152
Speelvoorzieningen	4			1		3
Rioleringen	3.360			318		3042
Diverse apparatuur	60			15		45
Automatisering	902	314		323		893
Installaties en inventaris BSU		15				15
	4.671	507		712		4.465

Overige materiele vaste activa

	boekwaarde 1-1-2012	inves- teringen	desinves- teringen	afschrij- vingen	bijdr.van derden	boekwaarde 31-12-2012
Aanleg kunstgrasvelden toplaag	844			101		743
Aanleg kunstgrasvelden ondergrond	719			40		680
Fundering en inrichting kunstgrasveld	346	60		17		388
Aanleg tennisbanen	58	73		5		125
Brandweer materiaal	73	161		24		210
Aanschaf AED's + kasten	10			3		7
Duurzaamheidsmaatregelen	300	175				475
Aanschaf MOHIS	17			9		9
Urntuin Berkhout	19			1		18
Hondenoverlast	33			4		30
Aanschaf bureaustoelen	60			7		53
Vervanging handbalveld zuidermeer	32			4		29
Vorbereidingskrediet begraafplaats		36				36
Aanleg handbalveld Obdam		134				134
Aanleg natuuratletiekbaan		91				91
	2.513	729		215		3.027

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa in 2012 is in onderstaand overzicht weergegeven:

	boekwaarde 1-1-2012	inves- teringen	desinves- teringen	afschrijving aflossing	afwaar- dering	boekwaarde 31-12-2012
Kapitaalverstr.aan deelnemingen	117					117
Overige langlopende geldleningen	219			67		152
Uitzettingen (overige)	28			8		20
Bijdragen aan activa van derden	1.271	500		7		1.763
Totaal	1.634	500		83		2.052

Deze zijn als volgt te specificeren:

Kapitaalverstr.aan deelnemingen

	boekwaarde 1-1-2012	inves- teringen	desinves- teringen	afschrijving aflossing	afwaar- dering	boekwaarde 31-12-2012
Aandelen GKNH	45					45
Aandelen ontv.bedrijf N.H.N.	1					1
Aandelen BNG	70					70
	117					117

Overige langlopende geldleningen

	boekwaarde 1-1-2012	inves- teringen	desinves- teringen	afschrijving aflossing	afwaar- dering	boekwaarde 31-12-2012
Apollo '68 renteloze lening	0			0		0
Lening stoomtram Hoorn - Medemblik	2					2
Lening Stichting Vakantiespelen	1			1		0
Hypothecaire geldleningen	24			2		22
Geldlening W.S.O.						
Doorlening S.N.S.bank	191			64		127
	219			67		152

Aan de SNS bank is in 1999 een lening verstrekt die in 15 jaar wordt terugbetaald met een rentepercentage van 4,7%.

Uitzettingen (overige)

	boekwaarde 1-1-2012	inves- teringen	desinves- teringen	afschrijving aflossing	afwaar- dering	boekwaarde 31-12-2012
Vordering BWS subsidie (won.bedrijf)	28			8		20
	28			8		20

Bijdragen aan activa van derden

De investeringen in het stimuleringsfonds koopwoningen en de pc's voor de raadsleden voldoen aan de eisen van het BBV en zijn daarom geactiveerd.

Specificatie:

	boekwaarde 1-1-2012	inves- teringen	desinves- teringen	afschrijving aflossing	afwaar- dering	boekwaarde 31-12-2012
PC privé raadsleden	7			7		
Stim.fonds koopwoningen	1.263	500				1.763
	1.271	500		7		1.763

VLOTTENDE ACTIVA**Voorraden**

De in de balans opgenomen voorraden bestaan uit niet in exploitatie genomen gronden en bouwgronden in exploitatie (onderhanden werk). Het totaal overzicht van de voorraden ziet er als volgt uit:

	2012	2011
niet in exploitatie genomen bouwgronden	5.547	7.765
onderhanden werk, bouwgronden in exploitatie	-514	-332
	5.032	7.433

De niet in exploitatie genomen gronden bestaan uit:

	boekwaarde 1-1-2012	kosten	opbreng- sten	fwaardering gronden	boekwaarde 31-12-2012	verwervings prijs per m ²
Gronden algemeen	1.475	31		278	1.228	4,46
Tuindersweijde	3.459	104			3.563	23,67
Ursem centrum-west	2.831	70	8	2.137	756	4
Totaal	7.765	205	8	2.415	5.547	

De verwervingsprijs van gronden algemeen en Ursem centrum-west zijn afgewaardeerd naar € 4 per m².
De verwervingsprijs van Tuindersweijde is gebaseerd op de gemiddelde waarde per m².

Het verloop van de bouwgronden in exploitatie ziet er in 2012 als volgt uit:

	boekwaarde 1-1-2012	invest- eringen	opbreng- sten	winst- uitname	boekwaarde 31-12-2012
Zuidermeer	-243	65	10		-188
De Burgtlanden I	-165	24	25		-166
De Burgtlanden II	23	264	191		96
Ursem Oost III	-1.210	-13			-1.223
Lijsbeth Tijds	-78	232	316		-161
Hofland II	-714	13	0		-702
Warm thuis	520	-294	50		176
Buitenplaats	1.593	93	3		1.683
Buitenroede / Het Slot	-38	38			
Kwakelweg Obdam	2				2
13 appartementen Hensbroek	-21		3		-23
parkeerplaatsen De Goorn			7		-7
Totaal	-332	422	605		-514

Nog te maken kosten	4.730
Afdracht fonds dorpsuitleg	504
Nog te verwachten opbrengsten	9.668
Verwacht exploitatieresultaat	-4.948

Voor de specificatie van de gronden algemeen en de gronden in exploitatie wordt verwezen naar de in de jaarrekening opgenomen grondennotitie.

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder bestaan uit:

	boekwaarde 31-12-2012	boekwaarde 1-1-2012
Overheidsdebiteuren		
Debiteuren (overheid)	1.965	1.745
Overige debiteuren		
Debiteuren algemeen	306	417
Debiteuren belastingen	188	158
Debiteuren Sociale dienst	779	683
Debiteuren en overige vorderingen woningbedrijf	133	138
	3.371	3.141

De post debiteuren overheid bestaat uit:

Vordering op de belastingdienst voor het BTW Compensatiefonds 2012	1.784	te ontvangen in juli 2013
Vordering op de belastingdienst voor suppletie BTW Compensatiefonds 2011	92	
Vordering op de belastingdienst voor aangifte sporthal en zwembad	34	is ontvangen in 2013
Vordering op ministerie van Sociale Zaken aanvullende WWB 2011 uitkering	35	is ontvangen in 2013
Gemeente Opmeer detachering personeel	22	is ontvangen in 2013
	1.965	

De post debiteuren algemeen bestaat uit diverse vorderingen. De gemeente hanteert een betaaltermijn van 30 dagen. Indien de vordering niet binnen de betaaltermijn ontvangen is start het invorderingstraject. Als blijkt dat de vordering oninbaar is, boeken we deze af door middel van de voorziening oninbare debiteuren. In dit kader is er een bedrag van € 22.400 als oninbaar afgeboekt.

De belastingdebiteuren hebben een normaal verloop. De vorderingen die nog niet ontvangen zijn zitten in het invorderingstraject.

Liquide middelen

	<u>saldo</u> <u>31-12-2012</u>	<u>saldo</u> <u>1-1-2012</u>
a. Kassaldo	2	1
b. Banksaldi	2.963	59
c. Deposito's		
	<u>2.966</u>	<u>60</u>

Toelichting:

Kas	2	1
Rabobank	51	36
B.N.G.		23
B.N.G. woningbedrijf	2.912	

Overlopende activa

De overlopende activa onderscheiden we in nog te ontvangen bedragen en overige overlopende activa. Het totaaloverzicht van de overlopende activa ziet er als volgt uit:

	<u>saldo</u> <u>31-12-2012</u>	<u>saldo</u> <u>1-1-2012</u>
Nog te ontvangen bedragen	578	247
Overlopende activa	<u>300</u>	<u>326</u>
	<u>878</u>	<u>573</u>

Nog te ontvangen bedragen

De nog te ontvangen bedragen bestaan uit :

Min.Sociale zaken - terugbetaling declaratiedeel BBZ 2011	33
Prov N-H Subsidie beleidsplan OV 20% te ontvangen na gereedmelding	2
WWB 2012 extra compensatie	176
Kwijtschelding HVC 2011 en 2012 en wijziging adval verwerkingstarief 201	110
Polderweijde vergoeding 2012	101
Buitenplaats vergoeding 2012	3
Burghtlanden 2 fonds dorpsuitleg tot en met 2012	52
Ministerie van binnenlandse zaken / algemene uitkering	34
Nedvang 3e + 4e kwartaal	46
diverse in rekening gebrachte bedragen in 2013 betrekking op 2012	<u>21</u>
	578

De overlopende activa bestaan uit:

	<u>saldo</u> <u>31-12-2012</u>	<u>saldo</u> <u>1-1-2012</u>
Vooruitbet.kosten	280	286
Buitenrekening	11	
Soza budgetrekening	0	
Soza voorschotten	6	8
Soza afdracht belastingen		16
Secretarieleges / Pin betalingen	0	3
Salaristussenrekening		1
Tussenrekening civision innen	2	
Neutrale posten		<u>11</u>
	<u>300</u>	<u>325</u>

Op vooruitbetaalde kosten zijn facturen geboekt met factuurdatum in 2012, waarvan de kosten betrekking hebben op 2013. Daarnaast zijn er nog een aantal belastingaanslagen geboekt in 2013, welke nog betrekking hadden op 2012, deze zijn via de buitenrekening gecorrigeerd naar 2012.

Passiva

VASTE PASSIVA

De vaste passiva bestaan uit het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden met een looptijd korter dan 1 jaar.

Eigen vermogen:

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Algemene reserve	11.160	13.923
Tariefseglisatiereserve	9.127	8.745
Overige bestemmingsreserves	<u>23.644</u>	<u>24.806</u>
	43.931	47.474
Resultaat na bestemming	<u>1.918</u>	<u>1.499</u>
	<u>45.850</u>	<u>48.973</u>

Het verloopoverzicht van de reserves ziet er als volgt uit:

	saldo 1-1-2012	toevoeging via 980	onttrekking via 980	best. resultaat vorig boekjaar	Overige toevoeging	overige onttrekking	saldo 31-12-2012
Algemene reserve	13.923		2.790	416		390	11.160
Tariefseglisatiereserve	8.745	962	579				9.127
Overige bestemmingsreserves	24.806	909	3.541	1.081	390		23.644
	<u>47.474</u>	<u>1.871</u>	<u>6.911</u>	<u>1.497</u>	<u>390</u>	<u>390</u>	<u>43.931</u>

Algemene reserve

De algemene reserves zijn ingesteld als buffer voor uitgaven met een incidenteel karakter, waaronder tekorten op de jaarrekening en tijdelijke begrotingstekorten. De reserves van het woningbedrijf en het grondbedrijf vallen ook onder de algemene reserves. Deze zijn ook ingesteld om tekorten op de woningexploitaties en grondexploitaties op te vangen.

Het overzicht van de mutaties gedurende 2012 ziet er als volgt uit:

	saldo 1-1-2012	toevoeging via 980	onttrekking via 980	best. resultaat vorig boekjaar	Overige toevoeging	overige onttrekking	saldo 31-12-2012
Algemene reserve	1.423						1.423
Reserve woningbedrijf	5.000			390		390	5.000
Reserve grondbedrijf	7.500		2.790	27			4.736
	<u>13.923</u>		<u>2.790</u>	<u>416</u>		<u>390</u>	<u>11.160</u>

Tariefseglisatiereserve

De tariefseglisatiereserve rioleringen heeft als doel om vervangingsinvesteringen uit het Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP) te dekken. De mutatie in 2012 bestaat uit:

Onderhoudskosten riolering	1.638	
Investering cf GRP	495	minus
	<u>1.143</u>	
Opbrengst rioolrecht	1.931	
Verfijningsuitkering riolering	174	
	<u>2.105</u>	
Storting reserve riolering	962	

De investeringslasten halen we uit de totale kosten, aangezien deze gedekt worden uit de reserve riolering.

Overige bestemmingsreserves:

Het overzicht van de mutaties in de reserves 2012 volgt hieronder:

	saldo 1-1-2012	toevoeging via 980	onttrekking via 980	resultaat bestemming	overige toevoeging	overige onttrekking	saldo 31-12-2012
Reserve dorpsuitleg	3.404	303	18				3.689
Reserve nieuwe investeringen	9.599	80	2.077	1.081			8.683
Reserve W.M.O.	849		90				759
Reserve automatisering	170	120	94				196
Reserve stads- en dorpsvernieuwing	181	19					200
Reserve volkshuisvesting	5.592		349		390		5.633
Reserve energiefonds	136	11	94				53
Vereveningsfonds OZB	768						768
Reserve sociaal minimum	25						25
Reserve asfalteren wegen	1.268	226	441				1.053
Reserve herstraten wegen	787	151	157				781
Reserve stim.fonds huisvesting	350						350
Reserve afschrijving telemetrie	628		30				597
Reserve frictiekosten	218						218
Reserve leefbaarheidsfonds	157		17				141
Reserve afbouw dividend NUON	675		175				500
	<u>24.806</u>	<u>909</u>	<u>3.541</u>	<u>1.081</u>	<u>390</u>		<u>23.644</u>

Resultaat na bestemming

Het saldo bestaat uit:

Algemene dienst (incl. Grondbedrijf)
Resultaat Woningbedrijf

	Saldo 2012	Saldo 2011
	1.524	1.108
	394	391
	<u>1.918</u>	<u>1.499</u>

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	saldo			saldo
	1-1-2012	toevoeging	vrijval	31-12-2012
<i>Voorzieningen:</i>				
Voorziening onderhoud begr.pl.	158	20	16	161
Voorziening bodemzorg Oosteinde	162		20	142
Voorziening uitv.vrijwilligersbeleid	45			45
Voorziening bibliotheken	171	9	1	179
Voorziening onderh. peutersp.zalen	24	10	3	32
Voorzieningen woningbedrijf	22	14		36
Voorziening OH verenigingsgebouwen	455	6	2	459
Voorziening OH Gemeentehuis	562	93	60	594
Voorziening OH Gebouwen Buitendienst	248	20	14	253
Voorziening OH Gymnastieklokalen	965	39	52	952
Voorziening OH Sporthal	222	20	10	231
Voorziening OH Scholen basisonderwijs	3.864	21	80	3.805
Voorziening onderhoud bruggen	51	30	34	47
Voorziening OH Openbare verlichting	557	186	73	670
Voorziening onderhoud recreatievoorz.	2	2	0	3
Voorziening wijksteunpunt spierdijk	68	7	6	69
Voorziening OH Zwembad	121	31	27	125
Voorziening OH monumenten	248	7	39	215
Voorziening OH brandweergarages	220	15	2	233
	8.164	528	441	8.251

De voorziening woningbedrijf bestaat voornamelijk uit het glasfonds voor de huurders.

De voorzieningen worden onderbouwd door onderhoudsplannen.

De onderhoudsvoorzieningen worden gevoed door een jaarlijkse storting ten laste van de exploitatie.

De voorziening wijksteunpunt Spierdijk is een bekleemde voorziening. Hier zit een bestedingsverplichting aan verbonden.

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen schulden is als volgt:

	2012	2011
<i>Onderhandse geldleningen:</i>		
Binnenlandse banken	9.247	9.439
<i>Door derden belegde gelden:</i>		
Waarborgsommen	234	184
	9.481	9.623

Het verloop van de in de balans opgenomen schulden is als volgt:

	saldo	vermeer-	aflossing	saldo
	1-1-2012	deringen		31-12-2012
Leningen van binnenlandse banken	9.439		192	9.247
Waarborgsommen	184	50		234
	9.623	50	192	9.481

Van de lopende geldleningen is er één doorgeleend aan de SNS bank. Tegenover de jaarlijkse aflossing en rentelast staat de rente & aflossing van de SNS bank, dit wordt verantwoord op functie 914.10. Het saldo van de doorlening was op 1-1-2012 € 190.588.

Netto-vlottende schulden**Vlottende passiva**

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Schulden < 1 jaar	7.448	5.250
Liquide middelen	2.536	250
Overlopende passiva	1.613	1.278
	<u>11.597</u>	<u>6.778</u>

Schulden < 1 jaar

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Crediteuren	2.129	1.937
Crediteuren woningbedrijf	216	200
Vooruitontvangen BWS subsidie / huren	103	113
Kasgeldleningen	5.000	3.000
	<u>7.448</u>	<u>5.250</u>

De afwikkeling van de kortlopende schulden verloopt normaal. In 2013 zijn de crediteuren afgewikkeld.
De kasgeldleningen bestaan uit één lening. Deze is in januari 2013 afgelost.

Liquide middelen

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Banksaldi	2.536	250

Overlopende passiva

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Nog te betalen bedragen	1.086	874
Overlopende passiva	527	404
	<u>1.613</u>	<u>1.278</u>

De overlopende passiva bestaan uit:

nog te betalen afgesloten complexen	7	10
Netto uitbetaald salaris	1	
Soza voorschotten		6
Soza diverse ontvangsten		12
kortlopende ontvangen waarborgsommen		40
overlooppost civision innen	1	2
Soza afdracht belastingen	32	
voortuitontvangen bedragen	14	3
Woningbedrijf (nog te storten wb.sommen)		
Rentetransitoria	101	103
Provincie Noord Holland	152	
Voorschot ministerie VROM inzake Distriport	200	200
Egalisatierekening BWS woningbedrijf	20	28
	<u>527</u>	<u>404</u>

De nog te betalen bedragen bestaan uit:

Terugbetalingsverplichting aan ministerie Sociale zaken	608
Facturen met factuurdatum 2013, betrekking op 2012	411
Te betalen BTW Compensatiefonds 2012 aan Burghtlanden I	67
Totaal:	1.086

De post rentetransitoria komt voort uit de specificatie van de langlopende geldleningen.

De ontvangen waarborgsom is van de Peyler betreft het bouwrijp maken van Vredemaker IV.

<u>Specificatie verloop specifieke uitkeringen</u>	<u>saldo 1-1-2012 toevoeging vrijgevallen saldo 31-12-2012</u>	
Provincie Noord Holland/inventarisatie primaire voorziening Westfriesland	56	56
Provincie Noord Holland/ investeringsbudget BSU	96	96
Ministerie VROM inzake Distriport	200	200
	<u>200</u>	<u>352</u>

Gewaarborgde geldleningen

De gemeente heeft aan diverse instellingen, maatschappelijke objecten en hypotheekverstrekkers garantstellingen afgegeven, deze worden buiten de balanstellingen gehouden.

	restbedrag 1-1-2012	toename	aflossing	restbedrag 31-12-2012	waarvan door de gemeente gewaarborgd
Instellingen	348	-	25	323	319
HVO ambtenaren (hypotheek personeel)	780	-	77	703	703
Garantstelling hypotheek eigen woning	4.547	-	317	4.230	3.223
Waarborg soc.woningbouw	26.916	-	1.202	25.714	17.005
	<u>32.591</u>	-	<u>1.621</u>	<u>30.970</u>	<u>21.251</u>

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De financiële borgstellingen voor particuliere woningen zijn voor een deel overgedragen aan de Stichting Waarborgfonds Eigen woningen. De afgegeven garanties aan verenigingen/stichtingen geven geen reden tot ongerustheid. In 2004 is door de voormalige gemeente Wester-Koggenland met de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw een achtervangovereenkomst afgesloten tot een maximum van € 8.000.000,00 ten behoeve van Intermaris. De voormalige gemeente Obdam heeft ten behoeve van de Woningstichting Obdam diverse achtervangovereenkomsten afgesloten waarbij de gemeente voor maximaal 50% garant staat.

Langlopende financiële verplichtingen

De gemeente heeft zich voor aan aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijvende, financiële verplichtingen. De belangrijkste hiervan zijn:

- Een 5 jarig contract met Cyclorama, dit contract loopt nog een jaar.
- Een contract voor mobiele telefonie.

6.3 Grondslagen van waardering

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt volgens de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft. In dit hoofdstuk gaan we in op de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is de zelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van schok effecten wordt wel een verplichting gevormd.

Balans

De balans geeft inzicht in de bezittingen, de schulden en het eigen vermogen van de gemeente. Uiteraard is het eindsaldo van de balans 2011 het startpunt voor de balans 2012.

Vaste activa

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen:

- investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en
- investeringen met een (beperkt) economisch nut.

Investerings die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling kunnen onder bepaalde voorwaarden in 4 jaar worden afgeschreven.

De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan op 1 januari van het jaar volgende op die van ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht (verordening ex artikel 212).

Materiële vaste activa met economisch nut.

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. De investeringen worden volgens de zogenaamde netto-methode verantwoord.

Slijtende investeringen worden vanaf 1 januari van het jaar volgende op het jaar van ingebruikneming lineair afgeschreven gedurende een periode die is vastgesteld in de verordening ex artikel 212, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken. De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden lineair afgeschreven. Uitzondering hierop zijn de afschrijvingen bij de rioleringen, hierop wordt deels annuïtair afgeschreven, de reden hiervan is dat de kapitaallasten dan gelijk zijn aan de verfijninguitkering via het gemeentefonds.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

- 40 jaar voor nieuwbouw woonruimten en bedrijfsgebouwen
- 25 jaar voor drukrioleringen
- 25 jaar voor renovatie, restauratie woonruimten en bedrijfsgebouwen
- 15 jaar voor technische installaties in bedrijfsgebouwen en rioolgemaal
- 10 jaar voor veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen; telefooninstallaties; kantoormeubilair, aanleg tijdelijke terreinwerken, nieuwbouw tijdelijke woonruimten en bedrijfsgebouwen, groot onderhoud woonruimten en bedrijfsgebouwen
- 10 jaar materialen, voertuigen en apparatuur brandweer
- 8 jaar voor tractoren en bedrijfswagens buitendienst
- 5 jaar voor zware transportmiddelen; aanhangwagens; schuiten; personenauto's; lichte motorvoertuigen
- 5 jaar droogpakken brandweer
- 4 jaar automatiseringsapparatuur
- activa met een verkrijgingprijs van minder dan € 10.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen.

Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd, er wordt echter niet op afgeschreven.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut.

In overeenstemming met de nota van toelichting BBV zullen infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken, bij voorkeur zo snel mogelijk worden afgeschreven waar bij de afschrijvingsperiode niet langer zal zijn dan maximaal de economische levensduur van het actief. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel

van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven). Voor zover mogelijk zal in voorkomende gevallen op dergelijke activa extra (resultaatafhankelijk) worden afgeschreven.

Aankoop en vervaardiging van activa met een meerjarig maatschappelijk nut worden onder de aftrek van bijdragen van derden ten laste van de exploitatie gebracht. Indien hiervan bij raadsbesluit wordt afgeweken, wordt het actief lineair afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief of een kortere door de raad aan te geven tijdsduur.

De boekwaarden moeten dus nadrukkelijk als nog te dekken investeringsrestanten worden gezien.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g worden opgenomen tegen nominale waarde. Indien nodig is vanuit een voorziening voor verwachte oninbaarheid een afboeking in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs, dan zal af- waardering plaatsvinden.

Bijdragen aan activa van derden kunnen (in overeenstemming met artikel 61 BBV) worden geactiveerd, maar zullen zoveel als mogelijk ineens worden gedekt ten laste van de reservepositie. Indien de bijdragen worden geactiveerd zullen deze worden gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen zullen dan worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Vlottende activa

Voorraden

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs, dan wel lagere marktwaarde. De rente die wordt bijgeschreven op de boekwaarde van deze voorraden is gelijk aan de rente toegerekend aan de reserves.

De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken), evenals een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien er sprake is van grote projecten welke zijn onderverdeeld in duidelijk herkenbare delen en pas op het moment dat alle verkopen hebben plaatsgevonden en de nog te maken kosten betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten.

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste Passiva

Conform artikel 41 van het BBV wordt onder de vaste passiva verstaan het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer. Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat na bestemming volgend uit de jaarrekening.

Reserves

In de raadsvergadering van 31 januari 2011 heeft der Raad de notitie "Reserves & Voorzieningen 2010" vastgesteld, deze notitie volgt het BBV wat betreft het onderscheid in algemene reserves, bestemmingsreserves en overige bestemmingsreserves. Ook het begrip voorzieningen wordt hierin nader toegelicht.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De onderhoudsvoorzieningen zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Aan de voorzieningen wordt geen rente toegerekend, alleen aan de "voorziening onderhoud begraafplaatsen", welke tegen contante waarde is opgenomen kan rente worden toegerekend. De voorzieningen gevormd door middelen van derden met een specifiek bestedingsdoel mogen niet langer als voorziening worden gezien, maar moeten in de balans worden opgenomen onder de overlopende passiva.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva wordt verstaan de netto-vlottende schuld met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva. De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Indien nodig is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Niet uit de balans blijvende (financiële) verplichtingen

In de toelichting op de balans wordt een zo getrouw mogelijk beeld geschetst van verplichtingen die de gemeente is aangegaan maar die niet uit de balans blijken.

Grondslagen resultaat

Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves geschieden op basis van raadsbesluiten, het jaarresultaat wordt na vaststelling van de rekening verdeeld conform het door de raad genomen besluit.

7 Single information single audit (SISA)

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties		SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2012 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking siSa					
Departement	Nummer	Specifieke subsoort Juridische grondslag Ontrenger	INDICATOREN				
BZK	C8	Excellente gebieden innovatieve energiebesparing in de nieuwbouw Begroting WAM Chef van de Minister voor WAM van 22-12-2008, kenmerk SB2009066621 Gemeenter	Hieronder per regel één beschikingsnummer (EG09...) van het betreffende project, met in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	In (jaar T) gesond met project Ja/Nee?	Toddlcting		
I&M	E3	Subsidie-regeling sanering verkeerswaa (inclusief bestijding spoorwegwazi) Subsidie-regeling sanering verkeerswaa Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke tegeligen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Eindverantwoording Ja/Nee Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C9 / 01	Aard controle D1 Indicatornummer: C9 / 02	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C9 / 03		
			1 EG0910558	Nee	€ 1.005	Ja € 0	
I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Toelichting a/folking Eindverantwoording Ja/Nee	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 04	
			1 2012.28623	€ 17.523	€ 17.523	Ja € 0	
SZW	G1C-1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Gemeentedeel 2012 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Gemeenten verantwoorden hier het totaal aantal inwoners werkzaam zijn bij een Openbaar lichaam o.g.v. de Wgr	Het totaal aantal gehuldeerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T); exclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren; exclusief deel openbaar lichaam	€ 17.523	Ja	
			Aard controle R Indicatornummer: G1C-1 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1C-1 / 02			
			1.25	0.00			
SZW	G1C-2	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G1C-1)	Hieronder per regel één gemeente(codes) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor de gemeente invullen	Het totaal aantal gehuldeerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (T-1); inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal gereedschapsplaatsen voor gehuldeerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1C-2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1C-2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G1C-2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G1C-2 / 04	
			1 1598 (Koggenland)	51,75	1,65	34,12	
SZW	G2	I Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB I.1 WWB: algemene bijstand Gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr. I.2 Wet inkomensvoorziening ouders en gescheiden werkloze werknemers (IOAW) Gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)			
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 02			
			€ 1.507.629	€ 20.464			
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 04			
			€ 64.929	€ 0			

		<p>1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)</p> <p>Gemeenten verantwoord voor hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.</p>	<p>Besteding (jaar T) IOAZ</p> <p>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 05</p> <p>€ 22.686</p>	<p>Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)</p> <p>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 06</p> <p>€ 0</p>				
		<p>1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)</p> <p>Gemeenten verantwoord voor hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.</p>	<p>Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen</p> <p>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 07</p> <p>€ 10.561</p>	<p>Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen</p> <p>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 08</p> <p>€ 184</p>				
		<p>1.5 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)</p> <p>Gemeenten verantwoord voor hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.</p>	<p>Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)</p> <p>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 09</p> <p>€ 0</p>					
SZW	G3	<p>Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)</p> <p>Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004</p> <p>Gemeenten verantwoord voor hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.</p>	<p>Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01</p> <p>€ 34.589</p>	<p>Besteding (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Bob)</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02</p> <p>€ 0</p>	<p>Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03</p> <p>€ 15.845</p>	<p>Baten (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04</p> <p>€ 38.581</p>	<p>Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05</p> <p>€ 17.387</p>	<p>Besteding (jaar T) Bob</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06</p> <p>€ 0</p>
			<p>Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07</p> <p>€ 0</p>	<p>Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08</p> <p>€ 0</p>				
SZW	G5	<p>Wet participatiebudget (WPPB)</p> <p>Wet participatiebudget (WPPB)</p> <p>Gemeenten verantwoord voor hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.</p>	<p>Besteding (jaar T) participatiebudget</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: G5 / 01</p> <p>€ 447.202</p>	<p>Waarvan besteding (jaar T) van educatie bij roc's</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: G5 / 02</p> <p>€ 138.442</p>	<p>Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: G5 / 03</p> <p>€ 3.005</p>	<p>Waarvan baten (jaar T) van educatie bij roc's</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: G5 / 04</p> <p>€ 0</p>	<p>Besteding (jaar T) Regelluw</p> <p>Dit onderdeel is van toepassing voor gemeenten die in (jaar T-1) duurzame plaatsingen van inactieven naar werk hebben gerealiseerd en verantwoord voor aan het Rijk.</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: G5 / 05</p> <p>Ja</p>	
			<p>Het aantal door de gemeente in (jaar T) ingekochte trajecten basisvaardigheden</p> <p>Aard controle D1 Indicatornummer: G5 / 06</p> <p>78</p>	<p>Het aantal door volwassen inwoners van de gemeente in (jaar T) behaalde NT2-certificaten, dat niet meetelt bij de output-verdeelmaatstaven uit de verdeelsleutel van Onze Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel.</p> <p>Aard controle D1 Indicatornummer: G5 / 07</p> <p>12</p>				
VWS	H10_2010	<p>Brede doeluitkering Centra voor Jeugd en Gezin (BDU C.J.G.) Hernieuwde uitvraag 2008 tot en met 2011</p> <p>Tijdelijke regeling CJG Gemeenten</p>	<p>Besteding 2008 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin.</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: H10_2010 / 01</p> <p>€ 336.532</p>	<p>Besteding 2009 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin.</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: H10_2010 / 02</p> <p>€ 315.881</p>	<p>Besteding 2010 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin.</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: H10_2010 / 03</p> <p>€ 440.780</p>	<p>Besteding 2011 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin.</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: H10_2010 / 04</p> <p>€ 536.856</p>	<p>Is er ten minste één centrum voor jeugd en gezin in uw gemeente gerealiseerd in de periode 2008 tot en met 2011? Ja/Nee</p> <p>Aard controle D1 Indicatornummer: H10_2010 / 05</p> <p>Ja</p>	

8 Burgerjaarverslag

De Gemeentewet schrijft voor dat de burgemeester jaarlijks een burgerjaarverslag presenteert waarin zij/hij rapporteert over de kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening en van de procedures op het gebied van de burgerparticipatie. Het is de bedoeling dat het bewuste voorschrift uit de Gemeentewet verdwijnt en dat het verslag dus niet meer een verplichting is. Daarmee vervalt dan ook de verplichte publicatie. Echter, de Gemeentewet is op dit punt nog steeds niet aangepast. Het is daarom nog steeds een verplichting het verslag samen te stellen.

In het vervolg van deze paragraaf komen we terug op de volgende onderwerpen:

- bezwaarschriften
- klachten
- openbare orde & veiligheid
- gemeentelijke brandweer
- kerngegevens van de gemeente Koggenland
- kerngegevens van sociale zaken
- omgevingsvergunningen

	2010	2011	2012
<u>Bezwaarschriften</u>			
Hoeveel keer is de bezwaarschriftencommissie bij elkaar gekomen?	12	15	9
Hoeveel hoorzittingen zijn er uitgeschreven?	23	41	21
Hoeveel bezwaarschriften werden er in 2010 ontvangen?	46	55	55
Welk percentage c.q. aantal is via premediation (of anders) afgehandeld?	21	16	28
Hoeveel adviezen heeft de commissie uitgebracht?	25	45	27
Omschrijving besluit op bezwaarschrift:			
ontvankelijk, besluit niet herroepen	12	17	12
ontvankelijk, besluit niet herroepen, dwangsom niet invorderen	-	-	-
ontvankelijk, besluit niet herroepen, motivering verbeteren	1	8	11
ontvankelijk, besluit niet herroepen, vergoeding art 7:15 Awb afwijzen	4	-	-
kennelijk niet-ontvankelijk c.q. ongegrond	3	8	-
ontvankelijk, besluit herroepen in verband met motivering	1	-	-
ontvankelijk, besluit herroepen i.v.m. motivering, vergoeding art. 7:15 Awb toekennen	1	-	-
ontvankelijk, besluit deels herroepen	-	-	-
onderzoek naar legalisatie, beg.termijn opschorten en vergoeding art. 7:15 Abw toekennen	-	-	-
ontvankelijk, besluit (deels) herroepen	1	12	1
niet-ontvankelijk	1	-	2
deels niet-ontvankelijk, voor zover wel ontvankelijk niet herroepen	1	-	-
nadere stukken	-	-	1
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	25	45	27

De meeste bezwaren die in de commissie zijn behandeld hadden betrekking op
Wet op de Ruimtelijke ordening

	2010	2011	2012
Niet in alle gevallen volgde het college van burgemeester het advies van de commissie. De besluitvorming van het college was als volgt:			
ongegrond, niet herroepen, in voorkomende gevallen motivering verbeterd	18	27	22
besluit deels herroepen	-	5	-
besluit herroepen	1	3	1
niet-ontvankelijk	4	8	2
deels niet-ontvankelijk, deels ongegrond c.a. deels niet herroepen	1	-	-
anders	1	2	2
	<u>25</u>	<u>45</u>	<u>27</u>

Bezwaarschriften WOZ

Aantal ingediende bezwaarschriften tegen de vaststelling van de WOZ-waarde	<u>237</u>	<u>270</u>	<u>265</u>
aantal bijstellingen van WOZ-waarde naar beneden	120	201	154
geen bijstelling c.a. handhaving van de WOZ-waarde	<u>117</u>	<u>69</u>	<u>111</u>
	<u>237</u>	<u>270</u>	<u>265</u>
Aantal ingestelde beroepszaken bij de rechtbank	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>9</u>
Aantal afgehandelde beroepszaken	-	-	2
Aantal nog lopende beroepszaken (op 31-12)	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>7</u>
	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>9</u>

Klachten

Deze worden ingediend naar aanleiding van een (be)handeling of een nalatigheid van een ambtenaar of een bestuurder van de gemeente. Als een klacht binnenkomt wordt over het algemeen eerst contact opgenomen met de klager. We willen eerst precies weten wat er speelt. Vaak worden in dit gesprek als misverstanden weggeruimd. Verdere procedures kunnen dan achterwege blijven. Een klacht is welkom, omdat het voor ons de mogelijkheid biedt de dienstverlening en daarmee de klantvriendelijkheid te verbeteren.

Aantal ontvangen klachten	<u>23</u>	<u>24</u>	<u>22</u>
opgelost via premediation of anders	18	24	18
afhandeling via de interne klachtenregeling	<u>5</u>	<u>-</u>	<u>4</u>
	<u>23</u>	<u>24</u>	<u>22</u>

Openbare orde en veiligheid	2010	2011	2012
Aantal meldingen via het Meldpunt Overlast	213	324	150

Gemeentelijke brandweer	2010	2011	2012
aantal beroepsmedewerkers	3	3	4
aantal vrijwilligers	85	80	85
aantal blusgroepen	4	4	4
Aantal alarmeringen	177	186	176

Kerngegevens gemeente Koggenland

	2010	2011	2012
aanvragen burgerzaken			
aantal huwelijke / geregistreerd partnerschap	76	88	97
afgegeven paspoorten	1.970	1.773	2.525
afgegeven rijbewijzen	2.741	2.267	1.652
afgegeven ID-kaarten	2.657	3.201	1.928
bijschrijvingen in reisdocument (vervalt met ingang van juli 2011)	61	24	-

Inwoners

Aantal inwoners op 31-12	22.082	22.341	22.376
waarvan mannen	11.112	11.111	11.231
waarvan vrouwen	10.970	11.230	11.145
	22.082	22.341	22.376

inwoners per dorpskern:

Avenhorn	3.658	3.622	3.594
Berkhout	2.441	2.415	2.473
De Goorn	2.854	2.994	3.051
Hensbroek	1.667	1.665	1.631
Obdam	5.696	5.840	5.838
Oudendijk	460	457	459
Scharwoude	459	455	445
Spierdijk	1.453	1.458	1.464
Ursem	2.877	2.906	2.891
Zuidermeer	517	529	530
	22.082	22.341	22.376

Aanvragen levensonderhoud	2010	2011	2012
aantal aanvragen Wet werk en bijstand	25	45	83
beëindiging uitkering levensonderhoud	18	30	66
aantal aanvragen om bijzondere bijstand	309	342	351
aantal aanvragen om langdurigheidtoeslag	62	65	62
Re-integratieverzoeken	180	178	150
aanvragen Koggenfonds	129	135	140
	<u>723</u>	<u>795</u>	<u>852</u>
Aanvragen Wmo			
rolstoelvoorzieningen	128	140	148
vervoersvoorzieningen	201	214	168
woonvoorzieningen	128	193	172
huishoudelijke hulp	228	314	278
heronderzoek / mutaties Wmo	320	289	279
	<u>1.005</u>	<u>1.150</u>	<u>1.045</u>
Kerngegevens Bouwen			
aantal lichte bouwvergunningen	82	-	-
reguliere bouwvergunningen	145	-	-
1e fase bouwvergunningen	4	-	-
2e fase bouwvergunningen	6	-	-
sloopvergunningen	62	-	-
omgevingsergunningen	23	318	212
geaccepteerde sloopmeldingen	-	-	34
	<u>322</u>	<u>318</u>	<u>246</u>

Burgerparticipatie

In de gemeente kennen we verschillende vormen van burgerparticipatie:

- inspraak op grond van de Inspraakverordening
- het organiseren van hoorzittingen
- inspreken bij raadscommissie
- e-participatie op projectniveau

Elke vorm heeft ten doel burgers te betrekken bij voorgenomen beleid en het gevoel te geven dat besluiten niet over, maar met hen genomen worden.

Inspraak wordt georganiseerd voor de vaststelling van algemeen beleid of wijzigingen van beleid. Hoorzittingen worden gehouden als burgers zienswijzen hebben ingediend over een bepaalde voorgenomen (ruimtelijke) ontwikkeling.

Ter voorbereiding van de raadsvergadering behandelen de raadscommissies allerlei onderwerpen, waarop direct door burgers ingesproken kan worden. Bij deze commissies is het ook mogelijk onderwerpen aan de orde te stellen die niet geagendeerd zijn.

Tenslotte wordt e-participatie steeds meer toegepast bij met name reconstructies van wegen en andere ingrepen in de openbare ruimte. Per project wordt een forum op de website geopend, waarop burgers een reactie kunnen achterlaten en ook met elkaar en de gemeente in discussie kunnen gaan over voorgenomen maatregelen. Het blijkt dat op deze wijze directe betrokkenheid sterk groeit en leidt tot afgewogen beslissingen, die op een groot draagvlak kunnen rekenen.

9 Verklaring van de accountant

IPA-ACON ASSURANCE B.V.

Wilhelminapark 28-29
Postbus 6222
2001 HE Haarlem
Telefoon 023 - 531.9539
Fax 023 - 531.1700
E-mail info@ipa-acon.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de gemeenteraad van de gemeente Koggenland

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de (in de programmarekening 2012 op pagina 127 tot en met 156 opgenomen) jaarrekening 2012 van de gemeente Koggenland gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2012 en het financieel resumé programma's over 2012 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, alsmede de SiSa-bijlage.

Verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Koggenland is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving waaronder de gemeentelijke verordeningen. Het college van burgemeester en wethouders is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en met inachtneming van het controleprotocol jaarrekening 2010 e.v. d.d. 26 april 2011, met het daarbij behorende normenkader 2012-2014. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zondanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor baten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten en toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2, lid 7 BADO is deze goedkeuringstolerantie door de gemeenteraad bij raadsbesluit van 26 april 2011 vastgesteld. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de gemeente Koggenland een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2012 als van de activa en passiva per 31 december 2012 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving waaronder gemeentelijke verordeningen.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Volgens artikel 213 lid 2 onder de Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij verantwoordelijk zijn voor de inhoud daarvan, voldoet aan de eisen van de wet.

Haarlem, 23 april 2013
Reg.nr.: 103020/215/326/1562
Ipa-Acon Assurance B.V.

Was getekend: mr. drs. J.C. Olij RA

